

Professionshøjskolen VIA University College
Rektor Harald Mikkelsen
Birgitte Ashorn Quelle

Sendt pr. e-mail:

hm@viauc.dk, viauc@viauc.dk, baq@viauc.dk

Positiv institutionsakkreditering af Professionshøjskolen VIA University College

Akkrediteringsrådet har 1. december 2016 akkrediteret Professionshøjskolen VIA University College (VIA) **positivt**, jf. akkrediteringslovens § 8.¹ Rådet har truffet afgørelsen på baggrund af vedlagte akkrediteringsrapport fra Danmarks Akkrediteringsinstitution. Akkrediteringsrapporten er udarbejdet på baggrund af VIAs høringssvar, selvevalueringsrapport og øvrig dokumentation.

Akkrediteringsrådet har truffet afgørelsen ud fra en helhedsvurdering på grundlag af de kriterier, som fremgår af akkrediteringsbekendtgørelsen², retningslinjerne i "Vejledning om institutionsakkreditering" af 1. juli 2013 og akkrediteringsrådets notat af 23. juni 2016 "Vurdering af institutionernes kvalitetssikringssystemer".

Akkrediteringsrådet har for det første vurderet, at VIA løbende gennemfører de indsatser, som uddybningspunkter til de fem kriterier beskriver. I forhold til de problemer akkrediteringspanelet har konstateret, er der tale om mindre, klart afgrænsede problemstillinger, som VIAs ledelse allerede er opmærksom på, og som efter akkrediteringsrådets vurdering aktuelt adresseres på en tilfredsstillende måde af institutionen.

For det andet har Rådet vurderet, at der er god kvalitet i udmøntningen af kvalitetssikringsarbejdet. Det vil sige, at VIAs indsats er velbeskrevet og bygger på en velfungerende og systematisk praksis. Institutionen har et udbygget informationssystem med relevante data for den enkelte uddannelse, og fastlagte politikker for, hvornår og hvorledes ledelsen vil skride ind overfor en uddannelse, der udviser problemer. Ligeledes er der en god informationsudveksling, både vertikalt og horisontalt, som understøtter velbegrundede indsatser. VIA gennemfører også løbende justeringer i sin kvalitetssikringspraksis, og der er et bredt engagement blandt institutionens ansatte og ledelse, som fører til udvikling og anvendelse af indvundne erfaringer i fremtidige indsatser.

Akkrediteringsrådet henviser i øvrigt til akkrediteringsrapporten for uddybende grundlag for rådets afgørelse.

Det følger af en positiv institutionsakkreditering, jf. akkrediteringslovens § 9, stk. 1, at det er muligt for uddannelsesinstitutionen at foretage justering af eksisterende uddannelser og uddannelsesudbud. Uddannelsesinstitutionen kan derudover op-

¹ Lov nr. 601 af 12. juni 2013 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner (akkrediteringsloven)

² Bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser (akkrediteringsbekendtgørelsen)

Akkrediteringsrådet

2. december 2016

Bredgade 38

1260 København K

Tel. 3392 6900

Fax 3392 6901

Mail akkr@akkr.dk

Web www.akkr.dk

CVR-nr. 3060 3907

Sagsbehandler

Rune Heiberg Hansen

Tel. 72 31 88 07

Mail rhh@akkr.dk

Ref.-nr. 16/057003-02

rette nye uddannelser og nye uddannelsesudbud, når disse er prækvalificeret og godkendt, jf. akkrediteringslovens §§ 18 og 21.

Akkrediteringen er gældende til og med 1. december 2022, jf. akkrediteringslovens § 9.

Akkrediteringsrådet vil underrette ministeren om institutionens positive akkreditering.

I er velkomne til at kontakte direktør Anette Dørge på e-mail: akkr@akkr.dk, hvis I har spørgsmål eller behov for yderligere information.

Med venlig hilsen

Per B. Christensen
Formand
Akkrediteringsrådet

Anette Dørge
Direktør
Danmarks Akkrediteringsinstitution

Bilag:
Kopi af akkrediteringsrapport

Dette brev er også sendt til:
Styrelsen for Videregående Uddannelser, Uddannelses- og Forskningsministeriet

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

Institutions-
akkreditering

2016

AKKREDITERINGSRAPPORT

VIA UNIVERSITY COLLEGE

INSTITUTIONSAKKREDITERING

Institutionsakkreditering – Akkreditering af VIA University College

© Danmarks Akkrediteringsinstitution

Citat tilladt ved kildeangivelse

Sprog: dansk

Rapporten kan downloades via hjemmesiden www.akkr.dk

Indholdsfortegnelse

Indledning	5
Om institutionsakkreditering	5
Akkrediteringspanel og metode	5
Afgørelse	6
Samlet vurdering og indstilling	7
Baggrund	10
Beskrivelse af akkrediteringspanelet	10
Institutionsportræt	12
Nøgletal	13
Kriterium I og II: Kvalitetspolitik og strategi samt ledelse og organisering	16
Kvalitetspolitik og intentioner bag kvalitetssystemet	16
Afsæt i eksterne krav og interne behov	17
Afsæt i diversitet i fagkulturer	17
Kvalitetssystemets decentrale model i hovedtræk	18
VIAAs kvalitetssystem	19
Kvalitetshjulet	19
Centrale processtandarder	20
Centrale kvalitetsstandarder	21
Centralt udarbejdede nøgletal og undersøgelser	22
Årlige kvalitetsrapporter for de enkelte udbud	23
Opfølgning og udvikling	27
Kvalitetssikring af fællesfunktioner	28
Løbende justeringer af kvalitetssystemet	29
Diskussion og vurdering	30
Ledelse og organisering	32
Ledelsens ansvars- og rollefordeling i forbindelse med kvalitetsarbejdet	32
Underviseres og studerendes rolle	35
Inddragelse af eksterne interessenter	37
Kvalitetsarbejdets sammenhæng med institutionsstrategien	38
Diskussion og vurdering	39
Kvalitetskultur	39
Samlet vurdering af kriterierne	41
Kriterium III: Uddannelsernes videngrundlag	43
Mål for videngrundlag	43
Sikring af videnopdatering og videnomsætning	44
Mål og procedurer	44
Kvalitetsarbejdet i praksis	46
Sikring af undervisernes kompetencer	53
Mål og procedurer	53
Kvalitetsarbejdet i praksis	54
Samlet vurdering af kriteriet	55
Kriterium IV: Uddannelsernes niveau og indhold	57
Mål for niveau og indhold	57

Sikring af niveau og indhold	58
Samarbejde med andre udbydere om studieordningernes fællesdele	58
Studieaktivitetsmodellen og studieintensitet	59
Undervisningsevaluering	61
Censorrapporter	65
Nøgletal	66
Sikring af den pædagogiske kvalitet	70
Sikring af de dele af uddannelserne, der gennemføres uden for VIA	71
Praktik i Danmark samt praktik og studieophold i udlandet	71
Udlagt undervisning	73
Regelmæssige evalueringer med inddragelse af eksterne eksperter	73
Samlet vurdering af kriteriet	75
Kriterium V: Uddannelsernes relevans	77
Mål for relevanssikring	77
Sikring af aftagerinddragelse	77
Mål og procedurer	78
Kvalitetsarbejdet i praksis	78
Relevans af nye uddannelser og udbud	81
Sikring af dimittendinddragelse og monitorering af beskæftigelse	81
Monitorering af dimittenders beskæftigelsessituation	82
Dimittendinddragelse	83
Samlet vurdering af kriteriet	85
Akkrediteringspanelets anbefalinger	87
Balance mellem centrale proceskrav og lokal udmøntning	87
Nyttiggørelse af kvalitetsrapporternes fulde potentiale	87
Differenterede kvalitetsstandarder	87
Bilag	88
I. Metode	88
II. De fem kriterier	90
III. Audit trails	93
IV. Sagsbehandlingsnotat	95
V. Programmer for besøg	96
VI. Nøgletal	99
VII. Akkrediteringshistorik	108

Indledning

Denne akkrediteringsrapport indeholder en analyse og vurdering af kvalitetssikringssystemet på den videregående uddannelsesinstitution VIA University College.

Rapporten er en vurdering af, om uddannelsesinstitutionen har udviklet et system for kvalitetssikring, der er så velfungerende, at institutionen i den kommende akkrediteringsperiode selv kan foretage den løbende kvalitetssikring af sine uddannelser.

En institutionsakkreditering omfatter ikke en selvstændig vurdering af relevansen og kvaliteten af de enkelte uddannelser på uddannelsesinstitutionen. Sigtet er at afdække, om institutionen samlet set har etableret et kvalitetssikringssystem, der er i stand til løbende og systematisk at sikre og udvikle uddannelsernes kvalitet og relevans. Delaspekter ved enkeltuddannelser kan dog indgå i vurderingen af, om kvalitetssikringssystemet også er velfungerende i praksis.

Om institutionsakkreditering

En institutionsakkreditering er en vurdering af, om institutionens kvalitetssikringssystem er velbeskrevet og veldokumenteret og også fungerer i forbindelse med det daglige arbejde. Systemet skal sikre, at institutionen har et konstant fokus på kvaliteten, udvikler den løbende og reagerer, når der er problemer. Dette skal gøre sig gældende, både før og efter at institutionsakkrediteringen har fundet sted.

Velfungerende kvalitetssikringsarbejde er karakteriseret ved at være løbende og systematisk og leve op til de europæiske standarder på området (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area). Kvalitetssikringsarbejdet skal rumme en klar arbejds- og ansvarsdeling samt være stærkt forankret på ledelsesniveau. Derudover skal institutionen have en inkluderende kvalitetskultur og fokusere kvalitetssikringsarbejdet på både de samlede uddannelser, den konkrete undervisning og de særlige problemstillinger, vilkår og behov, der er relevante for institutionen.

Med dette afsæt vurderer denne akkrediteringsrapport, om institutionens kvalitetssikringssystem lever op til de krav, som akkrediteringsloven stiller i forbindelse med institutionsakkreditering – herunder særligt de fem kriterier, der fremgår af den tilhørende bekendtgørelse.

Akkrediteringspanel og metode

Til støtte for vurderingen af kvalitetssikringssystemet har Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI) nedsat et akkrediteringspanel med deltagelse af en række eksperter. Medlemmerne af panelet har bl.a. kompetencer inden for ledelse og kvalitetssikring på institutionsniveau og viden om den videregående uddannelsessektor, om relevante arbejdsmarkedsforhold og om studenterforhold.

Akkrediteringspanelet har læst dokumentationsmaterialet og sammen med medarbejdere fra AI besøgt institutionen for at vurdere dens kvalitetssikringssystem og -praksis.

Rapportens bilag 1 gengiver hovedtrækkene i den metode, der er anvendt i forbindelse med akkrediteringen af institutionen.

Afgørelse

Det er Akkrediteringsrådet, der som fagligt uafhængig instans træffer afgørelse om akkreditering af uddannelsesinstitutionen. Rådet afgør, om institutionens kvalitetssikringssystem berettiger til positiv institutionsakkreditering, betinget positiv institutionsakkreditering eller afslag på institutionsakkreditering.

Denne rapport og dens vurderinger danner grundlag for Akkrediteringsrådets afgørelse.

Samlet vurdering og indstilling

VIA University College (VIA) har et sammenhængende, gennemprøvet og velfungerende kvalitetssystem, der omfatter konkrete mål og velbeskrevne procedurer, der understøtter både kvalitetssikring og -udvikling. Institutionens mål for uddannelsernes kvalitet og relevans er formuleret som overordnede strategiske og operationelle mål for kvalitets-arbejdet og er klart opbygget og sammenhængende.

VIA har udformet sit kvalitetssystem med tanke på at sikre, at kvalitetsarbejdet skal være lokalt forankret og opleves meningsfuldt på institutionens mange forskellige uddannelser med forskellige fagrelaterede tilgange til kvalitet. Det bærende element i kvalitetssystemet er, at direktionen fastlægger centrale standarder, og at uddannelser og udbud har metodefrihed og fastlægger lokale procedurer inden for rammer, som er fastlagt i fælles processtandarder. Denne grad af metodefrihed sikrer et lokalt ejerskab og en generel oplevelse af kvalitetssystemet som meningsfuldt for udbuddene. Kombinationen af en stærk ledelsesforankring og lokalt ejerskab giver et robust kvalitetssystem, som ud over at sikre kvaliteten af de enkelte udbud bidrager til organisationens sammenhængskraft.

I kvalitetssystemet indgår desuden kvalitetsstandarder opgjort efter fælles definitioner såsom måltal for studieglæde, gennemførelse og beskæftigelse, som alle udbud skal arbejde på at opfylde. En gang årligt udarbejder alle udbud en kvalitetsrapport, der opsummerer og dokumenterer årets kvalitetsarbejde, refleksioner og handleplaner. I kvalitetsrapporterne vurderer paneler nedsat til formålet udbuddenes arbejde op imod en række fastlagte vurderingskriterier, hvoraf en del monitorerer udbuddenes opfyldelse af kvalitets- og processtandarderne. Panelerne, der er sammensat af interne nøglepersoner med indsigt i de forskellige opgaveområder, der behandles, angiver vurderingerne med rød/gul/grøn-markering for hvert af vurderingskriterierne.

Kvalitetsrapporterne udarbejdes af ledelsen af det enkelte udbud, cirkulerer på alle niveauer i organisationen og danner ramme om drøftelse af og dialog om uddannelseskvalitet: Efter udarbejdelse og drøftelse på de enkelte lokale udbud i samarbejde med vurderingspanelerne går rapporten til ledelsen på hovedområdeniveau og, i en sammenfattet version for hvert af de fire hovedområder, videre til behandling på institutionsniveau i direktionen. Herefter følger en skriftlig tilbagemelding fra direktionen til hovedområderne med godkendelse af, og ofte også supplerende af, de enkelte udbuds oplæg til handleplan. Også lokalt er kvalitetsrapporten med til at danne ramme for dialog om sikring og udvikling af kvaliteten på det enkelte udbud. Akkrediteringspanelet har på møder med undervisere og studerende hørt om flere eksempler på, hvordan kvalitetssystemets informationer har ført til udfoldede lokale dialoger om kvalitet og relevans og til konkrete kvalitetsforbedringer.

Direktionens oversigt over røde, gule og grønne vurderinger af vurderingskriterierne for alle udbud gør det samtidig muligt at identificere og reagere på mønstre, der optræder på tværs af udbud, eller hvis et udbud har mange eller gentagne røde og gule markeringer.

Gennem anvendelsen af processtandarder, lokale procedurer og kvalitetsrapporter formår kvalitetssystemet både at skabe et centralt og effektivt redskab til ledelsesinformation om uddannelsernes kvalitet og at give indflydelse til de enkelte uddannelser og udbud, som står for at indholdsudfylde rammerne med afsæt i deres faglige viden og værdier.

I betragtning af at VIA er en stor organisation med mere end 40 videregående grunduddannelser og 28 akademi- og diplomuddannelser fordelt på otte campusser, er der efter akkrediteringspanelets vurdering tale om et overskueligt kvalitetssystem.

I forbindelse med kvalitetsarbejdet er der en klar ansvarsfordeling, og tilgangen til arbejdet er kendetegnet ved en udviklingsorienteret og inkluderende kvalitetskultur i forbindelse med centrale processer. Kvalitetssystemet er velkendt i hele organisationen og anvendes i det daglige arbejde af interne og eksterne aktører, som også spiller en aktiv rolle med hensyn til at fylde rammerne ud og dermed omsætte intentionerne bag det decentrale system til praksis. Udbuddene har fokus på, hvordan de kan engagere de studerende og øge svarprocenterne i evalueringerne, bl.a. ved løbende at informere de studerende om, hvilke forbedringer af uddannelsen der gennemføres på baggrund af evalueringerne.

Med de årlige kvalitetsrapporter og processerne i forbindelse med dem sætter kvalitetssystemet en ramme op i alle dele af organisationen for fælles dialog om væsentlige forhold vedrørende uddannelsernes kvalitet. Dialogen forløber systematisk og kobler den lokale dialog om uddannelsernes kvalitet til alle institutionens ledelsesniveauer og sikrer en systematisk feedback herfra. I disse processer er der fokus på læring. Det forventes, at problemer lægges frem og drøftes. På institutionen er der en udbredt opfattelse af, at vurderingerne i rapporterne ikke skal opfattes og anvendes som en facitliste, men primært bruges som en indgang til dialog om forhold af betydning for kvaliteten og om, hvordan kvaliteten kan øges.

I direktionen, der fastlægger kvalitetssystemet, er der ligeledes et fokus på at lære og videreudvikle. Ledelsen har fastlagt faste kadencer for revision af koncepterne for bl.a. kvalitetsrapporter, processtandarder og kvalitetsstandarder. Samtidig har direktionen kontinuerligt fokus på at forenkle eller videreudvikle systemet, og vurderingskriterierne tages løbende op til overvejelse. Institutionen har gennemført to runder af den årlige kvalitetsrapportering (i 2013 og 2014), og kvalitetsrapporteringen for 2015 er i gang.

VIA's fem processtandarder og årlige opfølgning på kvalitetsarbejdet i kvalitetsrapporten sikrer en høj grad af systematik og grundighed i forbindelse med udbuddenes udførelse af arbejdet. Det gælder alle kvalitetsarbejdets væsentlige faser såsom plan, registrering og monitorering af aktiviteter samt opfølgning og udvikling. Suppleret af enkelte andre fælles redskaber såsom nøgletal, der udarbejdes centralt, kompetenceudviklingspolitikken, studieaktivitetsmodellen og konceptet for regelmæssige evalueringer af uddannelserne med inddragelse af eksterne eksperter har institutionen et kvalitetssystem, der dækker alle påkrævede områder i kvalitetsarbejdet. Derigennem sikres det, at potentielle problemer løbende afdækkes, undersøges og følges op af aktiviteter med henblik på at forbedre kvaliteten.

Sikringen af, at underviserne har relevante og opdaterede faglige kvalifikationer, og at uddannelserne er baseret på ny og relevant viden fra praksis og fra forsknings- og udviklingsprojekter, sker bl.a. gennem processtandarder om opdatering og omsætning af videngrundlag. Eksempelvis indgår der i forbindelse med udarbejdelsen af lokale procedurer og planer refleksioner over den metode, udbuddene anvender, når de beskriver de af uddannelsens faglige elementer, der er væsentlige for opdatering af videngrundlaget. Ud over afsæt i studieordningen involverer det eksempelvis på nogle udbud dialog med aftagere. I processtandarder er der desuden fokus på at sikre, at undervisernes aktiviteter med hensyn til at tilvejebringe ny viden er relevante og dækkende i forhold til udbuddets faglige elementer, og at viden omsættes i undervisningen.

VIA arbejder også systematisk med at sikre uddannelsernes niveau og indhold og undervisningens tilrettelæggelse og pædagogiske kvalitet. Dette sker bl.a. gennem løbende undervisningsevalueringer, der gennemføres som midtvejsevalueringer og slutevalueringer, og gennem anvendelse af studieaktivitetsmodellen, der indgår som et væsentligt redskab i forbindelse med tilrettelæggelsen og forventningsafstemningen med de studerende med hensyn til de valgte læringsformer. VIA indsamler og anvender også relevante nøgletal og informationer fra evalueringer og censorrapporter i forbindelse med kvalitetssikringen af undervisningens tilrettelæggelse og den pædagogiske kvalitet. Studentertilfredshedsundersøgelsen anvendes både til at monitorere studieglæden og til at sikre de fysiske faciliteter og ressourcer på VIA.

Endelig er det akkrediteringspanelets vurdering, at VIA har et tilfredsstillende koncept for regelmæssige evalueringer med inddragelse af eksterne eksperter. Konceptet er foreløbig blevet afprøvet på to uddannelser, og der foreligger en turnusplan for evaluering af VIAs udbud frem til udgangen af 2021. Konceptet for regelmæssige evalueringer med inddragelse af eksterne eksperter sikrer, at alle uddannelser evalueres hvert sjette år af et evalueringspanel med repræsentanter for forsknings- og undervisningsområdet med specialkompetence inden for uddannelsens fagområde, censorkorpset for uddannelsen, aftagere og studerende. Konceptet anvender eksisterende informationer fra bl.a. kvalitetsrapporter og relevante nøgletal og omfatter interview med repræsentanter for uddannelsen. Akkrediteringspanelet har interviewet medlemmer af de eksterne evalueringspaneler og set evalueringsrapporter, handleplaner m.m. fra de to uddannelser, der har gennemført en evaluering, og vurderer på denne, om end noget begrænsede, baggrund, at evalueringskonceptet fungerer tilfredsstillende i praksis.

Uddannelsernes relevans kvalitetssikres med afsæt i bl.a. de to processtandarder om hhv. aftagerinddragelse og dimittendinddragelse samt data vedrørende dimittenders beskæftigelse. Alle udbud involverer løbende og systematisk aftagere og dimittender som kilder og dialogpartnere i forbindelse med drøftelser af uddannelsernes relevans. I overensstemmelse med den generelle intention i kvalitetssystemet om kontekstbestemt udfoldelse af de fælles rammekrav tilrettelægger uddannelser og udbud de konkrete undersøgelseskoncepter og dialogformer med udgangspunkt i lokale forhold og udfordringer. VIAs procedure for udvikling af nye uddannelser og udbud sikrer tilsvarende, at aftagere inddrages i planlægningen af indholdet og opbygningen af nye uddannelser og udbud.

På baggrund af ovenstående indstilles VIA til positiv institutionsakkreditering.

Baggrund

Beskrivelse af akkrediteringspanelet

Jens Oddershede (formand, febr.-dec. 2016), dr.scient., tidligere rektor for Syddansk Universitet i perioden 2001-14. Jens Oddershede har været formand for Danske Universiteter i perioden 2005-14 og har varetaget en lang række bestyrelses- og udvalgsposter i og uden for universitetsverdenen. Bl.a. er han af uddannelses- og forskningsministeren udpeget som formand for Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd.

Karin Röding (formand, okt. 2015 – jan. 2016), dr.med., tandlæge og master i statskundskab, tidligere rektor for Mälardalens högskola i Sverige og tidligere chef og departementsråd i Universitets- og högskoleenheten i Utbildningsdepartementet. Karin Röding har desuden været universitetsdirektør på både Uppsala universitet og Karolinska Institutet. Hun har endvidere arbejdet med kvalitetssikring som ministerudpeget medlem af Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser (RUVU) siden 2013 samt som tidligere medlem af Akkrediteringsrådet (2007-11). Karin Röding er desuden medlem af en række bestyrelser og råd, som beskæftiger sig med kvalitet i uddannelse, bl.a. Universitets- og högskolerådet, Sveriges universitets- og högskoleförbund, bestyrelsen for Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet og bestyrelsen for Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien.

Tue Sanderhage, cand.mag. i pædagogik og kommunikation, direktør for Vestegnen HF & VUC, tidligere institutchef på Institut for Ledelse og Forvaltning på Det Samfundsfaglige og Pædagogiske Fakultet, Professionshøjskolen Metropol, tidligere ansat på University College Sjælland og tidligere praktikvejleder, uddannelsesleder og udviklingsleder på Roskilde Pædagogseminarium. Tue Sanderhage har erfaring med bl.a. forskningsprojekter om videregående uddannelser, og han har medvirket som panelmedlem ved en række uddannelsesakkrediteringer i regi af Danmarks Evalueringsinstitut, bl.a. akkreditering af pædagoguddannelsen på flere udbudssteder, politiuddannelsen og Forsvarets officersuddannelser.

Nina Waaler, dr. i idrætsvidenskab, prorektor for uddannelse ved Høgskolen i Oslo og Akershus. Tidligere dekan for Fakultet for helsefag samme sted. Som prorektor har Nina Waaler det strategiske ansvar for institutionens professionsrettede uddannelser og kvalitetssikring af uddannelserne som helhed, bl.a. med ansvaret for Afdelingen for uddanningskvalitet og internationalisering.

Tove Blytt Holmen, master i mejeriteknologi, seniorrådgiver i NOKUT i Norge, tidligere afdelingsdirektør i Tilsynsafdelingen i NOKUT (2003-14) og tidligere afdelingschef for kvalitetssikring og udvikling i Network Norway Council (1998-2003). Tove Blytt Holmen har derudover været ekstern rådgiver for Enhancing Internal Quality Assurance Systems (EIQAS) og formand for Nordic Quality Assurance (NOQA). I dag er hun bestyrelsesmedlem i European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA), hvor hun bl.a. i 2012 var formand for den eksterne evaluering af Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO).

Ida Byrge Sørensen, master i pædagogik, diplomuddannet i ledelse, afdelingschef for Dagtilbud, Albertslund Kommune. Ida Byrge Sørensen er tidligere pædagogisk udviklingskonsulent, tidligere sektorchef for dagtilbud i Lolland Kommune samt tidligere afdelingskoleleder i Lolland Kommune. Hun er medlem af Børne- og Kulturchefforeningens landsnetværk for dagtilbud. Derigennem har en bred erfaringsbaggrund som aftagerrepræsentant og med ledelse af professionsuddannede, med organisations- og kvalitetsudvikling og med faglig kvalitetssikring af dagtilbud.

Jannik Johansen, studerende på bioanalytikeruddannelsen på University College Sjælland, medlem af uddannelsesudvalget for bioanalytikeruddannelsen, bioanalytikernes fagråd og de studerendes udvalg i Danske Bioanalytikere. Jannik Johansen har erfaring med kvalitetssikring og akkreditering via sin rolle som studenterrepræsentant i forbindelse med institutionsakkrediteringen af University College Sjælland og som medlem af de studerendes akkrediteringsråd. Derudover er han ansat på University College Sjællands laboratorium, hvor han arbejder med kvalitetssikring.

Følgende medarbejdere fra Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI) har deltaget i akkrediteringen:

Projektejer: Steffen Westergård Andersen, områdechef

Projektleder: Birgitte Thomsen, chefkonsulent

Jan Vernholm Groth, akkrediteringskonsulent

Anne Sophie Callesen, akkrediteringskonsulent

Ditte Jaquet Mortensen, projektmedarbejder

Andreas Fuglsang Olsen, projektmedarbejder.

Institutionsportræt

VIA University College (VIA) er ifølge lov om professionshøjskoler en selvejende uddannelsesinstitution, der har til opgave at udbyde og udvikle professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser og varetage praksisnære og anvendelsesorienterede forsknings- og udviklingsaktiviteter. Derigennem skal VIA aktivt medvirke til, at ny viden tilvejebringes og bringes i anvendelse i såvel den private som den offentlige sektor. Uddannelserne skal bygge på forsknings- og udviklingsviden inden for de relevante fagområder og viden om praksis inden for de professioner og erhverv, som uddannelserne er rettet mod.

Lovgivningen fastlægger, at de enkelte professionshøjskoler har en regional dækningsforpligtelse. VIA skal således inden for sit felt dække behovet for udbud af videregående uddannelser i Region Midtjylland.

VIA, der er den største af Danmarks i alt syv professionshøjskoler, har årligt mere end 16.500 studenterårsværk på grunduddannelserne (professionsbachelor- og erhvervsakademiuuddannelser samt erhvervsuddannelser og HF) og 20.000 kursister på efter- og videreuddannelse. VIA har over 40 videregående grunduddannelser og 28 akademi- og diplomuddannelser fordelt på otte campusser i Region Midtjylland: Herning, Holstebro, Horsens, Randers, Silkeborg, Viborg, Aarhus N og Aarhus C. Hovedsædet ligger i Aarhus.

VIA udbyder uddannelser inden for sundhedsfaglige, pædagogiske, socialfaglige, tekniske, merkantile og kreative fagområder. Udbuddet omfatter bl.a. professionsbacheloruddannelser rettet mod de store offentlige velfærdsområder som bl.a. sygeplejerske, lærer og pædagog samt uddannelser inden for business, engineering, byggeri, design samt film og animation, der er rettet mod private erhverv.

På efter- og videreuddannelsesområdet udbyder VIA diplom- og akademiuddannelser inden for de samme fagområder, nemlig sundhed og omsorg, pædagogik og læring, beskæftigelse og vejledning, samfund og sociale forhold, offentlig administration, business og design, teknologi og byggeri samt ledelse.

VIA er dannet i 2008 ved en fusion af de tidligere centre for videregående uddannelser (CVU'er) i Østjylland og Midt- og Vestjylland, nemlig Jysk Center for Videregående Uddannelse (JCVU), CVU Alpha, CVU Midt-Vest, cvu vita og Vitus Bering Danmark. Disse CVU'er var selv resultatet af en fusionsproces efter 2000 af en lang række mindre monofaglige uddannelsesinstitutioner, eksempelvis seminarier, sociale højskoler og ingeniørhøjskoler. Enkelte af disse institutioner udbød studieforberedende og erhvervsrettet ungdomsuddannelse, og VIA har opretholdt enkelte udbud heraf. Pr. 1. januar 2009 fusionerede TEKO (Dansk Konfektions- og Trikotageskole i Herning) med VIA.

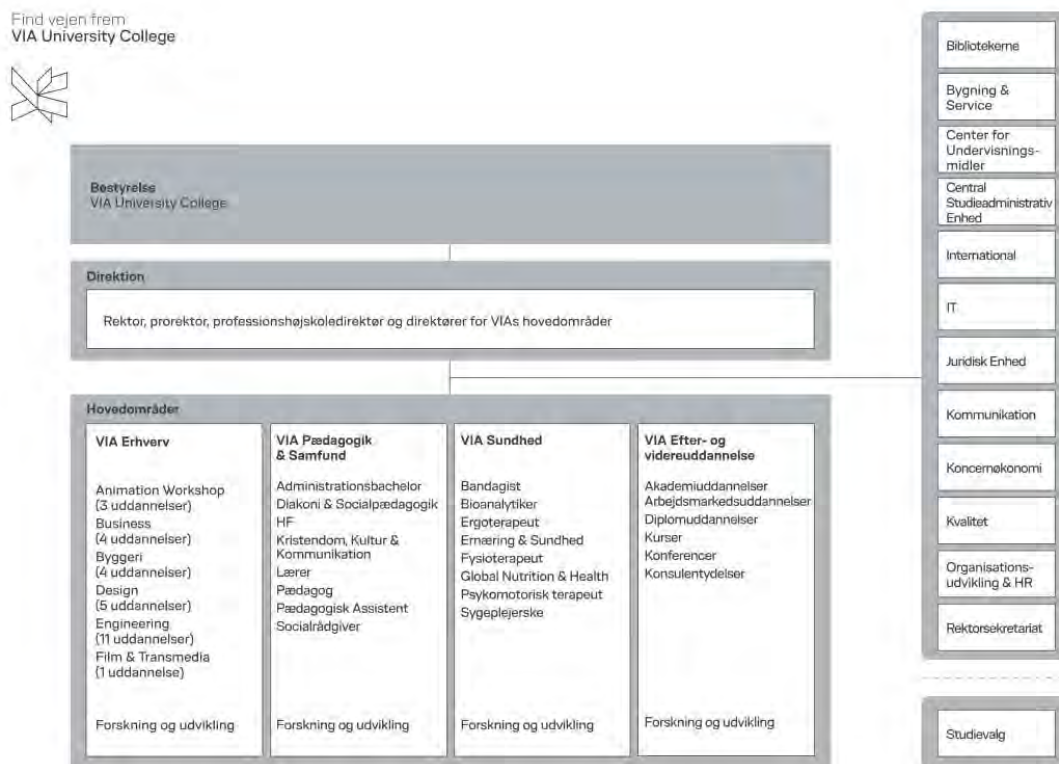
Betegnelsen university college, som VIA anvender i dag, er både den engelske betegnelse for institutionstypen og en kvalitetsbetegnelse, der blev indført i 2004 for særligt kvalificerede CVU'er, der opnåede at blive akkrediteret som netop university college.

VIA's organisation fremgår af nedenstående organisationsdiagram.

VIA's øverste myndighed er bestyrelsen, der er ansvarlig for den overordnede strategiske og økonomiske ledelse af institutionen. Bestyrelsen består af repræsentanter fra både det offentlige og det private erhvervsliv samt medlemmer, der repræsenterer VIA's medarbejdere

og studerende. Professionshøjskolens øverste daglige ledelse varetages af rektor inden for de rammer, som bestyrelsen har fastlagt. Bestyrelsen ansætter rektor.

I VIAs direktion sidder rektor, prorektor og professionshøjskoledirektøren samt direktørerne for VIAs fire faglige hovedområder. En række administrative enheder, som ses til højre i diagrammet, understøtter bestyrelsen, direktionen og de fire hovedområder.

(<http://www.via.dk/om-via/organisation>).

Nøgletal

I 2015 optog VIA 5.649 studerende gennem Den Koordinerede Tilmelding, hvilket udgør 26 % af det samlede optag på professionshøjskolerne (se tabel 1).

Tabel 1. Optag på professionshøjskolerne, sommer 2015

	Metropol, University College	UCC (University College)	Sjælland University College	Lillebælt University College	UC Syd	VIA University College	University College Nordjylland	DMJX	I alt
I alt	3.225	2.541	2.526	2.028	1.789	5.649	3.048	555	21.361
Andel	15 %	12 %	12 %	9 %	8 %	26 %	14 %	3 %	100 %

(Den Koordinerede Tilmelding, hovedtal 2015).

Tabel 2 viser sammensætningen af uddannelsesaktiviteterne på VIA. VIA udbyder overvejende professionsbacheloruddannelser (17.297 studerende) og har et mindre udbud af erhvervsakademiuddannelser (1.330 studerende). Foruden sin størrelse adskiller VIA sig fra de øvrige professionshøjskoler gennem sine omfattende aktiviteter inden for fagområderne teknik og design. VIA varetager 80-85 % af sektorens samlede aktiviteter inden for disse fagområder.

Tabel 2. Antal studerende fordelt på hovedområder (erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
VIA						
Erhvervsakademiuddannelser	835	1.014	1.240	1.285	1.324	1.330
Økonomisk/merkantil	40	74	89	132	165	172
Teknik	1.893	2.125	2.440	2.736	2.932	3.047
Medie, mv.	164	207	236	276	344	387
Professionsbachelor						
Design	155	218	250	388	499	565
Sundhed	4.073	4.308	4.516	4.806	4.838	4.875
Pædagogik	6.707	6.807	7.139	7.520	7.381	7.322
Samfund	1.037	1.111	1.189	1.283	1.394	1.494
I alt*	13.914	14.632	15.609	16.753	17.054	17.297
Alle professionshøjskoler						
Erhvervsakademiuddannelser	2.512	2.918	3.452	3.829	4.187	4.485
Økonomisk/merkantil	341	584	831	1.052	1.270	1.475
Teknik	2.300	2.637	3.138	3.614	3.966	3.864
Medie, mv.	1.791	1.957	2.199	2.456	2.853	2.847
Professionsbachelor						
Design		153	295	440	597	663
Sundhed	17.607	18.571	19.517	20.649	21.038	21.276
Pædagogik	26.904	26.878	28.363	30.103	30.420	30.408
Samfund	3.630	4.126	4.702	5.397	5.962	6.473
I alt*	52.573	54.906	59.045	63.711	66.106	67.006

(Ministeriet for Børn og Undervisning, Databanken).

* Samlet antal studerende på professionsbacheloruddannelser.

Tabel 3 og 4 nedenfor viser hhv. antal dimittender og dimittendernes ledighedsgrad målt i andet år efter fuldført uddannelse.

Tabel 3. Antal dimittender, fordelt på hovedområde (erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser), 2009-14

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
VIA						
Erhvervsakademiuddannelser	319	341	383	497	509	513
Økonomisk/merkantil			40	35	40	82
Teknik	518	482	632	642	778	857
Medie, mv.	23	26	46	40	57	61
Professionsbachelor	56	60	91	113	142	244
Design	866	931	949	912	1.067	1.151
Sundhed	1.631	1.589	1.381	1.312	1.601	1.660
Pædagogik	209	221	217	254	251	284
Samfund						
I alt*	3.303	3.309	3.356	3.308	3.936	4.095
Alle professionshøjskoler						
Erhvervsakademiuddannelser	794	865	1.026	1.110	1.270	1.312
Økonomisk/merkantil			139	190	260	306
Teknik	602	591	701	744	896	1.012
Medie, mv.	337	407	401	447	501	547
Professionsbachelor	56	60	91	142	153	276
Design	4.056	4.095	4.113	3.855	4.526	4.876
Sundhed	6.798	6.456	5.332	5.081	5.774	6.268
Pædagogik	707	740	760	849	1.029	1.194
Samfund						
I alt*	12.556	12.349	11.537	11.308	13.139	14.479

(Ministeriet for Børn og undervisning, Databanken).

* Samlet antal fuldførte for professionsbacheloruddannelser.

Tabel 4. Ledighedsgrad for dimittender fra professionsbacheloruddannelser målt i andet år efter fuldførelse (fjerde-syvende kvartal), 2010-13

	DMJX	UCL	Metropol	UCSJ	UCC	UCN	UCS	VIA
2010	13,5 %	10,1 %	7,0 %	10,7 %	7,3 %	9,8 %	9,0 %	9,3 %
2011	17,7 %	12,1 %	6,0 %	10,6 %	6,9 %	12,3 %	12,2 %	9,3 %
2012	14,5 %	13,4 %	5,5 %	9,1 %	8,3 %	13,7 %	10,4 %	10,5 %
2013	14,6 %	9,3 %	5,1 %	8,0 %	6,6 %	11,3 %	9,9 %	8,9 %

(Uddannelses- og Forskningsministeriets tilsynstale).

Se bilag VI og VII for nøgletal for de enkelte uddannelser og statistik med hensyn til tidligere uddannelsesakkrediteringer.

Kriterium I og II: Kvalitetspolitik og strategi samt ledelse og organisering

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium I og II er tilfredsstillende opfyldt.

I dette kapitel beskrives indledningsvist VIAs kvalitetspolitik og de bærende principper for udformningen af kvalitetssystemet. Derefter beskrives og vurderes institutionens kvalitetssystem, herunder de enkelte elementer i kvalitetssystemet og deres indbyrdes sammenhænge. Herefter beskrives og vurderes ledelsen og organiseringen af kvalitetsarbejdet og inddragelsen af eksterne aktører. Endelig diskuterer akkrediteringspanelet den tilgang og kultur, der kendetegner institutionens kvalitetsarbejde.

Akkrediteringspanelet har noteret sig, at VIA er den største af landets syv professionshøjskoler og tegner sig for 26 % af sektorens samlede optag (se tabel 1, s. 12). VIA har et stort antal uddannelser og en sammensat opgaveportefølje. VIAs organisation spænder over relativt store afstande geografisk og ligeledes organisatorisk mellem de lokale udbud¹ og institutionens øverste ledelse. VIA redegør for, at man med afsæt i disse forhold har valgt at tilrettelægge kvalitetssystemet ud fra en intention om at sikre en fleksibilitet i det fælles kvalitetssystem, der gør det muligt for de enkelte uddannelser med forskellige fagkulturer og tilgange til kvalitetsudvikling at kunne arbejde operationelt (selvevalueringsrapporten, s. 77). VIA har valgt at anvende centralt fastlagte proces- og kvalitetsstandarder og lade det være op til de enkelte uddannelser og udbud at udfolde fælles standarder i lokale procedurer og metodevalg. En gang årligt gøres der sta-

tus over kvalitetsarbejdet i en kvalitetsrapport for hvert udbud.

Med afsæt heri har akkrediteringspanelet særligt fokuseret på, hvordan kvalitetssystemet i sin konstruktion og i praksis balancerer mellem behov centralt på VIA for et fælles kvalitetssystem på institutionen, der sikrer systematisk dokumentation, ledelsesinformation og løbende opfølgning, og behov lokalt på udbudsstederne for at se sin faglighed afspejlet i de parametre, man bliver vurderet på i kvalitetssystemet. Panelet har desuden undersøgt, hvilken betydning det har for friheden til at prioritere udvikling lokalt.

Kvalitetspolitik og intentioner bag kvalitetssystemet

VIA er dannet i 2008 ved en fusion af fem centre for videregående uddannelser, der selv var resultater af en omfattende fusionsproces få år forinden. VIAs nuværende campusstruktur og lokalisering af enkelte udbud i flere satellitter i forhold til hovedcampusstrukturen afspejler denne fusionshistorik, der involverede mere end 15 monofaglige institutioner i Østjylland og Midt- og Vestjylland. VIA har en lovbestemt forpligtelse til at sikre en regional uddannelsesdækning i Region Midtjylland.

VIA har arbejdet ud fra et fælles kvalitetssystem, siden institutionen blev dannet. VIA redegør for, at en gruppe i forbindelse med fusionsforberedelserne på tværs af de fusionerende institutioner arbejdede med at beskrive et fælles grundlag for det fremtidige kvalitetssystem (selvevalueringsrapporten, s. 75). Institutionens kvalitetssystem er i dag rammesat af dokumentet *Politik for kvalitetssikring og kvalitetsudvikling af VIAs uddannelser* (selvevalueringsrapporten, s. 88-92), der viderefører VIAs tidligere strategi for kvalitetssikring i perioden 2013-15.

¹ Begrebet udbud svarer til begrebet uddannelsesenhed, som VIA anvender i sin selvevalueringsrapport i betydningen udbudssted for grunduddannelserne og uddannelse for efter- og videreuddannelserne.

Kvalitetspolitikken er fastlagt med afsæt i institutionens mission og de to såkaldte omdrejningspunkter for kvalitetsarbejdet: udvikling af de studerendes læring og uddannelsernes indhold. De to omdrejningspunkter er foldet ud i fem mål for kvalitetsarbejdet, der omhandler:

1. Uddannelsernes niveau og indhold
2. Undervisernes kompetencer
3. Uddannelsernes videngrundlag
4. Uddannelsernes relevans for arbejdsmarkedet
5. Læringsmiljøet.

Afsæt i eksterne krav og interne behov

I selvevalueringsrapporten beskriver VIA, hvordan kvalitetssystemet er konstrueret med afsæt i eksterne krav til og interne behov for kvalitetssikring og kvalitetsudvikling af uddannelserne.

De eksterne krav er især loven om akkreditering af videregående uddannelser, der blev vedtaget i 2013. Ændringen af akkrediteringssystemet fra uddannelsesakkreditering til institutionsakkreditering har ført til, at VIA i 2012/13 igangsatte en større ændring af sit kvalitetssystem med henblik på selv at kunne overtage den kvalitetssikring, der tidligere lå i de eksterne uddannelsesakkrediteringer.

Ifølge kvalitetspolitikken skal kvalitetssystemet samtidig understøtte VIAs til enhver tid gældende institutionsstrategi og udviklingskontrakt, som institutionen har indgået med uddannelsesministeren. Strategien og udviklingskontrakten definerer delvist, hvilke informationer VIAs kvalitetssystem skal tilvejebringe. Omvendt skal kvalitetssystemet bidrage til institutionens styring ved at tilvejebringe ledelsesinformation, som anvendes i VIAs strategiproces i forbindelse med udvikling, implementering og evaluering af strategien.

Strategien for 2015-17 har titlen *Aftryk på verden* og fokuserer på at skabe det, som VIA betegner "den entreprenante uddannelsesinstitution". Strategien fastlægger, at

det skal prioriteres at arbejde med følgende strategiske udfordringer: nye læringsformer, øget fokus på det private erhvervsliv, et stærkt samfundsengagement og en mere smidig organisation.

Sammenhængen mellem de strategiske indsatsområder og kvalitetssystemet illustreres bl.a. gennem et eksempel om udvikling af nye læringsformer. Her skal læringsformer nytænkes, og der skal udvikles nye konstruktioner af læring og inkluderende læringsmiljøer, hvor studerende og undervisere indgår i nye roller og relationer indbyrdes og i forhold til aftagere, profession og erhverv. Dette understøttes af udviklingskontrakten gennem målepunkter for implementering af studieaktivitetsmodellen, digitaliserede læringsformer, eksperimenter med professionsdidaktik og social mobilitet. Kvalitetssystemet bidrager med ledelsesinformation om læring og læringsformer, bl.a. gennem undervisningsevaluering, studentertilfredshedsundersøgelser og nøgletal om fastholdelse.

Afsæt i diversitet i fagkulturer

I selvevalueringsrapporten redegøres der desuden for, at der bag konstruktionen af kvalitetssystemet ligger overvejelser om, hvordan man bedst understøtter udviklingen af en såkaldt fælles undersøgende kvalitetskultur i en organisation med en uddannelsesportefølje, der rummer meget forskellige faglige kulturer og tilgange til udvikling af uddannelser:

"Kvalitetssikring, som i én del af VIA er helt naturligt indlejret i den professionelle praksis, vil andre steder i VIA forstyrre meningsdannelsen. For at skabe et meningsfuldt kvalitetssystem er metodevalg i behandling af og opfølgning på kvalitetsarbejdet derfor placeret decentralt på hovedområderne og/eller i uddannelsesenhederne. Kvalitetssystemet i VIA er konstrueret med en helt nødvendig fleksibilitet for øje, fordi det er en afgørende forudsætning for, at uddannelserne kan arbejde operationelt med udvikling af kvaliteten." (Selvevalueringsrapporten, s. 77).

Akkrediteringspanelet konstaterer, at institutionen tilstræber at have et kvalitetssystem, som opleves meningsfuldt af de enkelte uddannelsesudbud, og hvor det af hensyn til de forskellige faglige tilgange på institutionen overlades til uddannelserne selv at tilrettelægge metoder og arbejdsgange i forbindelse med kvalitetsarbejdet. Ved at definere og udvikle grundlaget for et fælles kvalitetssystem tidligt i fusionsprocessen er det samtidig panelets indtryk, at kvalitetssystemet har medvirket til at gøre VIA til én fælles organisation.

Kvalitetssystemets decentrale model i hovedtræk

Det bærende element i kvalitetssystemet er, at direktionen fastlægger *centrale processtandarder*, og at uddannelser og udbud har metodefrihed og fastlægger *lokale procedurer* inden for de rammer, de fælles processtandarder har fastlagt.

Eksempelvis fastlægger en processtandard for dimittendkontakt, at alle udbud hvert år skal indhente viden om dimittenders vurdering af den samlede uddannelse og kompetencer i forhold til arbejdsmarkedets behov, og at der minimum hvert tredje år gennemføres en kvantitativ undersøgelse (selvevalueringsrapporten, s. 122). Processtandarden fastlægger en række minimumskrav til udbuddenes metoder. Hvad angår de kvantitative dimittendundersøgelser, er det eksempelvis et krav, at de skal omfatte alle dimittender, der har afsluttet uddannelsen inden for det seneste akademiske år, og hvis undersøgelsen gennemføres i samarbejde mellem flere udbud, skal de enkelte udbuds resultater identificeres. Hvad angår den løbende kontakt, som udbuddene skal have hvert år med henblik på at undersøge dimittendernes forhold og vurderinger kvalitativt, kan udbuddene holde kontakt gennem dimittendnetværk, alumner eller særskilte undersøgelser. Her er det ligeledes et krav, hvis der gennemføres fælles undersøgelser for flere udbud, at undersøgelserne dækker alle udbuddene, og at det enkelte udbud får specifik viden om udbuddets dimittender. Processtandarden fastlægger

også krav vedrørende anvendelsen af de indhentede informationer til udvikling og tilpasning af uddannelsens indhold og tilrettelæggelse for at vedligeholde uddannelsens relevans for arbejdsmarkedet. Bl.a. skal udbuddene hvert år drøfte resultaterne af dimittendkontakten med de respektive lovbestemte udvalg på området med deltagelse af aftagerrepræsentanter.

Herefter er det op til de enkelte udbud, hvordan de vil tilrettelægge dimittendkontakten konkret inden for de rammer, som minimumskravene i processtandarderne har fastlagt. Udbuddene skal udarbejde skriftlige lokale procedurebeskrivelser for arbejdsgangene, og i årlige kvalitetsrapporter skal de dokumentere, hvordan de opfylder minimumskravene.

I kvalitetssystemet indgår desuden fælles *kvalitetsstandarder* opgjort efter fælles definitioner såsom måltal for dimittendernes beskæftigelse, gennemførelse og studieglæde, som alle udbud skal arbejde på at opfylde.

En gang årligt udarbejder alle udbud en *kvalitetsrapport*, der opsummerer og dokumenterer årets kvalitetsarbejde, refleksioner og handleplaner.

De fem mål for kvalitetsarbejdet, som tidligere er beskrevet, er foldet ud i 40 *vurderingskriterier*, som udbuddenes kvalitetsarbejde bliver evalueret op imod i de årlige kvalitetsrapporter.

De fælles processtandarder og kvalitetsstandarder indgår i vurderingskriterierne og behandles i kvalitetsrapporterne.

Vurderingerne foretages af særlige vurderingspaneler, der er nedsat til formålet. Panelerne angiver vurderingerne med rød, gul eller grøn markering. VIA har for hvert af de 40 punkter beskrevet, hvilke krav der skal være opfyldt for at få en grøn markering, og hvilke problemer eller mangler der skal udløse en gul eller rød vurdering.

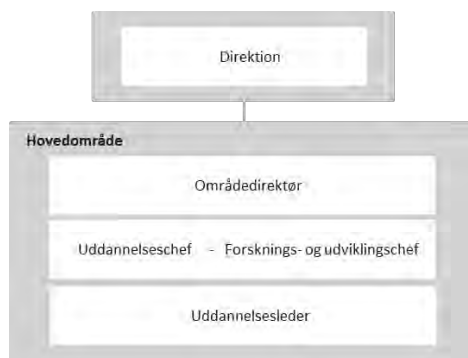
De 40 beskrivelser af den grønne markering tjener derved som retningspile i det daglige, lokale kvalitetsarbejde for at realisere de overordnede mål. Kvalitetsrapporterne med røde, gule og grønne markeringer skal desuden give direktionen et grundlag for at vurdere, om der er behov for at reagere på uddannelser med særlige udfordringer eller iværksætte indsatser i forbindelse med tværgående problemstillinger.

Modellen er med til at understøtte, at den øverste ledelse på VIA kan arbejde på et strategisk niveau. Direktionen får mulighed for at sætte retning gennem rammer og standarder for kvaliteten af uddannelserne og kan monitorere udviklingen gennem de årlige kvalitetsrapporter og nøgletal. Selvom en del af kvalitetssystemet udmøntes lokalt, opstiller de fælles processtandarder således en række minimumskrav til denne udmøntning, som sikrer sammenlignelighed og gennemsigtighed på tværs af udbuddene på VIA.

Inden for de fælles rammer, som er beskrevet ovenfor, tilrettelægges det operationelle niveau i forbindelse med kvalitetsarbejdet på de fire hovedområder, som VIAs uddannelser organisatorisk er opdelt i (jf. organisationsdiagrammet på s. 12): VIA Pædagogik & Samfund, VIA Sundhed, VIA Erhverv og VIA Efter- og videreuddannelse, der hver ledes af en hovedområdedirektør. De fire hovedområdedirektører fastlægger den nærmere ansvars- og opgavefordeling for kvalitetsarbejdet inden for hovedområdet.

De enkelte uddannelser ledes af uddannelseschefer og uddannelsesledere. Arbejdsdelingen er kendetegnet ved, at uddannelseschefen har ansvar for selve uddannelserne i VIA, uanset hvor de udbydes. Et eksempel er læreruddannelsen, der på VIA udbydes i fire byer. På hvert af de lokale udbud af uddannelsen, fx læreruddannelsen i Nørre Nissum, er der en uddannelsesleder med ansvar for det lokale udbud.

De typiske ledelseslag på et hovedområde fremgår af figuren nedenfor. Senere i dette kapitel uddybes ledelsens ansvars- og rollefordeling i forbindelse med kvalitetsarbejdet. Ansvarsfordelingen mellem uddannelseschefer og forsknings- og uddannelseschefer beskrives under kriterium III.

(Udarbejdet af Akkrediteringsinstitutionen på baggrund af selvevalueringsrapporten, s. 94-98 og oplysninger modtaget på første besøg)

I de følgende afsnit beskrives først VIAs kvalitetshjul, og kvalitetssystemets enkelte elementer og processer, som er omtalt ovenfor, bliver uddybet. Derefter beskrives ansvarsfordelingen i organisationen nærmere.

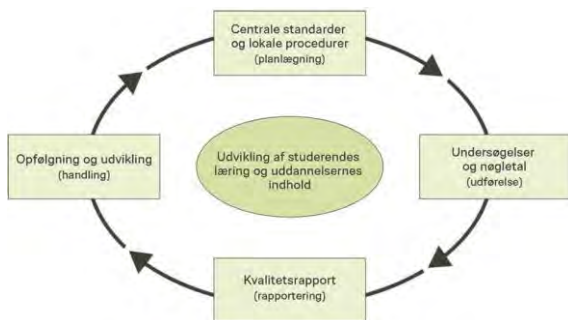
VIAs kvalitetssystem

Kvalitetshjulet

VIAs kvalitetssystem dækker alle institutionens udbud af videregående uddannelser. Undervisning, som er lagt ud til andre institutioner, er ligeledes omfattet af VIAs kvalitetssystem (se nærmere beskrivelse heraf under kriterium IV).

Hovedelementerne i kvalitetssystemet og faserne i den overordnede proces i systemet er tilrettelagt i henhold til kvalitetshjulet, der er gengivet nedenfor.

(Selvevalueringsrapporten, s. 16).

Kvalitetshjulet illustrerer de fire årlige faser i kvalitetsarbejdet:

Fase 1. Planer for kvalitetsarbejdet og mål for kvaliteten formuleres af VIAs ledelse i centrale kvalitetsstandarder (kvantitative mål for indikatorer) og centrale processtandarder (minimumskrav og vejledning til lokal kvalitetssikring). Processtandarderne udmøntes i lokale procedurer af de enkelte udbud.

Fase 2. Kvaliteten monitoreres gennem undersøgelser og nøgletal.

Fase 3. Uddannelsernes kvalitet og kvalitetsarbejde evalueres i en årlig kvalitetsrapport.

Fase 4. Evalueringen i kvalitetsrapporten danner grundlag for opfølgning på og udvikling af kvalitet og kvalitetsarbejde, hvilket kan føre til revision af planer og mål. (Selvevalueringsrapporten, s. 16).

Centrale processtandarder

VIA har fastlagt fem processtandarder, der fastlægger fælles minimumskrav til de enkelte lokale udbuds kvalitetsarbejde. Processtandarderne omfatter desuden vejledning med hensyn til udarbejdelse af procedure og valg af metode. Alle udbud skal udarbejde lokale procedurer og planer, der lever op til de krav, der er fastlagt i processtandarderne. Valget af processtandarder afspejler således områder, hvor VIA ønsker en vis grad af sammenlignelighed gennem fælles proceskrav, men hvor det samtidig

er muligt for udbuddene at tilrettelægge processerne, så de passer til lokale forhold. Processtandarderne omfatter:

- **Inddragelse af aftagere**
I processtandarden er det fastlagt, at udbud skal have kontakt til aftagere hvert år med henblik på at få viden om deres kompetencebehov og vurdering af uddannelsen (selvevalueringsrapporten, s. 119). Dette krav om dialog er i vurderingskriterierne suppleret af et krav om at gennemføre en egentlig aftagerundersøgelse hvert tredje år (selvevalueringsrapporten, s. 228).
- **Inddragelse af dimittender**
Frekvensmålet for inddragelse af dimittender er ligesom for kontakten til aftagere, at der årligt indhentes viden om dimittenders vurdering af den samlede uddannelse og dens kompetenceprofil set i forhold til arbejdsmarkedets behov, og at der minimum hvert tredje år gennemføres en egentlig undersøgelse (selvevalueringsrapporten, s. 122).
- **Evaluering af undervisning**
Frekvensmålet er, at hvert modul og dets elementer/fag som minimum skal evalueres hver tredje gang modulet gennemføres. Ved tegn på problemer i evalueringerne skal uddannelseslederen vurdere, om der er brug for uddybende evaluering (selvevalueringsrapporten, s. 124).
- **Analyse af frafald** (gælder ikke efter- og videreuddannelser, der tages som enkeltmoduler)
Minimumskravene er, at udbuddene løbende indhenter viden om frafald og frafaldsårsager, iværksætter relevante tiltag og årligt analyserer resultaterne heraf.
- **Opdatering og omsætning af videngrundlag**
Minimumskravene er, at videngrundlaget opdateres på en dækkende måde i forhold til uddannelsens fagområder og videnbegrebets tre videntyper: viden fra hhv. beskæftigelsesområdet, udvikling og forskning. Processtandarderne suppleres med krav i vurderingskriterierne om,

at der sker videndeling mellem underviserne, at ny viden omsættes i undervisningen, at undervisernes faglige og pædagogiske kompetencer lever op til fastlagte standarder (se nedenfor), og at der er systematik i kompetenceudviklingsplanen (selvevalueringsrapporten, s. 219-221).

Det fremgår af processtandarderne, at de lokale procedurer kan være fælles for flere uddannelser eller udbud, men at kvalitetsarbejdet i alle tilfælde skal være forankret på de enkelte udbud. Hvis det fx drejer sig om dimittendinddragelse, skal de enkelte udbud have kontakt til dimittender (selvevalueringsrapporten, s. 122). Hvis der gennemføres dimittendundersøgelser i fællesskab med andre udbud, skal resultaterne opgøres for hvert af de enkelte udbud (audit trail, fællesdokumentation, s. 390).

Der følges op på processtandarderne i de årlige kvalitetsrapporter. For de udbud, der ikke lever op til en standard, stiller vurderingskriterierne krav om, at der udarbejdes en begrundet handlingsplan for arbejdet på det pågældende område (selvevalueringsrapporten, s. 219-228).

De fire førstnævnte processtandarder har været implementeret siden januar 2014. Den femte processtandard om opdatering og omsætning af videngrundlag blev indført i marts 2015, fordi direktionen vurderede, at kvalitetsrapporterne for 2013 viste en manglende systematik på dette område (selvevalueringsrapporten, s. 71).

Det skal bemærkes, at de 40 vurderingskriterier indeholder flere proceskrav end dem, der er fastlagt i de ovenstående fem processtandarder. Et eksempel er kvalitetssikring af praktik, hvor en grøn vurdering forudsætter, at en række specifikke krav er opfyldt (selvevalueringsrapporten, s. 223). Der skal eksempelvis være beskrevet en praktikforberedelse med aftaler om læringsmål og praktikdokument, vejledningsmøder, trepartsmøder og et slutmøde, og der skal gennemføres systematisk evaluering af praktikforløbet og praktikstedet.

Vurderingskriterierne uddybes i afsnittet nedenfor om kvalitetsrapporter.

Udmøntningen af de centrale processtandarder i lokale procedurer på de enkelte udbud behandles under kriterium III-V.

De centrale processtandarder og lokale procedurer evalueres og revideres i en treårig cyklus med henblik på at sikre, at standarder og procedurer fungerer hensigtsmæssigt (selvevalueringsrapporten, s. 118).

Centrale kvalitetsstandarder

VIA har fastlagt følgende kvalitetsstandarder, som alle udbud skal arbejde for at opfylde:

Kvalitetsstandarder - grunduddannelser

- undervisernes kompetencer – 75% har kompetencer et niveau over det niveau, der undervises på
- studieintensitet – 37 timer pr. uge
- gennemførelse – 80%
- gennemførelsestid – 80% af de der gennemfører gør det på normeret tid
- studiegælde – indeks 70 på skala fra 0-100
- karakterer for afsluttende eksamener – 90% bestået
- beskæftigelse – ledighed mindre end gennemsnittet for alle videregående uddannelser + 2 pct.-points

Kvalitetsstandarder - efter-/videreuddannelser

- undervisernes kompetencer – 75% har kompetencer et niveau over det niveau, der undervises på
- gennemførelse – 80% (gælder Specialuddannelsen til sundhedsplejerske)
- gennemførelsestid – 80% af de der gennemfører gør det på normeret tid (gælder Specialuddannelsen til sundhedsplejerske)
- tilfredshed – værdi 4 på skala fra 1-7
- karakterer for afsluttende eksamener – 90% bestået

(Selvevalueringsrapporten, s. 17)

Kvalitetsstandarderne er fastlagt under hensyntagen til resultatmål i VIAs udviklingskontrakt, aktuelle resultater med hensyn til nøgletal og erfaringer fra gennemførte uddannelsesakkrediteringer. I selvevalueringsrapporten redegøres der for, at kvalitetsstandarderne er fastlagt af direktionen og udtrykker dens vurdering af, hvornår niveauet er tilfredsstillende for de kvantitative indikatorer i kvalitetssystemet (selvevalueringsrapporten, s. 16).

Som med processtandarderne følges der op på kvalitetsstandarderne i de årlige kvalitetsrapporter. Kvalitetsstandarderne anvendes her til at foretage en vurdering (rød, gul eller grøn) af udbuddenes aktiviteter. Her gælder igen det samme krav til udbud, der ikke lever op til en standard, om at udarbejde en begrundet handlingsplan (selvevalueringsrapporten, s. 219-228).

Kvalitetsstandarderne for grunduddannelserne og efter- og videreuddannelserne er forskellige for at sikre indikatorernes relevans for de forskellige uddannelsesformer.

Centralt udarbejdede nøgletal og undersøgelser

Centralt på VIA udarbejdes fast en række nøgletal, ligesom der gennemføres en studentertilfredshedsundersøgelse, og begge dele anvendes som input til det lokale kvalitetsarbejde og som ledelsesinformation.

Nøgletal

I dokumentet *Nøgletal i VIA* (selvevalueringsrapporten, s. 134-139) gives et samlet overblik over de nøgletal, der udarbejdes i forskellige sammenhænge.

Som nævnt indgår der nøgletal i udbuddenes årlige kvalitetsrapporter om de forhold, der er fastlagt kvalitetsstandarder for (se tekstboksen ovenfor). Nøgletallene udarbejdes centralt på VIA og leveres til udbuddene, inden de påbegynder arbejdet med årets kvalitetsrapport.

Der udarbejdes desuden faste kvartalsstatistikker, der omfatter nøgletallene i tekstboksen nedenfor.

VIA har udarbejdet kvartalsstatistikken siden marts 2014. Umiddelbart efter at kvartalsstatistikken er blevet offentliggjort, udarbejdes der med afsæt i denne en kvartalsstatistikrapport med aggregerede tal på institutions- og hovedområdeniveau.

Kvartalsstatistik og kvartalsstatistikrapport
• status for fastholdelse for igangværende årgange ¹¹
• frafald fordelt på afgangsårsager for igangværende årgange ¹²
• frafald fordelt på køn og alder for igangværende årgange ¹³
• indekrevne studerende fordelt på køn og alder ¹⁴
• indekrevne studerende fordelt på nationalitet ¹⁵
• status for antal studerende på orlov ¹⁶

(Selvevalueringsrapporten, s. 18)

Studentertilfredshedsundersøgelse

Hvert andet år gennemføres der en studentertilfredshedsundersøgelse, der er fælles for alle institutionens udbud. Undersøgelsen gennemføres i samarbejde med landets øvrige professionshøjskoler og erhvervsakademier, bl.a. med det formål at skabe et sammenligningsgrundlag inden for den professions- og erhvervsrettede sektor.

Undersøgelsen belyser de studerendes vurdering af undervisningen, udstyr og materialer, praktik, uddannelsens relevans, det sociale miljø og en række andre forhold, herunder de studerendes studieintensitet i form af antal ugentligt anvendte timer på studiet. VIA modtager undersøgelsens resultater i form af samlede institutionsrapporter for hhv. institutionens professionsbacheloruddannelser og akademiuddannelser og som supplement hertil rapporter med resultater for de enkelte uddannelser og udbud på VIA (selvevalueringsrapporten, s. 727).

På baggrund af de studerendes besvarelser beregnes et samlet indeks for studie-

glæde på udbuddene, som på VIA følges op i kvalitetsrapporten. I rapporterne følges desuden særskilt op på de studerendes studieintensitet.

Som nævnt ovenfor har VIA fastlagt en kvalitetsstandard for studieglæde, hvor studieglædeindekset vurderes på baggrund af kvalitetsstandarden på 70. VIAs samlede resultat lå i 2014 på 67 og 68 for hhv. professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser. Det ligger lidt over landsgennemsnittet for sektoren, der i 2014 var 66.

VIA har således sat standarden på 70 relativt højt sammenlignet med både landsgennemsnittet og VIAs egne hidtidige resultater. Ifølge selvevalueringsrapporten udgør standarden også en udfordring for mange af institutionens udbud. VIA redegør for, at 55 % af udbuddene ikke opfylder standarden (selvevalueringsrapporten, s. 50), men at alle udbud arbejder systematisk med opfølgning på studentertilfredshedsundersøgelsen, og at de udbud, der ikke opfylder standarden, har udarbejdet handleplaner.

Som supplement til uddannelsernes lokale indsatser har direktionen besluttet at gennemføre et tværgående videndelingsarrangement med det formål at sætte fokus på arbejdet med studentertilfredshedsundersøgelsen og studieglæde.

Studentertilfredshedsundersøgelsen behandles også særskilt i direktionen, i forbindelse med at rapporterne med undersøgelsesresultater udkommer. I selvevalueringsrapporten er der fremlagt et mødereferat fra drøftelsen på et direktionsmøde af tilfredshedsundersøgelsen i 2014, der er den senest gennemførte undersøgelse, og et mødebilag med notat til direktionen om resultaterne (selvevalueringsrapporten, s. 727-739).

Samtidig følger ledelsen særligt udviklingen i resultaterne vedrørende de studerendes læringsudbytte og de studerendes læringsoplevelse. Disse to indikatorer indgår i de i

alt ti key performance indicators (KPI'er), som VIA har valgt at monitorere institutionens strategiske performance på baggrund af (selvevalueringsrapporten, s. 27).

Ansvar for opfølgningen på undersøgelserne lokalt på udbuddene er forankret i ledelsessystemet. Institutionens kvalitetsenhed, VIA Kvalitet har formuleret formkrav med hensyn til de opfølgende drøftelser, der fastlægger, at de skal ske i et forum, hvor repræsentanter for de studerende også deltager, og at der skal udarbejdes en plan for forbedringstiltag, der skal offentliggøres. Efterfølgende skal den lokale opfølgning og handlingsplanerne behandles i hovedområdernes ledelsessystem, og når det er sket, skal direktionen igen behandle emnet (selvevalueringsrapporten, s. 735).

VIA har gennemført undersøgelsen siden 2009, i alt fire gange. De studerendes studieintensitet indgik for første gang i undersøgelsen i 2014.

Årlige kvalitetsrapporter for de enkelte udbud

De årlige kvalitetsrapporter for de enkelte udbud følger som nævnt op på det lokale kvalitetsarbejde. Udarbejdelsen af rapporterne er uddannelseslederens ansvar og sker efter en fast skabelon, hvor status med hensyn til indsats og resultater samt refleksioner og handleplaner beskrives. Proceduren for arbejdet med kvalitetsrapporter er beskrevet i dokumentet *Kvalitetsrapportering i VIA* (selvevalueringsrapporten, s. 188-193).

Det fremgår af selvevalueringsrapporten, at formålet med den årlige kvalitetsrapportering er at dokumentere resultater og understøtte, at uddannelseskvalitet drøftes på alle niveauer i organisationen: på de enkelte udbud, inden for hovedområderne og på institutionsniveau. Kvalitetsrapporten skal understøtte viden om kvalitetsarbejde og informationsflow mellem de forskellige organisatoriske niveauer i VIA, så ledelsen på de forskellige niveauer kan tage ansvar

for kvalitetsarbejdet (selvevalueringsrapporten, s. 188).

Akkrediteringspanelet har under det andet besøg haft fokus på de 40 vurderingskriterier i kvalitetsrapporterne, som panelet umiddelbart fandt, var et stort antal centralt fastlagte målepunkter. Institutionen har som nævnt en målsætning om, at kvalitetsystemet skal opleves som meningsfuldt og operationelt at arbejde med lokalt på uddannelserne. Panelet deler institutionens opfattelse af, at dette er en hensigtsmæssig og væsentlig målsætning og har derfor fundet det væsentligt at efterprøve, om systemet opleves at fungere efter hensigten. Panelet har derfor undersøgt, hvordan vurderingskriterierne opleves lokalt, og om systemet med røde, gule og grønne markeringer på 40 vurderingskriterier indebærer en risiko for, at den lokale omsætning af kravene bliver mekanisk og uden motivation for at arbejde med kvalitetsudvikling, der rækker videre end til at opnå grønne markeringer i forbindelse med de formulerede målepunkter.

Kvalitetsrapporternes formål og indhold
Kvalitetsrapporterne udarbejdes efter en fast skabelon, der dækker de 40 vurderingskriterier (selvevalueringsrapporten, s. 194-218 og 219-228).

Vurderingskriterierne dækker tilsammen følgende tre aspekter af kvalitetsarbejdet:

- Om der på det enkelte udbud er fastlagt *lokale procedurer*, der lever op til kravene i de fælles processtandarder, og om kvalitetsarbejdet også i *praksis* lever op til kravene
- Om udbuddet skaber *resultater*, herunder om de fastlagte *kvalitetsstandarder* er opfyldt
- Om der er blevet *reflekteret* over resultater med hensyn til de udvalgte kvantitative indikatorer, og om der *systematisk arbejdes med forbedringer*, hvis resultaterne ikke opfylder VIAs kvalitetsstandarder.

(Selvevalueringsrapporten, s. 190).

Af oversigten på næste side fremgår de 40 vurderingskriterier. Vurderingskriterierne og således også selve kvalitetsrapporten er tematisk opbygget med følgende tre afsnit, der svarer til kriterierne i forbindelse med en institutionsakkreditering:

- Uddannelsens videngrundlag
- Uddannelsens niveau og indhold
- Uddannelsens relevans.

Som tidligere nævnt indgår VIAs kvalitetsstandarder og de fem fælles processtandarder i vurderingskriterierne, men vurderingskriterierne omfatter også supplerende proceskrav, fx vedrørende kvalitetssikring af praktik.

Under besøget spurgte akkrediteringspanelet ind til, hvordan arbejdet med kvalitetsrapporter er tilrettelagt, og hvordan kvalitetsrapporten spiller sammen med de forskellige aktiviteter i kvalitetsarbejdet. Ledelsen og underviserne redegjorde for, at de enkelte aktiviteter i årets kvalitetsarbejde gennemføres i henhold til egne procedurer, der fastlægger metode og frekvens, og af hvem og i hvilke fora arbejdet skal tilrettelægges og drøftes.

Kvalitetsrapporterne har karakter af at være et samlende omslag for de øvrige processer i forbindelse med årets kvalitetsarbejde. Kvalitetsrapporterne er derfor holdt i en relativt kortfattet form med henvisninger til de bagvedliggende dokumenter såsom undersøgelsesrapporter, mødereferater, handleplaner mv.

Vurderingskriterier i kvalitetsrapporten, 2014

Uddannelsernes videngrundlag	
Videngrundlag	<ul style="list-style-type: none"> opdatering af videngrundlag omsætning af videngrundlag procedure for opdatering og omsætning af videngrundlag
Pædagogiske og faglige kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> plan for kompetenceudvikling systematik for kompetenceudvikling undervisernes formelle faglige kvalifikationer undervisernes formelle pædagogiske kompetencer
Uddannelsernes niveau og indhold	
Undervisnings-evaluering	<ul style="list-style-type: none"> plan væsentligste resultater igangsatte aktiviteter procedure for evaluering
Studieintensitet	<ul style="list-style-type: none"> vurdering af resultat fortolkning af resultater
Gennemførelse	<ul style="list-style-type: none"> vurdering af resultat
Analyse af frafald	<ul style="list-style-type: none"> vurdering af procedure
Gennemførelse	<ul style="list-style-type: none"> igangsatte aktiviteter *
Gennemførelselid	<ul style="list-style-type: none"> vurdering af resultat igangsatte aktiviteter *
Praktik i DK	<ul style="list-style-type: none"> procedure
Praktik og studieophold i udlandet	<ul style="list-style-type: none"> procedure
Studieglæde	<ul style="list-style-type: none"> vurdering af resultat igangsatte aktiviteter *
Selvevalueringsworkshop	<ul style="list-style-type: none"> gennemførelse initiativer
Karakterer	<ul style="list-style-type: none"> vurdering af resultat væsentlige faktorer
Uddannelsernes relevans	
Inddragelse af censorrappporter	<ul style="list-style-type: none"> behandling af feedback iværksatte aktiviteter
Dimittender i beskæftigelse eller videreuddannelse	<ul style="list-style-type: none"> vurdering af resultat forklarende faktorer og initiativer
Dimittend-inddragelse	<ul style="list-style-type: none"> gennemførelse årge væsentligste resultater igangsatte aktiviteter øvrige aktiviteter vurdering af procedure
Aftagerinddragelse	<ul style="list-style-type: none"> årets aktiviteter væsentligste resultater igangsatte aktiviteter seneste undersøgelse vurdering af procedure

*) Besvarelse er frivillig ved opfyldelse af standard.

Den **turkise** farve markerer VIAs fem processtandarder.

Den **lilla** farve markerer VIAs syv kvalitetsstandarder.

(Selvevalueringsrapporten, s. 219-228).

Vurderingspaneler

Der nedsættes vurderingspaneler til at vurdere indholdet i kvalitetsrapporterne. Panelerne nedsættes af VIA Kvalitet. Der er tale om tematiske paneler, som har deltagelse af interne nøglepersoner på VIA med indsigt i de forskellige områder, der skal behandles (selvevalueringsrapporten, s. 19). Eksempelvis indgår der en forsknings- og udviklingschef og en videntcenterleder i behandlingen af kvalitetsarbejdet vedrørende opdatering og omsætning af videngrundlag. I forbindelse med behandlingen af emner vedrørende kompetenceudvikling indgår strategi- og HR-chefen.

Vurderingspanelernes markering af de enkelte vurderingskriterier med rød, gul eller grøn tjener som standarder for, hvornår der kræves handling. Betydningen af markeringerne fremgår af figuren nedenfor.

Rød markering	Indikerer, at ledelsen skal undersøge, om der er et problem med kvaliteten/kvalitetssikringen og iværksætte initiativer efter behov
Gul markering	Indikerer, at ledelsen bør have øget opmærksomhed i den kommende periode på kvaliteten/kvalitetssikringen ved at følge statistik og processer mhp. at vurdere om manglende opfyldelse er enkeltstående eller varig
Grøn markering	Indikerer, at kvaliteten/kvalitetssikringen lever op til VIAs interne standarder
Hvid markering	Indikerer, at der ikke er data til grundlag for vurdering - enten fordi uddannelsen er ny, fordi spørgsmålet ikke skal besvares eller fordi det eksisterende eksterne datagrundlag ²¹ ikke er fyldestgørende i forhold til de formulerede vurderingskriterier

(Selvevalueringsrapporten, s. 20).

For at sikre en ensartet linje i vurderingen vurderer det samme vurderingspanel alle uddannelsers redegørelser inden for samme emne. Vurderingspanelerne drøfter indledningsvist de vurderingskriterier, de har fået til opgave at behandle, for at opnå en fælles forståelse, og de har også efter behov mulighed for at præcisere kriterierne.

I selvevalueringsrapporten redegøres der for, at intentionen bag den valgte organisation bl.a. er at understøtte en integration mellem arbejdet i udbuddene og støttefunktionernes udviklingsarbejde. Fx kan gennemgang af uddannelsernes procedure for opdatering og omsætning af videngrundlag give forsknings- og udviklingscheferne viden om, hvor der er behov for at styrke

rammerne for videndeling mellem forsknings- og udviklingsaktiviteter (FoU-aktiviteter) og uddannelser.

Bl.a. for at undersøge dette nærmere mødtes akkrediteringspanelet også med forsknings- og udviklingschefer. De redegjorde for, at indførelsen af processtandarder i 2015 for arbejdet med uddannelsernes videngrundlag har givet et overblik og et redskab til at etablere en faglig dialog, som ikke tidligere eksisterede i samme grad og med samme dybde, om, hvordan man sikrer et godt videngrundlag på uddannelserne. Behandlingen af resultaterne giver også en større klarhed over, hvad der skal prioriteres i FoU-arbejdet for at understøtte uddannelsernes videnbehov.

Akkrediteringspanelet interviewede under det andet besøg fire personer, som var medlem af vurderingspaneler i forbindelse med kvalitetsrapporterne for 2014. Vurderingspanelmedlemmerne uddybede, hvordan de tilrettelægger arbejdsprocessen. Det fremgik af interviewet, at uddannelserne bliver hørt i forbindelse med vurderingerne, og at panelet træder sammen på ny, hvis uddannelsen efterfølgende fremlægger ny dokumentation.

Det er akkrediteringspanelets indtryk, at vurderingspanelernes arbejde overordnet set er veltilrettelagt, og at VIA gør sig hensigtsmæssige overvejelser over organisationen og bemandingen af panelerne, bl.a. med det formål at kunne styrke videndeling og sammenhænge i organisationen på centrale områder.

Processen for kvalitetsrapportering

Arbejdsprocessen foregår i fire faser, som er illustreret i nedenstående figur.

1. Udbuddet modtager sine nøgletal fra VIA Kvalitet og udarbejder herefter en redegørelse og evaluering med udgangspunkt i den fælles spørgeramme. Redegørelsen skrives ind i en fælles rapportskabelon, der indeholder spørgerammen.

2. Vurderingspanelerne modtager udbuddenes redegørelser og vurderer kvaliteten og kvalitetssikringen på de enkelte udbud. Vurderingerne angives med røde, gule og grønne markeringer.
3. Panelets vurderinger analyseres og drøftes på udbuddene af leder og medarbejdere og eventuelt studerende, og der udarbejdes et første udkast til handleplan. Uddannelsesudvalget involveres i drøftelse af udkastet, og arbejdet munder ud i et oplæg til drøftelse i ledelsen inden for hovedområdet, dvs. mellem uddannelsesleder, uddannelseschef og direktør, om prioritering af indsatsområder. På baggrund af drøftelserne udarbejdes der på hovedområdeniveau en samlet redegørelse for området til direktionen. Redegørelsen sammenfatter resultaterne for hovedområdets uddannelser, men rapporten indeholder også oplysninger om farvemarkeringerne for de enkelte udbud og oplæg til handleplaner for udbuddene.
4. Direktionen drøfter hovedområdernes resultater og oplæg til handleplaner og melder tilbage til hovedområderne om godkendelse af eller behov for at supplere handleplanerne. Bestyrelsen orienteres herefter om resultaterne af årets kvalitetsrapportering.

(Selvevalueringsrapporten, s. 190).

Akkrediteringspanelet har gennemgået direktionens tilbagemeldinger i forbindelse med kvalitetsrapporterne for 2014 og kan konstatere, at direktionen forholder sig til alle udbuds resultater og udkast til opfølgningsskemaer. I materialet er der flere eksempler på, at direktionen har kommenteret eller efterlyst uddybning af udbuddenes analyser eller oplæg til initiativer, og direktionen har også suppleret handleplaner med yderligere punkter. Fx har direktionen bedt udbud med mange nyansatte adjunkter om, foruden punkterne i handleplanen, at overveje behovet for at iværksætte særlig pædagogisk/didaktisk støtte til undervisergruppen (selvevalueringsrapporten, s. 312). Et andet eksempel er, at udbud med mange eksterne undervisere er blevet bedt om at udarbejde oplæg om, hvordan der arbejdes med at fastholde og dele viden i det faglige miljø (selvevalueringsrapporten, s. 316). Direktionen har også bedt et udbud, der har fået rød markering to år i træk vedrørende undervisningsevaluering, om at redegøre nærmere for, hvilke konkrete aktiviteter der er iværksat. Andre udbud, der to år i træk har fået en rød markering vedrørende studieglæde, skal uddybe, hvordan der følges op på de iværksatte aktiviteter, og hvordan de studerende inddrages i dialog om og opfølgning på de iværksatte aktiviteter (selvevalueringsrapporten, s. 308-309).

Det fremgår af materialet, at dialogen om problemstillingerne mellem direktionen og hovedområderne/udbuddene fortsætter i månederne efter. Bl.a. følger direktionen særskilt op på de forhold, der gentagne gange har fået røde markeringer (audit trail, fællesdokumentation, s. 716-727).

Under besøget spurgte akkrediteringspanelet i den forbindelse ind til, hvordan institutionen undgår, at områder, der ikke er omfattet af vurderingskriterier, eller som har opnået en grøn markering i kvalitetsrapporten, stagnerer og forbigås af uddannelsesledelsen. Direktionen forklarede, at den er bevidst om, at dette er en iboende risiko ved et system baseret på overholdelse af

minimumsstandarder, og at den har fokus på at sikre rammerne for udvikling på alle udbud og derfor har indledt overvejelser om at indføre differentierede eller relative mål for udbuddene. Underviserne forklarede, at det ifølge deres vurdering ikke udgør et problem i praksis, og de gav flere eksempler på, at også udviklingsarbejde på områder, der ikke er omfattet af vurderingskriterierne og kvalitetsrapporten, prioriteres. Fx fortalte undervisere på læreruddannelsen i Aarhus, at der gennemføres et udviklingsarbejde på tværs af organisationen om praktik i udlandet. Et andet eksempel omhandler FoU-projekter, som underviserne fortalte, at 50 % af udbuddets undervisere deltager i. I øjeblikket arbejdes der på at udvikle metoder til at øge omsætningen af viden fra projekterne til kollegaer og studerende. Undervisere på sygeplejerskeuddannelsen i Aarhus fortalte, at det på deres udbud prioriteres at udvikle talentforløb i samarbejde med klinikken/praktikværterne. Undervisere på uddannelsen til diplomingeniør i forsyningsteknik gav som eksempel, at de arbejder med at opbygge FoU med inddragelse af de studerende.

På baggrund af næste års kvalitetsrapport gør direktionen igen status og følger op med hensyn til, hvordan det er lykkedes at håndtere eventuelle problemstillinger. Arbejdet med at videreudvikle kvaliteten uddybes i næste afsnit.

Opfølgning og udvikling

I en række tilfælde har direktionens drøftelser af kvalitetsrapporterne resulteret i beslutning om at følge op med initiativer på institutionsniveau. Arbejdet med at øge de studerendes studieglæde er som tidligere nævnt et eksempel på dette. Som opfølgning på kvalitetsrapporterne for 2014 har direktionen herudover iværksat fælles initiativer med henblik på at øge fastholdelsen af de studerende og styrke læring på tværs af udbud, opdatering og omsætning af viden grundlag, dimittendinddragelse og aftarinddragelse. Initiativerne har typisk fokus på at styrke videndeling og erfaringsudveksling i forbindelse med kvalitetsarbej-

det på tværs af uddannelserne (selvevalueringsrapporten, s. 20 og 80).

Fastholdelse af de studerende er et særligt prioriteret fælles indsatsområde. Kvalitetsstandarden for gennemførelse er sat til 80 %, men fordi kvalitetsrapporterne for 2014 for andet år i træk viste, at gennemførelsesprocenten på uddannelserne flere steder ligger for lavt, har direktionen igangsat en fælles undersøgelse af forholdet på institutionen. Undersøgelsens formål er at få større viden om, hvilke vilkår for de studerende og hvilke indsatser fra institutionens side der er afgørende for fastholdelse af de studerende. Denne viden skal bidrage til et fælles afsæt for revurdering af kvalitetsstandarden for gennemførelse (selvevalueringsrapporten, s. 80).

Lokalt på uddannelserne og de enkelte udbud følges op med afsæt i de lokale procedurer og årets handleplaner. Akkrediteringspanelet har gennemgået de røde og gule markeringer, som udbuddene, der er udvalgt til audit trail, fik i kvalitetsrapporterne for 2014. I audit trail-materialet har panelet kunnet følge udviklingen i udbudenes arbejde med at rette op på de forhold, der var årsag til de røde og gule markeringer, og panelet kan konstatere, at udbuddene har arbejdet systematisk med problemstillingerne og iværksat konkrete initiativer. Dette beskrives nærmere under kriterium III, IV og V, der behandler gennemførelsen af kvalitetsarbejdet i praksis.

Årlige selvevalueringsworkshops med henblik på kvalitetsudvikling

Alle udbud skal afholde en årlig selvevalueringsworkshop, hvor der som opfølgning på kvalitetsrapporterne uddybende arbejdes med et tema, som kvalitetsrapporten har afdækket som en af de væsentligste udfordringer på udbuddet. Formålet med selvevalueringen er at udvikle uddannelsens kvalitet og relevans. Konceptet er beskrevet i VIAs koncept for selvevalueringsworkshop (selvevalueringsrapporten, s. 317-319).

Workshoppens tema analyseres med udgangspunkt i en fastlagt spørgeramme, som udarbejdes af VIA Kvalitet med henblik på at udfordre uddannelsens eksisterende praksis. På baggrund af drøftelsen afsluttes workshopen med udarbejdelse af en plan for den videre udvikling. Resultater fra workshopen afrapporteres i næste års kvalitetsrapport (selvevalueringsrapporten, s. 21).

Akkrediteringspanelet har i audit trail-materialet haft adgang til dokumentation fra fem afholdte selvevalueringsworkshops i form af referater og planer for den videre udvikling.

I workshopen deltager uddannelseslederen og medarbejdere, og afhængigt af temaet kan der også deltage studerende, aftagere eller repræsentanter for VIAs fællesfunktioner. Workshopen faciliteres af en konsulent fra VIA Kvalitets proceskonsulentkorps.

Under interviewet med de studerende efterspurgte akkrediteringspanelet eksempler på, at studerende har deltaget i selvevalueringsworkshops. I den forbindelse fortalte en studerende på sygeplejerskeuddannelsen i Holstebro, at der på uddannelsen var blevet gennemført en selvevalueringsworkshop med studenterdeltagelse med det formål at finde måder at øge svarprocenten i forbindelse med undervisningsevalueringerne på. Som resultat af arbejdet var der blevet udarbejdet en håndbog for evalueringerne.

VIA har siden 2009 arbejdet med selvevaluering i form af selvevalueringsworkshops. I forbindelse med revideringen af det samlede kvalitetssystem i 2013-14 blev konceptet tilpasset det nye kvalitetssystem.

Kvalitetssikring af fællesfunktioner

I selvevalueringsrapporten redegøres der for, at institutionen har en række fællesfunktioner, som direkte eller indirekte spiller en vigtig rolle med hensyn til at understøtte kvalitet i uddannelserne og sikre, at de stu-

derende når det samlede læringsudbytte og får en god læringsoplevelse. Disse fællesfunktioner udarbejder også en årlig kvalitetsrapport med fokus på kvalitetssikring og kvalitetsudvikling (selvevalueringsrapporten, s. 22-24).

I 2015 har følgende enheder udarbejdet kvalitetsrapporter:

1. VIA Bygning & Service
2. VIA International
3. VIA Central Studieadministrativ Enhed
4. VIA IT
5. VIA Bibliotekerne
6. VIA Center for Undervisningsmidler
7. Enhed for administration i VIA Efter- og videreuddannelse.

Fællesfunktionernes kvalitetsrapporter inddrager resultater fra bl.a. studentertilfredshedsundersøgelsen.

Kvalitetsrapporterne omhandler:

- Beskrivelse af ydelser, som understøtter kvalitet i uddannelserne
- Beskrivelse af afdelingens vigtigste mål
- Organisation og snitflader til øvrige fællesfunktioner
- Kvalitetssikring af afdelingens ydelser
- Resultater fra evaluering af afdelingens ydelser
- Opfølgning på og handleplaner for udviklingsområder.

Kvalitetsrapporteringen for fællesfunktionerne følger en proces, som ligner uddannelsernes. Den enkelte enhed udarbejder indledningsvist en redegørelse i en fælles skabelon/spørgeramme, og efterfølgende vurderes enhedens rapport af VIA Kvalitet i samarbejde med et ekspertpanel nedsat af VIA Kvalitet. Den enkelte enhed kan udpege en faglig ekspert til at deltage i panelet. Med afsæt i vurderingerne afholdes der derefter et feedbackmøde i enhederne, hvor vurderingerne og mulige forbedringsinitiativer drøftes.

Herefter udarbejder VIA Kvalitet en opsamling på fællesfunktionernes kvalitetsrapporter, som sammen med udkast til handleplaner behandles i direktionen.

I selvevalueringsrapporten er der fremlagt et referat fra direktionens behandling af kvalitetsrapporterne for 2015 (selvevalueringsrapporten, s. 434). Det fremgår, at direktionen besluttede, at alle fællesfunktioner fremover skal indgå i kvalitetsrapporteringen. Direktionen havde bl.a. fokus på fællesfunktionernes organisatoriske og opgavemæssige integration i institutionen. Eksempelvis blev det besluttet, at rapporterne fremover skal have et stærkere fokus på fællesfunktionernes samspil med hovedområder og direktion og på en proaktiv og kerneforretningsmæssig tilgang til opgaverne.

Løbende justeringer af kvalitetssystemet

I selvevalueringsrapporten redegøres der for historikken med hensyn til udviklingen af kvalitetssystemet, siden institutionen blev dannet i 2008. Forinden var der blevet udarbejdet en fælles rammemodel for det fremtidige kvalitetssystem på tværs af de fusionerende institutioner (selvevalueringsrapporten, s. 75-76).

Det fremgår af historikken, at kvalitetssystemet siden da har været underkastet løbende evaluering og revision.

Forberedelserne til det nuværende kvalitetssystem, hvor de fælles processtandarder, den fælles kvartalsstatistik og den fælles kvalitetsrapportering blev indført, blev påbegyndt i 2012/13 og implementeret pr. januar 2014. Der er nu gennemført to runder af den årlige kvalitetsrapportering (for 2013 og 2014), og kvalitetsrapporteringen for 2015 er i gang.

De enkelte elementer i kvalitetssystemet revideres løbende:

- De centrale processtandarder og tilknyttede lokale procedurer og planer evalu-

eres og revideres i en treårig cyklus med henblik på at sikre, at standarder og procedurer fungerer hensigtsmæssigt (selvevalueringsrapporten, s. 118).

- Kvalitetsstandarderne revideres årligt på baggrund af erfaringerne fra foregående års afrapporteringer i kvalitetsrapporten. Den faste skabelon (spørgeskrammen), der anvendes ved udarbejdelse af kvalitetsrapporten, evalueres samtidig med henblik på at sikre, at den afspejler fokus i aktuelle politiske målsætninger og VIAs strategi (selvevalueringsrapporten, s. 117 og 118).

Kvalitetssystemet og dets elementer drøftes og vedtages af direktionen.

Diskussion og vurdering

Som nævnt havde akkrediteringspanelet under besøget fokus på de erfaringer, VIA har gjort lokalt på uddannelserne og centralt i ledelsen med at anvende systemet med røde, gule og grønne markeringer med hensyn til de 40 vurderingskriterier. Panelet var interesseret i, i hvilken grad systemet i praksis rummer incitament og plads til udvikling af kvaliteten på de enkelte uddannelser og udbud på institutionen. Panelet hæftede sig ved, at der er tale om et relativt stort antal centralt formulerede vurderingskriterier. Desuden forekom enkelte af standarderne meget ambitiøse, og måske ikke realistiske, i forhold til nogle af uddannelsernes nuværende præstationsniveau. Det gjaldt især standarden for gennemførelse inden for det tekniske uddannelsesområde, der generelt på VIA og også på landsplan har problemer med frafald, og hvor uddannelserne typisk har gennemførelsesprocenter, der ligger betydeligt lavere end VIAs standard.

Under besøget spurgte akkrediteringspanelet derfor ind til undervisernes og ledelsens opfattelse af systemet og til, i hvilken grad man formår at afspejle uddannelsernes forskellige fagligheder og kvalitetsopfattelser og understøtte udvikling lokalt.

Underviserne, som akkrediteringspanelet mødte, gav generelt udtryk for, at vurderingerne i kvalitetsrapporterne kan bidrage med relevant information om kvaliteten, men at det ikke udgør et dækkende datagrundlag for at vurdere udviklingsbehov. Underviserne understregede, at kvalitetsrapporterne derfor ikke må erstatte fagligheden i forbindelse med vurderingerne af, hvor der er behov for at udvikle kvaliteten. Samtidig var det undervisernes opfattelse, at det netop er intentionen bag systemet, at den faglige tilgang på udbuddene skal integreres i analyserne og arbejdet med vurderingskriterierne. Fx forklarede underviserne på uddannelsen til professionsbachelor i animation i Viborg, at kvalitetssystemet i første omgang, da det blev præsenteret, havde udgjort et nyt sprog for dem og givet anledning til bekymring med hensyn til, om den oplevede kvalitet på uddannelsen kunne oversættes inden for rammerne af systemet. En underviser fortalte, at arbejdet med at implementere kvalitetssystemet alligevel var blevet en lærerig og positiv proces, da man kunne se, at man kunne implementere egne arbejdsgange og føle ejerskab til kvalitetsrapporten.

Flere, både blandt underviserne og i ledelsen, fremhævede, at denne forståelse af kvalitetssystemet er afgørende. Uddannelseslederen og de studerende på diplomuddannelsen i ledelse forklarede fx, at systemet kun får liv, hvis der også er en kvalitetskultur; man skal forstå og bruge systemet, før det giver mening.

På baggrund af interviewene er det akkrediteringspanelets generelle opfattelse, at der eksisterer en sådan kvalitetskultur. Der blev således under interviewene givet flere eksempler på, at processtandarderne, der som nævnt definerer en stor del af vurderingskriterierne, i praksis tillader, at udbuddene lokalt kan vælge metoder og videreudvikle lokale metoder i lyset af udbuddets problemstillinger. Direktionen fortalte fx, at læreruddannelsen i Silkeborg har udarbejdet en skabelon, som uddannelsen bruger til opsamling af de studerendes input sam-

men med informationer om de ændringer, de studerendes input har givet anledning til. Opsamlingerne udarbejdes efter hver evaluering af de enkelte moduler, og oversigterne fremlægges for de studerende, der næste gang starter på modulet. Formålet er bl.a. at øge de studerendes engagement i kvalitetsarbejdet, ved at de kan se, at deres input har betydning. Flere andre udbud har efterfølgende indført modellen.

Akkrediteringspanelet fik under besøget det indtryk, at det generelt er lykkedes at implementere kvalitetssystemet, så det er forankret lokalt. Blandt underviserne og uddannelseslederne er der en positiv og konstruktiv opfattelse af systemet. Underviseres eksempler på udviklingsarbejde på områder uden for vurderingskriterierne, som fremgår af det foregående afsnit, viser efter panelets vurdering, både at man lokalt på uddannelserne føler motivation til at igangsætte udviklingsinitiativer, og at der prioriteres ressourcer til udvikling af andre områder end dem, der måles på.

Under besøget gav både ledelsen og underviserne udtryk for, at farvemarkeringserne fungerer som en indgang til en i højere grad end tidligere mere fælles og udfoldet dialog om kvalitet, der involverer både undervisere, den lokale ledelse og den centrale ledelse. Fx fortalte en uddannelsesleder, at systemet måske umiddelbart kan virke overfladisk, men at det er en indgang til mere udfoldede mundtlige dialoger om, hvad kvalitet er, og hvordan den kan udvikles.

I den forbindelse forklarede flere af uddannelseslederne, at de arbejdede med kvalitetssikring, allerede inden det nuværende system med kvalitetsrapporter blev indført, men at processen med at indføre kvalitetsrapporterne og processerne med at udarbejde dem og den systematik i arbejdet, det indebærer, har bidraget til, at de ser nye perspektiver med hensyn til uddannelsens kvalitet. De har identificeret nye områder, man burde arbejde mere med, fx

undervisningsevaluering og dialog med de studerende.

Underviserne lagde også stor vægt på betydningen af den mundtlige dialog lokalt og gav flere eksempler på, hvordan kvaliteten er blevet udviklet på baggrund af dialog på undervisermøder om kvalitetsrapporten og dialog med de studerende, fx i form af de mundtlige midtvejsevalueringer, som processtandard fastlægger, at underviserne skal gennemføre på alle hold.

Underviserne i Holstebro fremhævede, at udbuddets kontakt til institutionens øverste ledelse var blevet styrket. Akkrediteringspanelet fik oplyst, at udbuddet tidligere havde været et lille, lukket sted, og at man havde oplevet, at indførelsen af kvalitetsrapporter havde skabt mulighed for tættere dialog med den øverste ledelse om kvalitet.

Underviserne på sygeplejerskeuddannelsen i Aarhus forklarede, at systemet giver mening, fordi det sikrer, at der også i fremtiden, fx i forbindelse med personaleudskiftning, opretholdes en god kvalitet. Tidligere var arbejdet, fx med videngrundlag, organiseret mere uformelt.

Under mødet med direktionen spurgte akkrediteringspanelet ligeledes ind til balancen mellem kontrol og udvikling. Direktionen forklarede, at kvalitetssystemet især opfanger potentielle problemer, mens opsamlingen af gode ideer sker i dialogen og især lokalt mellem undervisere og studerende og mellem undervisere og ledelsen. Ledelsen lagde vægt på, at informationerne fra kvalitetssystemet fungerer som indikatorer og bliver krydstabuleret og vurderet konkret i forhold til uddannelsen, inden ledelsen iværksætter initiativer. Ledelsen fremhævede, at farvesystemet ikke er en facitliste. Røde og grønne markeringer i ledelsens oversigt over vurderingskriterier på tværs af uddannelser *kan* indikere hhv. god og dårlig uddannelseskvalitet. Der er eksempler på, at ledelsen har taget konsekvensen af gentagne røde markeringer. Fx er en uddannelse blevet nedlagt, fordi man

ikke kunne finde løsninger inden for væsentlige områder. Men, fremhævede ledelsen, røde og grønne linjer i oversigten, dvs. når hovedparten af udbuddene har samme farvemarkering, kan også modsat være et udtryk for, at indikatorerne bør ændres.

Ledelsen forklarede, at det indgår i de aktuelle overvejelser med hensyn til vurderingskriterierne, om de absolutte resultater i kvalitetsstandarderne måske i højere grad burde erstattes af udviklingsmål med fokus på frem- eller tilbagegang inden for et område. Det fremgik, at ledelsen dog samtidig ser fordele ved at have fælles standarder. Fx fortalte kvalitetschefen, at de absolutte mål for gennemførelse kan give anledning til vigtige overvejelser, også når der er vedvarende røde markeringer. Fx har de røde markeringer med hensyn til gennemførelse inden for det tekniske uddannelsesområde givet anledning til at genoverveje optagelsespraksis. Bl.a. overvejes det, om institutionen skal indføre skærpede adgangskrav til ingeniøruddannelserne.

Det fremgik desuden af interviewene med ledelsen, at man løbende tager stilling til vurderingskriteriernes relevans som indikatorer. Kvalitetschefen fortalte fx, at man har fjernet indikatorer i kvalitetsrapporterne for 2015, ud fra den betragtning at der overvejende var grønne markeringer, og at ledelsens mål således var blevet opnået. Det drejer sig bl.a. om vurderingskriterier vedrørende inddragelse af feedback fra censorrapporter. Tilsvarende overvejer ledelsen løbende nye vurderingskriterier. Kvalitetschefen fortalte i den forbindelse, at man har et ønske om at fokusere mere kvalitativt på arbejdet med at udvikle nye læringsformer og ikke blot se på timetal, og at man overvejer mulige vurderingskriterier, der kan belyse dette.

Under besøget fik akkrediteringspanelet syn for, at det store antal vurderingskriterier, selvom antallet forekommer at være omfattende, overvejende er et udtryk for, at flere aspekter af samme emne undersø-

ges. For hvert emne indgår der således typisk særskilte vurderingskriterier om, hvorvidt lokale procedurer er beskrevet, om procedurene lever op til institutionens processtandard, om der er skabt resultater eller forbedringstiltag, og hvilke refleksioner der har været i den forbindelse.

Akkrediteringspanelet anerkender, at ledelsen derigennem får skabt et godt informationsgrundlag, og at antallet af emner vedrørende de centrale krav er mindre omfattende, end antallet af vurderingskriterier umiddelbart giver indtryk af.

Akkrediteringspanelet finder også, at ledelsen gør sig væsentlige og fornuftige overvejelser med hensyn til valget af vurderingskriterier. Panelet vurderer det meget positivt, at der er flere bløde vurderingskriterier, bl.a. om anvendelsen af studieaktivitetsmodellen, som især anvendes som afsæt for dialog mellem underviserne og de studerende (beskrives nærmere under kriterium IV).

Det er også akkrediteringspanelets vurdering på baggrund af interview med både undervisere, studerende og ledelse, at systemet understøtter kvalitetsarbejdet lokalt og rummer en fleksibilitet, der giver plads til lokalt valgte tilrettelæggelsesformer.

Akkrediteringspanelet finder, at det stiller store krav især til uddannelsesledelserne at kommunikere om kvalitetssystemet og varetage implementeringen af det lokalt i overensstemmelse med decentraliseringsintentionen. VIA gennemfører i øjeblikket et kompetenceudviklingsprogram for ledelsen, og panelet ser dette som en vigtig brik i den videre udvikling.

Ledelse og organisering

Ledelsens ansvars- og rollefordeling i forbindelse med kvalitetsarbejdet

Ansvarsfordelingen i relation til kvalitetssystemet og dets anvendelse er koblet til VI-As ledeshierarki og besluttende fora og er beskrevet i dokumentet *Organisering og*

forankring af VIAs kvalitetsarbejde (selv-evalueringsrapporten, s. 94).

Den overordnede, strategiske ledelse af organisationen sker i bestyrelsen og direktionen, som også har ansvaret for at skabe sammenhæng mellem strategiske prioriteringer og kvalitetssystemets indretning. Det operationelle ansvar for kvalitetsarbejdet er placeret i VIAs fire hovedområder, hvor ansvaret for kvalitetssikringen af uddannelser og udbud er fordelt mellem hovedområdedirektører, som har det overordnede ansvar, og uddannelseschefer og uddannelsesledere, som har ansvar for kvalitetsarbejdet på den enkelte uddannelse. Endelig er ansvaret for kvaliteten af VIAs fællesfunktioner placeret hos professionshøjskolelederen og den lokale campusledelse.

Ud over den lokale og centrale ledelse deltager undervisere og studerende samt eksterne interessenter i kvalitetsarbejdet og i drøftelser af kvalitet og relevans på uddannelserne. Den nærmere ansvars- og rollefordeling mellem VIAs centrale og lokale ledelse, VIA Kvalitet, undviserne og de studerende samt eksterne interessenter gennemgås i dette afsnit.

VIAs bestyrelse har et overordnet ansvar for uddannelsernes kvalitet og relevans og vedtager styringsdokumenter som fx vision, mission, strategi, udviklingskontrakt og resultatlønskoncept. Under akkrediteringspanelets første besøg på VIA mødtes panelet med bestyrelsesformanden og et bestyrelsesmedlem, som forklarede, at bestyrelsen fungerer som en aktiv, integreret part i kvalitetssystemet ved at fastlægge rammer og retning for institutionens udvikling, og at bestyrelsen bliver informeret om status med hensyn til kvalitetsarbejdet på VIAs uddannelser og udbud i forbindelse med de årlige kvalitetsrapporter.

Det ledelsesmæssige ansvar for kvalitetssikringspolitikken, de strategiske indsatser og sammenhængen mellem VIAs strategiarbejde og kvalitetsarbejdet er placeret hos direktionen, som består af rektor, prorektor,

professionshøjskolelederen samt direktørerne for VIAs fire hovedområder. Det er direktionens fælles ansvar, at der er formuleret ambitiøse og konkrete mål for VIAs kvalitetssikring og kvalitetsudvikling, samt at der er etableret et kvalitetssystem, der sikrer relevant viden og understøtter organisationens læring om kvalitetssikring og kvalitetsudvikling. Direktionen har også ansvar for at prioritere ressourcer og følge uddannelser med særlige kvalitetsmæssige udfordringer og for generelt at fremme en kvalitetskultur, hvor der konsekvent følges op på konstaterede kvalitetsproblemer. Konkret tager direktionen stilling til dette i forbindelse med de årlige kvalitetsrapporter. Direktionen modtager en samlet oversigt for alle udbud over røde, gule og grønne vurderinger med hensyn til de 40 vurderingskriterier. Dermed er det muligt for direktionen at identificere og reagere på mønstre, der optræder på tværs af udbud, eller at reagere, hvis et udbud har mange eller gentagne røde og gule markeringer.

Ansvarsfordelingen i direktionen er, at rektor har det overordnede ansvar for uddannelsernes kvalitet og relevans, mens prorektor har det overordnede ansvar for VIAs kvalitetssystem, herunder for metoder og værktøjer til kvalitetssikring og udvikling af uddannelsernes kvalitet og relevans. Eksempelvis er det prorektors ansvar at følge op på hovedområdernes redegørelse for centrale problemstillinger, som er identificeret i de årlige kvalitetsrapporter. Professionshøjskolelederen har det overordnede ansvar for tilvejebringelse og formidling af dokumentation og styringsdata og for opfølgning på de årlige kvalitetsrapporter for VIAs fællesfunktioner. De fire hovedområdedirektører (hovedområdeledelsen) har i samspil med uddannelsescheferne ansvar for implementering af det overordnede kvalitetssystem i udbuddene inden for hver deres hovedområde. Direktørerne er ansvarlige for udarbejdelse og efterlevelse af procedurer i henhold til VIAs processtandarder samt for, at disse og øvrige centralt fastlagte procedurer følges og følges op med tiltag til forbedring af kvaliteten. Inden

for hovedområdet har de desuden ansvar for kvalitetskulturen og for iværksættelse af tiltag i tilfælde af konstaterede kvalitetsproblemer. Direktionens sammensætning og organiseringen af hovedområderne er illustreret i organisationsdiagrammet på s. 12.

Uddannelseschefen og uddannelseslederen (samlet betegnet uddannelsesledelsen) er ansvarlige for, at hhv. uddannelsen og udbuddet, som de er ledere af, kvalitetssikres, evalueres og udvikles på baggrund af evalueringer, undersøgelser og nøgletal. Uddannelsesledelsen har det overordnede ansvar for, at uddannelsens procedurer er kendte og efterleves, så værktøjerne i kvalitetssystemet anvendes til at skabe og opretholde en kvalitetskultur, som sikrer, at kvalitetssystemet fungerer efter hensigten, og at kvalitetsarbejdet dokumenteres. Den er også ansvarlig for at inddrage undervisere, studerende og uddannelsesudvalg i drøftelserne om uddannelsernes kvalitet og relevans, herunder i forbindelse med de årlige kvalitetsrapporter, og for at udvikle undervisernes faglige og pædagogiske kompetencer. Uddannelsesledelsens organisering er illustreret i figuren på s. 18.

Ud over den overordnede rollefordeling blandt forskellige organisatoriske led er der i VIAs fælles processtandarder krav om, at der på lokalt niveau er udarbejdet beskrivelser af hhv. uddannelseschefens og uddannelseslederens ansvars- og opgavefordeling for kvalitetsarbejdet samt af, hvem der udarbejder, behandler og følger op på nøgletal om og undersøgelser af uddannelsernes kvalitet og relevans (selvevalueringsrapporten, s. 96). Eksempelvis har VIA Efter- og videreuddannelse valgt samme implementering af processtandarderne på alle uddannelser inden for hovedområdet. Det fremgik af akkrediteringspanelets møde med direktionen, at begrundelsen for dette bl.a. er, at en del studerende tager forskellige enkeltmoduler, og at hovedområdeledelsen ønsker, at de studerende møder samme kvalitetssystem på tværs af modulerne. Inden for de andre hovedområder er der ofte valgt en mere decentral løs-

ning, hvor det enkelte udbud selv fastlægger organiseringen og ansvarsfordelingen med hensyn til kvalitetssikring. Særligt i sidstnævnte tilfælde har uddannelseslederen en rolle som bindeled mellem det lokale udbud og uddannelseschefen samt hovedområdeledelsen.

Kvalitetsarbejdet understøttes af VIA Kvalitet, som bidrager til at skabe det samlede kvalitetssystem, der udgør den fælles ramme for kvalitetsarbejdet. VIA Kvalitet har også ansvar for at understøtte informationsflowet på institutionen og mellem ledelsesniveauerne og understøtte de relevante fora i at handle på grundlag af den viden og information, de får. Kvalitetschefen er ansvarlig for det overordnede kvalitetssystem og for metoder og værktøjer og er samtidig formand for institutionens kvalitetsudvalg.

Kvalitetsudvalgets formål er at understøtte koordinering og videndeling horisontalt i organisationen om kvalitetssikring og -udvikling. Kvalitetsudvalget har 18 medlemmer, herunder repræsentanter for nogle af hovedområderne, to studenterrepræsentanter, to repræsentanter for hovedsamarbejdsudvalget og en repræsentant fra kommunikationsafdelingen. Udvalget har ikke beslutningskompetence, men drøfter status for kvalitetsarbejdet og tværgående problematikker i kvalitetsrapporterne inden for vurderingskriteriernes overordnede temaer med henblik på at foreslå fælles initiativer. Kvalitetsudvalget afholder også fælles arrangementer på tværs af organisationen, eksempelvis temadage for nøglepersoner om frafaldsanalyse, undervisningsevaluering og inddragelse af dimittender og aftarere, ligesom udvalget nedsætter ad hoc-arbejdsgrupper under udvalget til at komme med input og foreslå forbedringer med hensyn til kvalitetssystemets metoder og værktøjer (selvevalueringsrapporten, s. 20). Eksterne interessenter er ikke repræsenteret i kvalitetsudvalget, men deltager i stedet i drøftelser om kvalitet og relevans via uddannelsesudvalgene (se under kriterium V).

Ud over at definere ansvaret for de enkelte uddannelsers og udbuds kvalitet er der i VIAs organisering en ansvars- og rollefordeling, som sikrer kvaliteten af de fysiske faciliteter og fælles servicen på VIAs campusser. Campusledelsen på de enkelte campusser består dels af en intern og praktisk orienteret daglig ledelses- og koordinatørrolle som campuskoordinator, der varetages af en lokalt forankret chef eller leder, samt af et direktionsmedlem, der varetager en strategisk og udadvendt rolle som overordnet ansvarlig for campusen (notat om campusledelse i VIA). Det kan omfatte samarbejde med lokale offentlige og private virksomheder inden for de erhverv og professioner, der uddannes til på den pågældende campus, eksempelvis om brug af fysiske faciliteter og udstyr.

Underviseres og studerendes rolle

Det fremgår af VIAs selvevaluering, at et af institutionens centrale mål er at involvere studerende og undervisere i kvalitetsarbejdet ved at fastlægge rammerne for deres rolle i kvalitetsarbejdet og samtidig skabe lokalt råderum for, hvordan rollerne udfyldes:

”De to aktørgrupper, som er tættest på kvaliteten i undervisningen, er studerende og undervisere... VIAs kvalitetssystem sætter rammer for og krav til kvalitetsarbejdet, men giver samtidig råderum til lokal tilrettelæggelse i dialog mellem undervisere, studerende og uddannelsesleder. Rationalet i kvalitetssystemet er, at kvalitetsarbejdet er mest effektivt, når det tilrettelægges af de aktører, som skal indgå i dialogen om og udviklingen af undervisningen og uddannelsen.” (Selvevalueringsrapporten, s. 13).

Underviserne indgår i kvalitetsarbejdet ved at varetage en bred vifte af opgaver. Først og fremmest varetager de dialogen med de studerende. De skal undervise med fokus på studerendes læringsmål, bl.a. ved at indlede hvert modul med at sikre sig, at de studerende kender læringsmålene for modulet, og ved at invitere til dialog og en løbende forventningsafstemning med de stu-

derende. Underviserne er desuden ansvarlige for at evaluere undervisningen samt for at behandle og videreformidle evalueringens resultater til nærmeste leder. Underviserne har også medansvar for at analysere og følge op på resultater af gennemførte undersøgelser og evalueringer og i den forbindelse overveje relevante initiativer til forbedring af uddannelsernes og undervisningens kvalitet og implementere dem. Underviserne deltager også i evalueringer af hele uddannelsen med inddragelse af eksterne eksperter (selvevalueringsrapporten, s. 97). Konceptet for undervisningsevaluering beskrives nærmere under kriterium IV.

Kvalitetsrapporten er tænkt som det primære ”udgangspunkt for dialog i uddannelsesenheden mellem undervisere og uddannelsesleder” (selvevalueringsrapporten, s. 20). De undervisere, som akkrediteringspanelet mødte under det andet besøg på VIA, gav overvejende udtryk for, at uddannelsesledelsen anvender kvalitetsrapporten aktivt som et redskab til at drøfte opfølgning på kvalitetsudfordringer med underviserne, særligt i forbindelse med gule og røde vurderinger.

Eksempelvis forklarede undervisere på uddannelsen til psykomotorisk terapeut, at alle medarbejdere mødes, evaluerer og handler på baggrund af rapporten, og at den behandles tilbundsgående i studieråd og uddannelsesudvalg. På baggrund af drøftelserne udarbejder uddannelseslederen handle- og procesplaner.

Underviserne inddrages også i løbende drøftelser af kvalitet og relevans gennem repræsentation i en række formelle fora: institutionens bestyrelse, uddannelsesudvalgene og studierådene samt forskellige lokale fora på de enkelte uddannelser og udbud (audit trail, fællesdokumentation, s. 603-640). Eksempelvis afholdes der på læreruddannelsen i Nørre Nissum fem-seks gange årligt medarbejderrådsmøder, hvor forhold af betydning for udbudsstedets kvalitet og relevans diskuteres, og fire-fem

gange årligt afholdes der undervisermøder, hvor videndeling, videngrundlag samt kvalitetsudvikling er på dagsordenen (audit trail, fællesdokumentation, s. 604-608).

Den brede inddragelse af undervisergruppen foregår desuden gennem medarbejderseminarer og personale dage samt gennem de årlige selvevalueringsworkshops, hvor der som tidligere beskrevet arbejdes uddybende med et af de valgte indsatsområder fra kvalitetsrapporten (selvevalueringsrapporten, s. 21).

Ud over deltagelse i kvalitetsarbejdet er det ifølge VIA "afgørende, at medarbejderne inddrages i udviklingen af kvalitetssystemet" (selvevalueringsrapporten, s. 21). Underviserne på VIA gav under akkrediteringspanelets besøg udtryk for, at ambitionen i vid udstrækning efterleves lokalt, og at det er muligt for underviserne at give deres mening om kvalitetssystemet og forslag til mulige forbedringer til kende.

Som tidligere nævnt hæftede underviserne sig generelt ved, at kvalitetsrapporterne hverken kan eller er tænkt at skulle erstatte underviserens faglighed i forbindelse med vurderingerne af, hvor der er behov for at udvikle kvaliteten. Underviserne lagde vægt på, at de lokalt skal udfylde de rammer, som kvalitetssystemet sætter op, gennem lokale valg af metoder og arbejdsgange.

Underviserne på læreruddannelsen i Aarhus fortalte dog, at der blandt deres kollegaer kan være et indtryk af at blive mistænkeliggjort af kvalitetssystemet, men at modstanden mod systemet mindskes, når underviserne føler sig inddraget. Underviserne fremhævede, at VIA er en meget stor organisation, og at der er langt fra det centrale niveau til det lokale, men at det er deres oplevelse, at ledelsen på flere niveauer arbejder med denne udfordring. Underviserne forklarede desuden, at de oplever at blive inddraget i drøftelser om kvalitet og kvalitetssystemet gennem de tidligere nævnte mødefora, eksempelvis

uddannelsesudvalg og studieråd, samt øvrige lokale fora.

Underviserne på diplomuddannelsen i ledelse gav udtryk for, at systemet efter deres opfattelse indeholder en såkaldt licens til kritik, så det er muligt at diskutere procedurer, krav og grænseværdier i forbindelse med kvalitetssikringen. Underviserne oplever også, at der i ledelsen er lydhørhed over for underviserens ønsker, selvom de af forskellige grunde ikke altid bliver imødekommet.

Studerende involveres i kvalitetsarbejdet gennem undervisningsevaluering, hvor processtandarder som tidligere nævnt stiller krav om den lokale udførelse og hyppighed heraf. De studerende gennemfører en midtvejsevaluering af samtlige undervisningsforløb med henblik på at sikre eventuel justering af undervisningsforløbet. Herudover er der krav om, at alle undervisningsforløb gennemgår en skriftlig slutevaluering, minimum hver tredje gang de udbydes. Af besøget fremgik det, at dette minimumskrav er valgt, da det samme undervisningsforløb på mange af VIAs udbud udbydes flere gange årligt, og det vil derfor ikke være hensigtsmæssigt med et krav om evaluering efter hvert undervisningsforløb, fordi effekten af opfølgende initiativer ikke vil kunne måles allerede ved afslutningen af næste undervisningsforløb. Endelig gennemfører institutionen hvert andet år studentertilfredshedsundersøgelser, som omhandler de studerendes generelle trivsel og tilfredshed med læringsmiljøet på uddannelsen.

De studerende involveres desuden i kvalitetsarbejdet gennem studenterrepræsentation i centrale og lokale fora. Studerende deltager eksempelvis i uddannelsesudvalgene, studieråd, institutionens bestyrelse foruden diverse samarbejdsfora og VIA De Studerendes Råd (DSR) (selvevalueringsrapporten, s. 98). Endelig inddrages studentervinklen i kvalitetsarbejdet i forbindelse med VIAs regelmæssige evalueringer af uddannelser med inddragelse af eksterne

eksperter, hvor en studerende på en beslægtet uddannelse er medlem af det eksterne ekspertpanel. Dette beskrives nærmere under kriterium IV.

Akkrediteringspanelet mødtes under sit andet besøg på VIA med flere studenterrepræsentanter, som havde været involveret i diskussioner af uddannelseskvaliteten på deres udbud. Eksempelvis talte panelet med studerende på sygeplejerskeuddannelsen i Holstebro, der som medlemmer af hhv. fællesråd og fagligt ledelses- og udviklingsudvalg på udbuddet havde deltaget i drøftelser om kvalitet og relevans, herunder resultaterne i kvalitetsrapporten. Disse studerende forklarede, at holdninger og eventuelle bekymringer vedrørende uddannelseskvaliteten bringes videre fra den brede skare af studerende til de relevante fora gennem DSR, og ved at der på hvert hold afholdes en form for klassens time med deltagelse af en studenterrepræsentant.

I selvevalueringsrapporten har VIA forklaret, at studerende desuden altid involveres i arbejdet med kvalitetsrapporten i den fase, hvor det enkelte udbud har modtaget vurderingspanelernes konklusioner vedrørende røde, gule og grønne markeringer, idet rapportens konklusioner behandles på møder i uddannelsesudvalgene og eventuelt i andre fora med studenterrepræsentation. Formålet med drøftelserne er at udarbejde en analyse og anbefalinger, der efterfølgende fungerer som oplæg til drøftelser i ledelsen (selvevalueringsrapporten, s. 191). Akkrediteringspanelet spurgte derfor under besøgene de studerende, hvordan processen i forbindelse med de årlige kvalitetsrapporter opleves af dem. Flertallet af de studenterrepræsentanter, som panelet mødte, havde været involveret i opfølgningen på kvalitetsrapporterne i uddannelsesudvalg eller andre fora.

Ligesom underviserne fortalte de studerende på bl.a. uddannelsen til psykomotorisk terapeut og diplomuddannelsen i ledelse, at kvalitetsrapporten fungerer som en form for omslag, der samler op på løbende pro-

cesser. Involveringen af de studerende, så de får mulighed for at påvirke uddannelsernes kvalitet og relevans, finder sted i forbindelse med de løbende aktiviteter, eksempelvis undervisningsevaluering og deltagelse i uddannelsesudvalg og studieråd mv.

VIA's ledelse har over for akkrediteringspanelet lagt vægt på, at udgangspunktet for studenterinddragelsen er at motivere de studerende til at deltage ved at involvere dem der, hvor det giver mening for de studerende. Ledelsen har derfor skabt et system, hvor studenterinddragelsen har fokus på undervisningsnære emner, fordi det dermed er muligt at vise de studerende, at der følges op på deres input, eksempelvis gennem undervisningsevaluering.

De studerende, som akkrediteringspanelet mødte, udtrykte generelt tilfredshed med tilrettelæggelsen af kvalitetsarbejdet, og tilkendegav, at de oplever lydhørhed, når de har ønsker om ændringer. På mødet med ledelsen fortalte hovedområdetirektøren for efter- og videreuddannelsesområdet eksempelvis, at input fra de studerende om, at spørgerammen, som bruges til undervisningsevaluering og som nævnt er fælles for alle uddannelserne på hovedområdet, ikke var optimal, havde resulteret i, at den blev ændret. Af mødet med ledelsen fremgik det desuden, at VIA planlægger at ansætte en såkaldt ombudsmand for de studerende. Denne person, som selv skal være studerende, vil få til opgave at besøge og tale med studerende forskellige steder på institutionen, hvorved input fra den menige studerende bringes videre til ledelsen.

Inddragelse af eksterne interessenter

VIA inddrager også eksterne interessenter i forbindelse med drøftelser af kvalitet og relevans, både som informanter vedrørende kvalitetsforhold og som dialogparter i sager, der omhandler udviklingsmuligheder for eksisterende eller nye udbud og uddannelser. Det gælder særligt uddannelsernes dimittender samt aftagere, hvor formål og

rammer for inddragelsen er fastlagt i processtandarderne.

Uddannelsernes kvalitet vurderes også løbende af eksterne censorer, der efter gennemførelse af hver eksamen rapporterer om deres vurdering af det faglige niveau på de enkelte fag på uddannelserne samt deres relevans for arbejdsmarkedet. I de årlige kvalitetsrapporter følges der op på udbuddenes anvendelse af censorrapporterne i forbindelse med udvikling af uddannelsens niveau, indhold og relevans. VIAs erfaring er, at censorrapporterne er af meget svingende kvalitet – og at det derfor langt fra er alle uddannelser, der kan bruge rapporterne til udviklingsformål. De uddannelser, der har problemer med kvaliteten af censorrapporterne, kontakter censorformandskabet med henblik på at drøfte problemstillingen (selvevalueringsrapporten, s. 55). Censorer inddrages desuden direkte i arbejdet med regelmæssige evalueringer af uddannelser med inddragelse af eksterne eksperter, hvor de er repræsenteret i det eksterne ekspertpanel (selvevalueringsrapporten, s. 55).

Gennem de regelmæssige evalueringer af uddannelserne inddrages også andre eksterne eksperter. I forbindelse med evalueringerne, der gennemføres hvert sjette år, sammensættes et eksternt ekspertpanel, der, foruden aftagere, en studerende og en censor, består af to eksterne repræsentanter fra forsknings- og undervisningsområdet med specialkompetence inden for uddannelsens fagområde (selvevalueringsrapporten, s. 874). Akkrediteringspanelet mødte under sine besøg eksterne eksperter, der havde deltaget i de to gennemførte periodiske evalueringer, samt aftagerrepræsentanter. Dette er nærmere beskrevet under hhv. kriterium IV og kriterium V.

Kvalitetsarbejdets sammenhæng med institutionsstrategien

VIA redegør for, at kvalitetsarbejdet, ud over at det organisatorisk er forankret i ledelsen, anvendes som et redskab for ledelsen til at styre institutionen i den øn-

skede retning. Målene for kvalitetssystemet og de informationer, det tilvejebringer om kvalitet, udgør et integreret redskab i forbindelse med institutionens strategiske udvikling. VIAs ledelsesgrundlag *Aftryk VIA – ledelse der inviterer og insisterer* (selvevalueringsrapporten, s. 99-109) fastslår således, at VIA ser drift, kvalitet og resultater på den ene side og udvikling og innovation på den anden side som komplementære områder. Kvalitetssystemet skal være et redskab, der ved at tilvejebringe ledelsesinformation også bidrager til at understøtte VIAs strategiske mål, så det daglige kvalitetsarbejde er forankret i og anvendes strategisk af ledelsen (selvevalueringsrapporten, s. 25-26).

Som et redskab til at monitorere strategiske fokusområder og for at kunne afgøre, om institutionen er på rette kurs, har VIA som supplement til de evalueringer, der løbende gennemføres på hovedområderne, fastlagt ti KPI'er. Intentionen med KPI'erne er at skabe dialog og refleksion mellem interessenter og centrale aktører i forbindelse med kvalitetsarbejdet og at "bygge bro mellem visionen, strategi, kvalitetsarbejdet og den daglige drift" (selvevalueringsrapporten, s. 559-560). KPI'erne omhandler bl.a. de studerendes læringsudbytte og læringsoplevelse, hvilket måles i studentertilfredshedsundersøgelsen, samt andelen af uddannelser, der arbejder systematisk med opdatering og omsætning af videngrundlag, hvilket udgør en indikator i både kvalitetsrapporterne og udviklingskontrakten. Valget af KPI'er revideres årligt i forhold til strategien og den aktuelle strategiske performance.

Som tidligere nævnt reviderer direktionen løbende kvalitetsstandarderne og processtandarderne med henblik på at sikre, at kvalitetssystemet leverer informationer og opstiller mål, som bringer institutionen i den ønskede retning. Et eksempel på, at kvalitetssystemet og kvalitetsarbejdet tilpasses ledelsesmæssige behov for at styre i den ønskede retning, er forløbet i forbindelse med indførelsen af processtandard for

omsætning og opdatering af videngrundlag: Processtandarden stiller krav om, at udbuddene skal have en skriftlig procedure og plan for, hvordan de sikrer et opdateret videngrundlag, og blev indført i 2014, på baggrund af, at en stor andel af VIAs udbud i kvalitetsrapporterne for 2013 fik røde eller gule vurderinger af kvalitetssikringen af videngrundlaget. Kun 56 % havde i 2013 en beskrevet systematik for opdatering af videngrundlaget i samarbejde med faglige miljøer, FoU-miljøer og beskæftigelsesområder. Dette tal var efter indførelsen af processtandarden for omsætning og opdatering af videngrundlaget i 2014 steget til 82 %. Her viste kvalitetsrapporterne dog et fortsat behov for at øge systematikken med hensyn til videndeling mellem underviserne og omsætning af ny viden i undervisningen (selvevalueringsrapporten, s. 33).

Akkrediteringspanelets møder med VIAs ledelse gav panelet indtryk af, at der på VIA er et ledelsesmæssigt fokus på, at kvalitetssystemet tilpasses institutionens behov og anvendes aktivt som ledelsesredskab. Ledelsen berettede eksempelvis også om, at et nyt ledelsesinformationssystem er undervejs. Systemet skal medvirke til, at ledelsen i højere grad kan bruge kvalitetssystemet i strategisk øjemed.

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at kvalitetssystemet og -arbejdet på VIA er forankret i institutionens ledelse, og at der er sammenhæng mellem kvalitetsarbejdet på lokalt niveau, hovedområdeniveau og centralt niveau. Panelet har set, at systemet er velfungerende i praksis, og at der er en klar ansvars- og rollefordeling mellem de forskellige ledelsesniveauer. Systemets data og informationer om det lokale kvalitetsarbejde anvendes aktivt af den centrale ledelse med henblik på at sikre høj kvalitet og opfyldelse af strategiske målsætninger.

Akkrediteringspanelet vurderer, at underviserne og de studerende inddrages i kvalitetsarbejdet og i drøftelser af kvalitetssystemet både som informanter vedrørende

kvaliteten og som medskabere heraf. Underviserne spiller især en central rolle gennem behandling af og opfølgning på undervisningsevalueringer, løbende dialog med de studerende, fx på baggrund af studieaktivitetsmodellen og midtvejsevalueringer, selvevalueringsworkshops og det kontinuerlige arbejde med at sikre uddannelsernes videngrundlag. De studerende inddrages primært i kvalitetsarbejdet gennem undervisningsevalueringerne, hvor de spiller en central rolle. Institutionen har desuden en række formelle og velorganiserede fora med studenter- og medarbejderpræsentation. Kvalitetssystemet sikrer også, at eksterne interessenter inddrages i kvalitetssikringen af institutionens uddannelser.

Akkrediteringspanelet finder endelig, at kvalitetssystemet samtidig sikrer en sammenhæng mellem VIAs strategiske udviklingsfokus og kvalitetsarbejdet og driften af det. Panelet har således set konkrete eksempler på, at systemet er blevet tilpasset, så kvalitetssystemet leverer de ønskede informationer og opstiller delmål, som bringer institutionen i den ønskede retning.

Kvalitetskultur

VIA har i sin kvalitetssikringspolitik fastlagt tre principper, som kvalitetsarbejdet skal basere sig på, og som kvalitetskulturen i institutionen skal kendetegnes ved. I selvevalueringsrapporten opsummeres principperne således:

- "Dialog og gennemsigtighed – betyder at:
 - dialog om forventninger og kvalitet skal være baseret på et fælles dokumenteret grundlag
 - informationer fra kvalitetssystemet bliver omsat til indsigt og handlinger gennem dialog
- Mening og involvering – betyder at:
 - et meningsfuldt kvalitetssystem skal koble sig til VIAs mission, vision, strategi og udviklingskontrakt
 - kvalitetssystemet får liv, når aktørerne involverer sig i drøftelser om

den enkelte uddannelseseenheds-kvalitet.

- Sammenhæng og lokal forankring – betyder at:
 - sammenhæng skabes gennem fælles standarder, centralt initierede undersøgelser og centralt genererede nøgletal
 - lokal forankring skabes gennem udmøntning af de fælles standarder i lokale procedurer og undersøgelser samt gennem lokal behandling af informationer fra kvalitetssystemet

(Selvevalueringsrapporten, s. 12).

VIA betegner den kvalitetskultur, institutionen sigter mod at have, som en fælles, undersøgende kvalitetskultur, hvor alle er nysgerrige med hensyn til aftagernes og samfundets behov og med hensyn til, hvordan man gør tingene andre steder, og hvor man systematisk undersøger, synliggør og drøfter problemstillinger med henblik på at udvikle og forbedre (selvevalueringsrapporten, s. 77).

Det er akkrediteringspanelets vurdering, at institutionen gennem tilrettelæggelsen af sit kvalitetssystem og kvalitetsarbejdet i praksis lever op til sin egen målsætning om kvalitetskultur.

Akkrediteringspanelet lægger vægt på, at der under besøget på møderne med forskellige interne og eksterne aktører blev udvist et stort engagement med hensyn til kvalitetsarbejdet. Interviewpersonerne spillede tydeligvis en aktiv rolle i forbindelse med løbende at folde kvalitetsarbejdet ud i praksis. De havde ikke alene et stort kendskab til kvalitetssystemet, dets enkelte elementer, udviklingen heri og de opnåede resultater, men var også selv aktive med hensyn til at fylde rammerne ud i overensstemmelse med intentionerne bag systemet og med hensyn til helt konkret at omsætte intentionerne i praksis.

En velfungerende kvalitetskultur forudsætter efter akkrediteringspanelets opfattelse, at der er en kobling mellem det strukturelle kvalitetssystem baseret på *institutionens centrale strategier* og tilgangen til kvalitetsarbejdet lokalt på uddannelserne baseret på *faglige værdier*, og at kvalitetsarbejdet systematisk tager hånd om de studerende, deres læring og uddannelsernes kvalitet og relevans.

Under besøget blev de årlige kvalitetsrapporter og processerne i forbindelse med dem fremhævet af flere undervisere, studerende og uddannelsesledere som en ramme, kvalitetssystemet sætter op for fælles dialog om væsentlige forhold vedrørende uddannelsens kvalitet. Det er akkrediteringspanelets vurdering, at denne dialog forløber systematisk og kobler den lokale dialog om uddannelsens kvalitet til alle institutionens ledelsesniveauer og sikrer en systematisk feedback herfra til udbuddet.

Det er akkrediteringspanelets opfattelse, at der i forbindelse med disse processer er fokus på læring; det forventes, at problemer lægges frem og drøftes. Det er panelets indtryk, at vurderingerne i rapporterne ikke opfattes og anvendes som en facilitet, men primært bruges som en indgang til dialog om forhold af betydning for kvaliteten og om, hvordan den kan styrkes.

Underviserne og de studerende spiller en central rolle i forbindelse med kvalitetssikringen af undervisningen og uddannelserne. Det er akkrediteringspanelets vurdering, at udbuddene har fokus på, hvordan de kan engagere de studerende og øge svarprocenterne i evalueringerne, bl.a. ved løbende at informere de studerende om, hvilke forbedringer af udbuddene der gennemføres på baggrund af evalueringerne. Panelet fik under besøget indtryk af, at de studerende oplever kvalitetsarbejdet som relevant og meningsfuldt og føler sig inddraget og hørt. De studerende gav også udtryk for, at underviserne og ledelsen har imødekommet dem på langt de fleste punk-

ter, hvor de har udtrykt ønsker eller peget på problemer.

Endelig er VIAs kontakt til eksterne aktører, særligt aftagere, med til at skabe en tilpasning og udvikling af uddannelsernes kvalitet og relevans (dette er beskrevet under kriterium IV).

Det er på den baggrund akkrediteringspanelets opfattelse, at der er en udviklingsorienteret kultur både lokalt på uddannelserne og centralt i ledelsen, som er kendetegnet ved, at man er lydhør og orienteret mod at lære og videreudvikle.

Kvalitetssystemet giver ikke blot plads til lokal udvikling på uddannelserne, men forudsætter, at rammer og proceskrav udfyldes og implementeres lokalt på grundlag af undervisernes og uddannelsesledelsens faglige viden og vurderinger. Akkrediteringspanelet lægger i sin vurdering særlig vægt på, at interviewene med undervisere og uddannelsesledere viste et stort engagement og en stor lyst til at kvalitetsudvikle uddannelser og undervisning både inden for og uden for de vurderingskriterier, der indgår i kvalitetsrapporterne.

Samlet vurdering af kriterierne

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium I og II er tilfredsstillende opfyldt.

Det er akkrediteringspanelets samlede vurdering, at VIA har en kvalitetspolitik og et kvalitetssystem, der dækker alle institutionens uddannelser, og at kvalitetssystemet er velbeskrevet. Det omfatter konkrete, gennemskuelige og klart opbyggede mål og understøtter både kvalitetssikring og -udvikling. I forbindelse med kvalitetsarbejdet er der en klar ansvarsfordeling og en tilgang, som er kendetegnet ved en inkluderende kvalitetskultur vedrørende centrale processer.

Akkrediteringspanelet baserer sin vurdering på, at kvalitetsarbejdet omfatter systematiske og sammenhængende procedurer og dialoger. Institutionen monitorerer væsent-

lige forhold på grundlag af nøgletal og gennem inddragelse af eksterne interessenter, studerende og institutionens medarbejdere og ledelse i løbende dialog. Derigennem sikres det, at potentielle problemer løbende afdækkes, undersøges og følges op af aktiviteter med henblik på at forbedre kvaliteten.

Det er efter akkrediteringspanelets vurdering væsentligt, at institutionen har udformet sit kvalitetssystem med tanke på at sikre, at kvalitetsarbejdet skal være lokalt forankret og opleves meningsfuldt på institutionens mange uddannelser på trods af forskellige fagrelaterede tilgange til kvalitet.

Kvalitetssystemet med centralt fastlagte kvalitetsstandarder og processtandarder, der foldes ud i lokale procedurer, implementeres af udbuddene og efterfølgende evalueres i årlige kvalitetsrapporter, er efter akkrediteringspanelets vurdering et overskueligt system for en så stor organisation som VIA. Panelet finder, at vurderingskriterierne, der anvendes i de årlige kvalitetsrapporter, er detaljerede, men fungerer i praksis.

Kvalitetssystemet formår både at skabe et samlet overblik for ledelsen og at give indflydelse til de enkelte uddannelser og udbud, som står for selve indholdsudfyldningen. Efter akkrediteringspanelets vurdering stiller det store krav, især til uddannelsesledelserne, at kommunikere om kvalitetssystemet og varetage implementering af det i overensstemmelse med decentraliseringsintentionen. Panelet anser det derfor for positivt, at VIA for øjeblikket gennemfører et kompetenceudviklingsprogram for institutionens ledere.

Akkrediteringspanelets møder med ledelse, undervisere, studerende og aftagere har desuden efterladt det indtryk, at der arbejdes systematisk med uddannelsernes udviklingspotentiale. Selvom der i arbejdet med de årlige kvalitetsrapporter i første omgang primært er fokus på at afdække og eventuelt forbedre indsatsen på områder

med mulige kvalitetsproblemer, danner rapporten grundlag for udviklingsorienterede dialoger om kvalitet og relevans mellem forskellige organisatoriske niveauer.

Kriterium III: Uddannelsernes videngrundlag

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium III er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet har i forbindelse med vurderingen af kriteriet haft fokus på, hvordan VIA kvalitetssikrer uddannelsernes videngrundlag, herunder hvordan institutionen skaber overblik over uddannelsernes videnbehov og sikrer, at uddannelserne baseres på et relevant og dækkende videngrundlag. Panelet har i den forbindelse bl.a. fokuseret på kvalitetsarbejdet under forskellige campusforhold. Panelet har desuden haft fokus på, hvordan underviserens faglige kompetencer kvalitetssikres.

I det følgende beskrives mål, procedurer og praksis for de to fokusområder. I forbindelse med beskrivelsen af praksis inddrages kvalitetsrapporterne, ligesom der gives eksempler fra interviews med VIAs ledelse og de udbud, som har indgået i audit trails og interviews under besøgene. Akkrediteringspanelet vurderer VIAs kvalitetsarbejde i praksis i de enkelte afsnit, og kapitlet afsluttes med en samlet vurdering af kriteriets opfyldelse.

Mål for videngrundlag

VIAs uddannelser skal i henhold til lovgivningen være baseret på ny viden om centrale tendenser inden for uddannelsernes beskæftigelsesområder, fra udviklingsprojekter af relevans for praksisfeltet og fra relevante forskningsfelter. Siden en lovændring i december 2013 vedrørende professionshøjskolernes generelle opgaver har professionshøjskolerne været forpligtede til at varetage praksisnære og anvendelsesorienterede FoU-aktiviteter med det formål at tilvejebringe ny viden og konkrete løsninger på udfordringer inden for de erhverv og professioner, som institutionernes uddannelser retter sig mod. Uddannelsernes videngrundlag kan tilvejebringes gennem institutionens egne FoU-aktiviteter og/eller

ved at indhente viden fra andre faglige miljøer.

VIAs bestyrelse og direktion har fastlagt overordnede strategiske mål for arbejdet, og direktionen har fastlagt mål for det operationelle arbejde lokalt på udbuddene med løbende at kvalitetssikre de enkelte uddannelsers videngrundlag. Målsætningerne skitseres i det følgende.

Arbejdet med videngrundlag indgår som en central målsætning i institutionens *Politik for kvalitetssikring og kvalitetsudvikling af VIAs uddannelser*. Det fremgår, at den enkelte uddannelse ”skal have et opdateret videngrundlag, det rette faglige indhold og niveau samt være relevant for arbejdsmarkedet. Uddannelsens indhold udvikles blandt andet gennem FoU-miljøer samt i samarbejde med erhverv og professioner.” (Selvevalueringsrapporten, s. 88).

Akkrediteringspanelet konstaterer, at også institutionsstrategien og udviklingskontrakten afspejler en prioritering af arbejdet med FoU-aktiviteter på institutionen og derigennem en styrkelse af uddannelsernes videngrundlag. En af institutionsstrategiens fire målsætninger handler således om at have et stærkt samfundsengagement og i den forbindelse levere praksisorienteret viden og kompetence og at bidrage til udvikling af konkrete innovative velfærdsløsninger gennem samarbejde med offentlige og private virksomheder (selvevalueringsrapporten, s. 26).

I udviklingskontrakten for 2015-17 omhandler et af VIAs tre selvvalgte mål *styrket forsknings- og udviklingsbaseret og kapacitetsopbygning med hensyn til øget understøttelse af den samlede uddannelsesportefølje med praksisorienteret forskning og udvikling*. I kontrakten er der fastlagt konkrete måltal for udviklingen over de tre år på følgende målepunkter:

- Antal FoU-aktive medarbejdere med ph.d.-grad
- Antal ph.d.-studerende
- Publikationer i publikationskanaler (tidsskrifter eller forlag) på Forsknings- og Innovationsstyrelsens autoritetsliste
- Antal publikationer i publikationskanaler (tidsskrifter eller forlag) på listen, der er anerkendt af UC Videns kvalitetsudvalg. (Selvevalueringsrapporten, s. 501-502).

Arbejdet med videngrundlag og FoU har endvidere direktionens bevågenhed i forbindelse med KPI'erne, som VIA har valgt at monitorere institutionens strategiske performance på baggrund af. Af de i alt ti KPI'er omhandler tre videngrundlag og FoU:

- Medarbejdernes oplevelse af muligheder for kompetenceudvikling (indikator i forbindelse med undersøgelse af arbejdsmiljø og trivsel)
- Antal FOU-aktive medarbejdere med ph.d.-grad (indikator i udviklingskontrakten)
- Andel af uddannelser, der arbejder systematisk med opdatering og omsætning af videngrundlag (indikator i kvalitetsrapporten).

(Selvevalueringsrapporten, s. 27).

Direktionen monitorerer udviklingen i arbejdet på baggrund af afrapporteringen om udviklingskontrakten og KPI'erne. Som ledelsesinformation udarbejder institutionen desuden hvert år et videnregnskab, der indeholder information om FoU-kapacitet, resultater og undervisernes deltagelse i FoU-aktiviteter (selvevalueringsrapporten, s. 34-35).

Hvad angår det operationelle arbejde med løbende at kvalitetssikre uddannelsers videngrundlag og undervisernes kompetencer på de enkelte udbud, indeholder kvalitetssystemet nogle elementer, der har dette særlige fokus. Institutionen har en central *processtandard for opdatering og omsætning af videngrundlag*, og VIA har fastlagt

en central *politik for kompetenceudvikling*, som rammesætter arbejdet inden for de fire hovedområder med at udarbejde kompetenceudviklingsstrategier og -planer på hovedområdeniveau, på uddannelsesniveau og på medarbejderniveau.

I de årlige *kvalitetsrapporter*, der tjener som ledelsesinformation om udviklingen i arbejdet på udbuddene, dokumenteres og vurderes de enkelte udbuds kvalitetsarbejde vedrørende videngrundlag i et særskilt afsnit i rapporten. Som det fremgår af den samlede oversigt på s. 23 over vurderingskriterierne i kvalitetsrapporten, omhandler seks af vurderingskriterierne videngrundlag – tre vedrører arbejdet med opdatering og omsætning af videngrundlag, og andre tre vedrører underviserkompetencer og arbejdet med kompetenceudvikling (her ses der bort fra pædagogisk kompetenceudvikling, som er behandlet under kriterium IV).

Det er akkrediteringspanelets vurdering, at der er formuleret klare mål for arbejdet med videngrundlag på flere niveauer i organisationen, og at der er god sammenhæng mellem de overordnede strategiske mål og de operationelle mål i processtandarden og vurderingskriterierne.

I de følgende to hovedafsnit beskrives først kvalitetssikringen af uddannelsernes videngrundlag med fokus på undervisernes løbende opdatering med ny viden. Dernæst beskrives kvalitetssikringen af undervisernes kompetencer. I hvert af afsnittene beskrives først VIAs centrale mål og procedurer for arbejdet og derefter den lokale praksis med udgangspunkt i dokumentationen fra audit trails samt besøgene på institutionen.

Sikring af videnopdatering og videnomsætning

Mål og procedurer

Institutionens centrale processtandard for opdatering og omsætning af videngrundlag stiller krav om, at der på de enkelte udbud

skal være fastlagt såvel en *lokal procedure* for arbejdet som en *plan* med konkrete aktiviteter for undervisernes løbende faglige opdatering med og omsætning af ny viden (selvevalueringsrapporten, s. 28-29).

Som det gælder for kvalitetsarbejdet i øvrigt, er det op til udbuddene at fastlægge metoder, organisering og arbejdsgange i forbindelse med deres lokale procedure inden for de rammer, som processtandarderne fastlægger.

Hvad angår udbuddenes planer for arbejdet med videngrundlag, stiller processtandarderne krav om, at det er tydeligt, hvordan der på udbuddet er tænkt en sammenhæng mellem uddannelsens fagområder og de videnaktiviteter, der prioriteres gennemført. I udbuddets årlige kvalitetsrapport skal der være en beskrivelse af, hvordan der til de forskellige fagområder, der indgår i udbuddet, er knyttet konkrete aktiviteter. For hver af aktiviteterne skal det fremgå, hvilket videngrundlag aktiviteten bidrager med, og hvordan ny og relevant viden bringes i spil på uddannelsen og i undervisningen.

Som hjælp til at formulere denne beskrivelse har VIA Kvalitet udarbejdet et skema, som udbuddene kan anvende (se skemaet nedenfor). Det er obligatorisk for udbuddene at udarbejde beskrivelsen, men frivilligt, om man vil anvende skemaet til formålet.

Processtandarden blev indført i marts 2015, dvs. noget senere end de øvrige processtandarder, om end flere af kravene i den allerede var indgået i spørgerammen for kvalitetsrapporterne. Baggrunden for at indføre kravene i en særskilt processtandard var, at direktionen vurderede, at kvalitetsrapporten for 2013 viste en manglende systematik på dette område. Dette er nærmere beskrevet på s. 35.

Vurderingskriterierne i kvalitetsrapporten vedrørende undervisernes opdatering med hensyn til ny viden omhandler:

- Opdatering af videngrundlag
- Omsætning af videngrundlag
- Procedure for opdatering og omsætning af videngrundlag.

De tre vurderingskriterier dækker forskellige aspekter af kravene i processtandarderne for opdatering og omsætning af videngrundlag og belyser tilsammen, om udbuddet lever op til processtandarderne. Det førstnævnte omfatter bl.a. krav om, at udbuddets aktiviteter er beskrevet, så det er tydeligt, at alle uddannelsens fagområder er dækket af relevante aktiviteter. Det andet krav handler om, at udbuddet skal have beskrevet, hvordan der arbejdes med videndeling blandt underviserne, hvordan ny viden inddrages i undervisningen, og hvordan videngrundlaget gøres tilgængeligt for de studerende gennem supplerende aktiviteter til undervisning. Under det tredje vurderingskriterium skal vurderingspanelet

Kernekompetenceområder	Aktiviteter, projekter, samarbejder	Videnindhold Faglig og didaktisk	Omsætning af videnindhold i uddannelsen/undervisningen
Her oplyses alle uddannelsens relevante uddannelsescentrale faglige elementer Kernekompetenceområderne vil normalt fremgå af studieordningen og vil være afledt af aftager- og dimittendkontakt.	Her oplyses konkrete aktiviteter, projekter, samarbejder, konferencer og lignende som bidrager til opdatering af videngrundlaget for de enkelte uddannelsescentrale faglige elementer	Her beskrives kort hvilket videnindhold de enkelte aktiviteter, projekter, samarbejder, konferencer og lignende bidrager med.	Her beskrives hvordan det nye videnindhold bringes i spil i uddannelsen eller undervisningen. Altså hvordan de studerende kommer i kontakt med fagmiljøer, projekter eller konkret viden.

(Selvevalueringsrapporten, s. 133).

vurdere, om udbuddet samlet set lever op til processtandarden.

Derudover sikres uddannelsernes videngrundlag gennem regelmæssige evalueringer med inddragelse af eksterne eksperter. Procedurer og praksis for disse dele af VIAs kvalitetssystem behandles under kriterium IV.

Kvalitetsarbejdet i praksis

Akkrediteringspanelet har gennemgået de lokale procedurer og planer for arbejdet med videngrundlag på udbuddene, som var udvalgt til audit trailen om videngrundlag. Panelet konstaterer på den baggrund, at der er mange ligheder mellem udbuddenes tilrettelæggelse af arbejdet i praksis, men også enkelte forskelle både i udbuddenes praksis og i de rammer, de forskellige uddannelser arbejder inden for. I det følgende skitseres udbuddenes kvalitetsarbejde i praksis med afsæt i en beskrivelse af sygeplejerskeuddannelsen i Holstebro som eksempel. Med afsæt i dette eksempel og variationer i praksis på andre udbud diskuterer panelet derefter:

- Arbejdet med at sikre relevant og dækkende videnopdatering og -omsætning på de enkelte udbud
- Arbejdet med at sikre videngrundlaget under forskellige campusforhold
- Sikringen af, at FoU-aktiviteter understøtter uddannelsernes videnbehov
- Hvordan der er blevet fulgt op med udviklingsinitiativer i forhold til problemstillinger påpeget i den årlige kvalitetsrapport.

Et eksempel: kvalitetsarbejdet på sygeplejerskeuddannelsen i Holstebro

På sygeplejerskeuddannelsen i Holstebro baseres videngrundlaget bl.a. på samarbejde med universiteter som fx Aarhus Universitet og Deakin University om konkrete FoU-aktiviteter. Der samarbejdes også løbende med aftagere samt sygeplejersker og andre professionelle i klinikken/på praktikstederne (audit trail 1, s. 507-517).

Udbuddet har udarbejdet en kompetenceudviklingsplan for de konkrete aktiviteter i det kommende år (2016), hvoraf det fremgår, hvordan de enkelte aktiviteter er tænkt at understøtte de forskellige videnområder, der indgår i uddannelsen, hvilket videnehold den enkelte aktivitet vil frembringe, og hvordan den erhvervede viden skal omsættes på uddannelsen og i undervisningens enkelte moduler (audit trail 1, s. 539-549). Udbuddets beskrivelse er udarbejdet i skemaform svarende til eksemplet på foregående side. Udbuddet har i sin lokale procedure fastlagt, at det gør brug af skemaet (audit trail 1, s. 507-517), og hvert år fastlægges kompetenceudviklingsplanen for det kommende år. Processen i forbindelse med udarbejdelsen af kompetenceudviklingsplaner på udbuddene er beskrevet nærmere senere i dette kapitel.

Det fremgår af den lokale procedure, at formuleringen af uddannelsens videnområder, som planen tager afsæt i, er udarbejdet på baggrund af regelmæssige drøftelser af uddannelsens faglige fokus og indhold i en række formelle mødefora med deltagelse af aftagerepræsentanter. I proceduren beskrives det, at der lægges vægt på at prioritere videnområder, som samstemmende af flere aktører, fx aftagere, undervisere og forskere, vurderes som vigtige for uddannelsen. Foruden input fra det omgivende samfund tager udvælgelsen af indsatsområder afsæt i uddannelsens studieordning samt VIAs strategiske satsninger (audit trail 1, s. 539-549). I Fagligt ledelses- og udviklingsudvalg med deltagelse af bl.a. en repræsentant fra hver af udbuddets fem samarbejdskommuner, Hospitalsenheden Vest og Regionspsykiatrien Vest drøftes også etablering af fælles udviklingsprojekter mellem uddannelsen og klinikken (audit trail, fællesdokumentation, s. 625).

Videndeling mellem underviserne på sygeplejerskeuddannelsen i Holstebro er ligeledes beskrevet i den lokale procedure. Videndelingen sker på forskellige måder formelt og uformelt, eksempelvis gennem journal

clubs, som er netværk af undervisere, som mødes for at drøfte FoU-artikler, og via temadage, formaliserede netværksmøder og lærermøder (audit trail 1, s. 507-517).

Proceduren fastlægger, at undervisernes deltagelse i aktiviteter, herunder FoU-projekter, faglige kurser, konferencer, seminarer, temadage, studiebesøg etc., monitoreres løbende, ved at underviserne registrerer deres deltagelse i mapper oprettet til formålet på Studienet og i UC Viden, som er professionshøjskolesektorens fælles videnportal for FoU-aktiviteter. I audit trail-dokumentationen er der fremlagt udskrifter af registreringerne, der viser igangværende og nyligt gennemførte aktiviteter, som underviserne på udbuddet har deltaget eller deltager i, samt eksterne samarbejdspartnere i den forbindelse. Der er ligeledes fremlagt lister over de enkelte underviseres skriftlige produkter (audit trail 1, s. 530-538). Ifølge proceduren har uddannelseslederen ansvar for at have overblik over, i hvilken udstrækning alle undervisere og alle fagområder i uddannelsen indgår i kompetenceudviklingsplanen.

Hvad angår de studerendes kontakt til videngrundlaget, er det ligeledes beskrevet i udbuddets planskema, i hvilke moduler undervisere, der deltager i FoU-projekter, skal inddrage resultater og erhvervet viden, ligesom det også fremgår, at de studerende kan deltage i enkelte aktiviteter, fx analysefasen i forbindelse med FoU-projekter og planlægningen af uddannelsens moduler.

Hvert år i februar evaluerer udbuddet effektiviteten af det forgangne års kompetenceudviklingsplan. I evalueringen er der et kvantitativt fokus på, hvor mange der har deltaget i hvilke aktiviteter, og et kvalitativt fokus på udbyttet, videndelingen og anvendelsen i undervisningen. Evalueringen omfatter bl.a. drøftelser på lærermøder og teammøder og inddrager undervisnings-evalueringer og studentertilfredshedsundersøgelsen. Sidstnævnte belyser de studerendes vurdering af undervisningens

faglige niveau og af, hvorvidt undervisningen er baseret på den nyeste viden inden for uddannelsen. Resultater af evalueringen behandles først i det lokale samarbejdsudvalg (LSU) og efterfølgende i lærerkollegiet, i Fællesrådet, der er udbuddets samarbejdsforum med repræsentanter for studerende på hvert hold, og i Fagligt ledelsesudvalg, der har deltagelse af bl.a. udbuddets aftagerrepræsentanter.

I første og andet kvartal udarbejder og behandler udbuddet den årlige kvalitetsrapport. I den forbindelse redegør udbuddet for, hvordan det lever op til processtandard, dvs. hvordan videngrundlaget holdes opdateret, hvordan der videndeles blandt underviserne, og hvordan ny viden omsættes på uddannelsen og i undervisningen, jf. de tre vurderingskriterier, der er beskrevet ovenfor. Et vurderingspanel med deltagelse af bl.a. en forsknings- og udviklingschef og en videntcenterleder vurderer, om udbuddet opfylder processtandard, og udbuddet fortsætter herefter arbejdet med oplæg til handleplan til ledelsen.

Opfølgningen på informationerne drøftes ifølge proceduren for kvalitetsrapporter på udbuddet og i uddannelsesledelsen, hovedområdeledelsen og direktionen. Kvalitetsrapporterne drøftes også i koordinationsudvalget for forskning, udvikling og innovation, der er et udvalg på institutionsniveau, som under ledelse af prorektor bl.a. drøfter behov for fælles tiltag til kvalitetssikring af videngrundlaget på baggrund af kvalitetsrapporternes status (selvevalueringsrapporten, s. 33). I efteråret modtager udbuddet direktionens tilbagemelding på kvalitetsrapporten og oplægget til indsatsområder (selvevalueringsrapporten, s. 21).

Hvert efterår udarbejder uddannelseslederen en plan for det kommende års arbejde med videngrundlag. Det fremgår af den lokale procedure, at planen udarbejdes på grundlag af evalueringen af sidste års plan samt eventuelle nye krav til uddannelsen på baggrund af adjunkt- og ph.d.-forløb samt fra ministeriet, VIA og/eller klinikken

m.fl. Planen behandles i LSU med efterfølgende information til lærerkollegiet og inddrages i forbindelse med medarbejderudviklingssamtaler (MUS-samtaler) (audit trail 1, s. 510-511).

Sikring af relevant og dækkende videnopdatering og -omsætning

I det ovenfor beskrevne eksempel fra udbuddet af uddannelsen til sygeplejerske i Holstebro finder akkrediteringspanelet det positivt, at arbejdet tager afsæt i et overblik over opgaven i form af en samlet oversigt over uddannelsens videnområder. Panelet finder det desuden meget positivt, at der er gået en proces forud for formuleringen af videnområder, hvor forskellige parter, herunder undervisere, aftagere og forskere, har leveret input til eller deltaget i drøftelser af, hvilke videnområder der er de centrale på uddannelsen. Panelet finder det også hensigtsmæssigt, at udbuddet har anvendt et skema til beskrivelsen af de prioriterede aktiviteter, da det herved tydeliggøres, på hvilken måde de enkelte aktiviteter er relevante for udbuddet, da det bidrager til et nødvendigt overblik over, i hvilken grad uddannelsens samlede videnbehov bliver dækket ind, og endelig da det tydeliggøres, i hvilket omfang ny viden bringes ind på uddannelsen og i undervisningen, og hvordan de studerende kommer i kontakt med videngrundlaget.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at de elementer, der indgår i kvalitetsarbejdet i eksemplet, i hovedtræk genfindes på de øvrige udbud, som panelet har undersøgt. Panelet har dog som nævnt noteret sig, at der er forskelle i uddannelsernes tilrettelæggelse af kvalitetsarbejdet. På læreruddannelsen, der efter reformen af uddannelsen i 2013 blev modulopdelt, følger uddannelsens videnområder modulerne, og arbejdet med videngrundlag tager således afsæt i beskrivelser af videngrundlaget i de nationale modulbeskrivelser. Modulerne er alle beskrevet ud fra en fast skabelon, der indeholder de samme elementbeskrivelser (audit trail 1, s. 231), herunder bl.a. modulets videngrundlag og modulets relation til

praksis. Som eksempel er der i audit trail-dokumentationen vedlagt en modulbeskrivelse for dansk, literacy, 4.-10. klasse, hvoraf det fremgår, at modulets videngrundlag bygger på nyere literacyforskning, herunder forskning i pragmatik og genredidaktik samt læse- og skriveforskning. Om modulets relation til praksis fremgår det, at der indgår teaching labs, som er forløb, som de studerende gennemfører på konkrete folkeskoler i samarbejde med deres underviser og en folkeskolelærer med det formål at koble teori og praksis og undersøge, afprøve og udvikle undervisning i praksis (audit trail 1, s. 246, og studieordningen for læreruddannelsen i Nørre Nisum).

Efter akkrediteringspanelets opfattelse foreligger der således beskrivelser af de enkelte modulers videngrundlag og de studerendes kontakt til videngrundlaget. Panelet har også set et eksempel på, hvordan en modulbeskrivelse er omsat i studieplanen.

Da beskrivelserne af videngrundlag således foreligger i en form, hvor beskrivelserne er opdelt på enkeltmoduler, var akkrediteringspanelet under besøget interesseret i at undersøge, hvordan udbuddet skaber et samlet overblik som grundlag for at sikre, at alle uddannelsens videnområder bliver dækket ind gennem underviserens aktiviteter. Panelet fik oplyst, at uddannelseslederen har ansvar for at sikre, at videngrundlaget er relevant og dækkende. Uddannelseslederen på læreruddannelsen i Aarhus forklarede, at hun overvåger uddannelsens samlede videngrundlag med afsæt i studieplanerne for modulerne og ved at foretage stikprøvekontroller. På udbuddet i Nørre Nisum forklarede underviserne, at der har været et begrænset fokus på et fælles overblik efter indførelsen af den modulopbyggede læreruddannelse, men at der nu på udbuddet er taget initiativ til at udarbejde fælles beskrivelser. Underviserne fortalte, at der desuden er blevet afholdt en fælles pædagogisk dag for læreruddannelsen på VIA om fælles professionssyn og -faglighed.

Det er akkrediteringspanelets opfattelse, at der også på udbuddene af læreruddannelsen arbejdes fokuseret med at sikre, at videngrundlaget er relevant og dækkende for videnområderne, på trods af at udbuddene ikke på samme måde som udbuddene af sygeplejerskeuddannelsen anvender et oversigtsskema.

Akkrediteringspanelet interviewede også studerende og aftagerrepræsentanter om deres oplevelse af videngrundlaget. Begge grupper gav udtryk for generel tilfredshed med undervisernes videnopdatering. De forklarede, at en stor del af underviserne deltager i FoU-aktiviteter, og at mange har gennemført eller er ved at gennemføre en ph.d.-uddannelse. En stor del af underviserne har også praksiserfaring fra tidligere jobs. Nogle undervisere har delte stillinger, hvor de underviser på VIA, parallelt med at de arbejder i praksisfeltet. Dermed kan underviserne trække viden fra praksis ind i undervisningen på institutionen, så de studerende på den måde får større viden om praksis, før de kommer i praktik eller får job.

Hvad angår de studerendes kontakt til videngrundlaget, fremhævede de lærerstuderende under besøget teaching labs som et sted, hvor de både møder praksisfeltet og med vejledning fra deres underviser og en folkeskolelærer selv får mulighed for at afprøve ideer i praksis. De nævnte også, at studerende kan deltage i et FoU-projekt om udvikling af studieaktivitetsmodellen, der som beskrevet under kriterium IV anvendes som didaktisk redskab af alle professionshøjskolerne, og de nævnte et FoU-projekt om inklusion i folkeskolen, hvor studerende både involveres i arbejdet og får formidlet resultaterne i forbindelse med undervisningen.

De sygeplejerskestuderende i Aarhus fortalte, at de inviteres til at være med i FoU-projekter gennem opslag på Studienet. De lærerstuderende oplever som nævnt, at deres undervisere i høj grad er FoU-aktive, og at der er forskellige muligheder for de

studerende for at deltage, men de påpegede samtidig, at deres overblik over aktiviteterne og gennemsigtigheden med hensyn til, hvilke muligheder de har for at deltage i aktiviteterne, kunne være større.

FoU-chefer og uddannelsesledere forklarede, at institutionen er ved at opbygge kapaciteten på FoU-området. I den forbindelse udvikler man talentforløb, hvor de studerende kan spille en rolle i forbindelse med projekter, men man mangler endnu værktøjer til at koble de studerende mere til projekterne. FoU-cheferne så gerne, at udviklingen på området kunne monitoreres ved at indføre en ny indikator om procentdelen af såvel medarbejdere som studerende, der indgår i FoU-projekter.

Sikring af videngrundlaget under forskellige campusforhold

Under besøget havde akkrediteringspanelet også fokus på at undersøge eventuelle utilsigtede forskelle i videngrundlag og fagligt niveau på grund af forskellige campusforhold.

På baggrund af interviewene fik akkrediteringspanelet det generelle indtryk, at der ikke er forskelle, som ikke skal være der. Undervisere og ledere forklarede bl.a., at der på alle uddannelser er nationale studieordninger, der sikrer ensartethed på tværs af udbuddene. Panelet fik også forklaret, at underviserne på de fleste uddannelser er organiseret efter et rejseholdsprincip for at undgå, at miljøerne bliver for små. Det gælder i særlig grad diplomuddannelserne, men også grunduddannelser som fx sygeplejerskeuddannelsen og læreruddannelsen. Det blev bekræftet af de lærerstuderende i Nørre Nissum og de sygeplejerskestuderende i Holstebro, at der er udveksling og kontakt mellem undervisere på tværs af de lokale udbud af en uddannelse. De studerende forklarede også, at det uden videre er muligt for de studerende at skifte mellem udbuddene, og at der på de forskellige uddannelser forekommer overflytninger i større eller mindre grad. VIA har præciseret, at de studerende

kan flytte mellem udbudssteder uden studietidsforlængelse, fordi fælles studieordninger sikrer ensartede udbud (hørings-svar, s. 2),

De forskelle mellem udbud, der blev peget på under interviewene, handler bl.a. om fagudbud. De studerende på læreruddannelsen i Nørre Nissum fortalte eksempelvis, at der på læreruddannelsen er specialiseringsmoduler, som har både en fællesdel og en lokalt udbudt del.

Akkrediteringspanelet finder, at institutionen i forbindelse med organiseringen af og samarbejdet mellem underviserne har fokus på at sikre sammenhænge og videngrundlag mellem udbudsstederne. Efter panelets opfattelse understøttes videngrundlaget på tværs af campusser herudover af både det fælles regelgrundlag og de informationer, som kvalitetssystemet løbende genererer i kraft af vurderingskriterierne om videngrundlag og tilfredshedsundersøgelsernes belysning af de studerendes vurdering af undervisningens faglige niveau, og hvorvidt undervisningen er baseret på den nyeste viden inden for uddannelsen.

Sikring af sammenhæng mellem uddannelser og FoU-aktiviteter

Under besøget var akkrediteringspanelet også interesseret i at undersøge, hvordan det sikres, at de FoU-aktiviteter, der gennemføres internt på VIA, er relevante i forhold til uddannelsernes videnbehov og styrker uddannelsernes kvalitet.

I selvevalueringsrapporten redegør institutionen for, at kvalitetssikringen af FoU-projekterne foregår inden for rammerne af Frascati-manualen og den danske kodeks for integritet i forskning (selvevalueringsrapporten, s. 30).

Med hensyn til organiseringen af aktiviteterne redegør VIA for, at FoU-aktiviteterne er forankret i centre i de relevante faglige miljøer sammen med uddannelserne med henblik på at støtte videnskredsløbet mellem uddannelse, forskning og praksis (selveva-

lueringsrapporten, s. 29). Uddannelsesaktiviteterne og FoU-aktiviteterne er således placeret under en fælles hovedområdedirektør.

Som det uddybes nedenfor, varierer den nærmere organisering mellem hovedområderne. Det er dog et fællestræk, at uddannelser og FoU-aktiviteter overordnet ledes af samme hovedområdedirektør. Endvidere ledes alle FoU-projekter af fagligt erfarne forskere, og de medarbejdere, der er involveret i projekterne, er undervisere på uddannelserne.

Inden for tre af de fire hovedområder har man valgt en organisering, hvor der er et delt ansvar mellem en FoU-chef, der har det faglige ansvar for FoU-aktiviteterne, og uddannelseschefen og -ledere, der har ansvaret for at sikre uddannelsernes videngrundlag og det personalemæssige ansvar for underviserne. Uddannelsesledelserne og FoU-cheferne samarbejder således om at skabe kvalitet og sammenhæng mellem FoU-aktiviteter og uddannelsernes videngrundlag.

Arbejdet er her organiseret med en række roller, der eksempelvis inden for hovedområdet VIA Pædagogik & Samfund (PS) omfatter følgende roller og arbejdsfordeling:

FoU-chef: Er aktiv forsker og har det overordnede ledelsesmæssige ansvar for udvikling og kvalitetssikring af FoU-aktiviteter inden for den overordnede organisering i PS.

Uddannelseschef: Har det overordnede ledelsesmæssige ansvar for inddragelse og omsætning af et opdateret videngrundlag for uddannelsesområdet.

Uddannelsesledere: Har det ledelsesmæssige ansvar for inddragelse og omsætning af et opdateret videngrundlag for uddannelsesstedet. Har ansvaret for udvikling af kompetenceudviklingsplaner for medarbejdere, hvor FoU indgår.

FoU-ledere: Er erfarne som forsker. FoU-lederen er centerleder og har bl.a. ansvaret

for at sikre kvalitet og relevans i forsknings- og udviklingsfelt, som centret indrammer. *Docenter:* Videnmedarbejdere fra PS med en ph.d.-grad, der tilknyttes centrene og varetager faglig ledelse af et FoU-program. De er aktive forskere, og ud over den faglige ledelse af programmet, løser de typisk opgaver forbundet med initiering af eksternt finansierede forskningsprojekter i samarbejde med FoU-leder, aftagermiljøer og universiteter.

Programkoordinatorer: Som docenterne er programkoordinatorer videnmedarbejdere fra PS, der varetager den faglige ledelse af et program i et center

Videnmedarbejdere: Medarbejdere fra PS der er involveret i FoU-opgaver i et center eller ved en uddannelse. Videnmedarbejdere er aktive forskere og kan både være lektorer og adjunkter. Videnmedarbejderne er forpligtede til at udarbejde publikationer og inddrage relevante resultater fra FoU i forhold til deres egne studerende og i tværgående drøftelser med kolleger.

Studerende: FoU-ledere er forpligtede til at arbejde systematisk med at inddrage studerende i FoU-projekter.

(Audit trail 1, s. 9-16).

Under besøget forklarede uddannelsescheferne, at der ikke er rene FoU-stillinger. Deltagerne i FoU-projekter er alle ansat til at varetage både undervisning og FoU-aktiviteter.

I VIA Erhverv har man valgt en anden organisering, idet uddannelser og FoU-aktiviteter er samlet i uddannelses- og forskningsområder (klynger) med en klyngechef, der er chef for både uddannelse og FoU inden for området (audit trail 1, s. 20-24).

Under besøget forklarede hovedområdedirektøren for VIA Erhverv, at baggrunden for at have valgt at organisere sig i klynger er, at VIA Erhverv har en stor faglig bredde og mange små uddannelser. Hver klynge har sin egen FoU-chef, da det ikke vil være muligt for én chef at dække alle faglige felter. Hovedområdedirektørerne for VIA

Sundhed og VIA Pædagogik & Samfund forklarede, at det handler om at finde en balance mellem det tværprofessionelle og nærheden til uddannelserne. I denne klynge er tværprofessionalitet vigtig, fordi problemstillingerne i praksis ofte er tværprofessionelle, og dette er derfor afspejlet i valget af organisering.

En FoU-chef forklarede under besøget, at den forskellige organisering gør det muligt at udnytte de forskellige potentialer, der er på hovedområderne. VIA Erhverv har ikke haft samme stærke tradition for forskning som for dialog med aftagere på forskellige arbejdsmarkeder.

Under besøget spurgte akkrediteringspanelet ind til, hvordan man sikrer sammenhæng mellem uddannelsernes videnbehov og FoU-aktiviteter på de hovedområder, hvor der er en delt ledelse.

Uddannelsescheferne forklarede, at sammenhængen bl.a. understøttes, ved at de og FoU-cheferne sidder i samme chefgruppe under en fælles direktør, og ved at FoU-indsatser drøftes og vedtages i chefgruppen.

I selvevalueringsrapporten nævnes det, at forskningsprogrammer og projekter formuleres i dialog med praksis og øvrige interessenter (selvevalueringsrapporten, s. 30). Under besøget fik akkrediteringspanelet eksemplificeret dette. Uddannelseslederen for læreruddannelsen i Nørre Nissum forklarede således, at man på læreruddannelsen tilstræber involvering og gennemsigtighed, ved at ledelsesteamet drøfter behovet for FoU-aktiviteter med undervisere og aftagere og derefter melder forskningstemaerne for de næste to år ud.

FoU-cheferne forklarede, at indførelsen af processtandarder vedrørende videngrundlag har medført en systematik og transparens i kvalitetsarbejdet, der har medvirket til at styrke ledelsesteamets grundlag for at behandle, hvilke temaer FoU-arbejdet skal prioritere. Kvalitetsrapporterne er blevet et

instrument til samtale om videngrundlag både på uddannelserne og i ledelsesteamet. Nogle af FoU-cheferne havde bidraget til udarbejdelse af kvalitetsrapporterne som medlemmer af det interne vurderingspanel for temaet om videngrundlag. FoU-cheferne fortalte, at opgaven havde udgjort en vigtig kilde til indblik i udbuddenes problemstillinger og videnbehov.

FoU-cheferne forklarede også, at FoU-aktiviteter og uddannelser og undervisning ikke er adskilte miljøer, da det er undervisere på uddannelserne, der deltager i FoU-aktiviteterne parallelt med undervisningsopgaven.

Også videnflowet mellem projekter og undervisere understøttes ifølge FoU-cheferne, ved at det er undervisere, der deltager i projekterne.

På læreruddannelsen har der været et særligt fokus på videnflowet og undervisernes anvendelse af viden i undervisningen. I 2013 gennemførte læreruddannelsen en undersøgelse af undervisernes omsætning af viden fra FoU-aktiviteter i undervisningen. Undersøgelsen viste, at undervisere bruger resultaterne fra deres egen forskning i undervisningen, men i mindre grad andres resultater. Med henblik på at styrke undervisernes anvendelse af ny viden i undervisningen præciserede man ansvaret for arbejdet med videnomsætning og viden-cirkulation i ledelsesteamet i ledernes funktionsbeskrivelser, og der blev gennemført en møderække, hvor muligheder og aftaler vedrørende bedre videncirkulation blev drøftet. Desuden blev der etableret en ny funktion som FOU-koordinator på uddannelsens fire udbudssteder. FOU-koordinatorernes opgave er i samarbejde med den lokale ledelse og ledelsesteamet for læreruddannelsen at bidrage til videnomsætning mellem FOU-aktiviteterne, uddannelsen og professionen. Undervisere og ledere på læreruddannelsen har afholdt fælles pædagogiske dage med videnomsætning og udvikling af undervisningsmoduler som tema og har deltaget i nationale

konferencer om FoU-omsætning som led i implementeringen af den nye læreruddannelse landet over.

Akkrediteringspanelet vurderer, at valget af organisering af arbejdet med sikring af videngrundlag og interne FoU-aktiviteter er sket på baggrund af overvejelser om udfordringer og potentialer på uddannelserne. I forbindelse med organiseringen har institutionen fokus på at sikre sammenhæng mellem uddannelsernes videnbehov og institutionens FoU-aktiviteter, på videnflow mellem undervisere og på omsætning af viden i uddannelserne. Det er panelets opfattelse, at organiseringsformen og den viden, som kvalitetssystemet genererer, spiller hensigtsmæssigt sammen og kan understøtte væsentlige sammenhænge i arbejdet.

Kvalitetsrapport, opfølgning og udvikling

Da de to udbud af sygeplejerskeuddannelsen, som akkrediteringspanelet besøgte, ifølge kvalitetsrapporterne for 2014 begge havde potentielle problemstillinger vedrørende videndeling, har panelet undersøgt, hvordan udbuddene har fulgt op på dette. Begge udbud fik gule markeringer ved vurderingskriteriet vedrørende omsætning af videngrundlaget med den begrundelse, at de ikke fyldestgørende havde beskrevet rammerne for videndeling blandt undervisere i de lokale procedurer.

I audit trail-dokumentationen har akkrediteringspanelet kunnet følge udbuddenes efterfølgende arbejde med at udbedre manglerne, og panelet kan konstatere, at udbuddene har opdateret procedurebeskrivelserne.

Sygeplejerskeuddannelsen i Aarhus valgte desuden at arbejde videre med videndelingstemaet på den årlige selvevalueringsworkshop i 2015. Temaet var videndeling på tværs af faget sygepleje igennem hele uddannelsen fra modul 1 til 10 med fokus på de teoretiske moduler. Det fremgår af referatet af workshoppen, at formålet var at

”drøfte og afdække mulige steder, hvor viden ’tabes’ på tværs af moduler, samt at udvikle idéer, forslag og handleplan til at forbedre videndeling på tværs af sygeplejefaget, og dermed sikre den sammenhæng og progression, der er igennem uddannelsen fra modul 1 til 10 i faget sygepleje” (audit trail, fællesdokumentation, s. 312). I workshoppen deltog bl.a. undervisere med fagkoordinatorfunktion og uddannelseslederen. Som resultat af workshoppen blev der udarbejdet et oplæg til handleplan med angivelse af aktiviteter, der skal forbedre videndelingen, ansvarlige og tidsfrist (audit trail, fællesdokumentation, s. 318-319).

Akkrediteringspanelet vurderer, at den årlige systematik i forbindelse med kvalitetsrapporten både forsyner direktionen med relevant ledelsesinformation om udbuddenes kvalitetsarbejde og sikrer systematik i og opfølgning på det lokale kvalitetsarbejde.

Akkrediteringspanelet vurderer desuden, at konceptet for selvevalueringsworkshops på en hensigtsmæssig måde understøtter en udviklingsorienteret tilgang til kvalitetsarbejdet. De eksempler vedrørende videngrundlag, som panelet har bedt om adgang til som led i audit trail-materialet, er efter panelets opfattelse veludførte.

Akkrediteringspanelet har gennemgået den samlede oversigt over røde, gule og grønne markeringer vedrørende videngrundlaget i kvalitetsrapporterne for 2014 og kan konstatere, at der generelt er sket en positiv udvikling med hensyn til antallet af grønne markeringer sammenlignet med året før. Panelet bemærker, at indførelsen af den nye processtandard for arbejdet med videngrundlag først blev påbegyndt på det tidspunkt, hvor udbuddene udarbejdede kvalitetsrapporterne for 2014. Panelet vurderer, at indførelsen af processtandarder derfor først vil have fuldt gennemslag i kvalitetsrapporterne for 2015, og at den vil understøtte en fortsat positiv udvikling.

Sikring af undervisernes kompetencer

Mål og procedurer

Institutionens politik for kompetenceudvikling er udarbejdet i VIAs hovedsamarbejdsudvalg og indeholder den generelle målsætning, at den løbende udvikling af undervisernes kompetencer skal være en systematisk og strategisk proces, som derfor skal foregå planlagt og løbende og skal hænge sammen med udbuddets mål og opgaver.

Kompetenceudviklingspolitikken ramme-sætter processerne inden for de fire hovedområder. Som illustreret i figuren nedenfor udarbejdes der kompetenceudviklingsstrategier og -planer på hovedområdeniveau, på uddannelsesniveau og på medarbejderniveau på baggrund af en proces med MUS-samtaler (selvevalueringsrapporten, s. 561-564).

Ifølge politikken udarbejder hvert hovedområde en treårig kompetenceudviklingsstrategi, der beskriver temaer for den fælles kompetenceudviklingsindsats på hovedområdet og samspillet med indsatser på uddannelserne.

Hver uddannelse udarbejder en kompetenceudviklingsplan, som tager udgangspunkt i en vurdering af uddannelsens aktuelle mål, opgaver og udfordringer og indeholder en beskrivelse af bl.a. mål og indsatsområder samt metoder og af, hvordan kompetenceudviklingsindsatsen evalueres.

På udbuddene gennemfører lederne årlige MUS-samtaler. På baggrund af MUS-samtalerne og i dialog med den enkelte medarbejder er lederen ansvarlig for at udarbejde en individuel kompetenceudviklingsplan for medarbejderen. I kompetenceudviklingsplanen indgår aktiviteter som ekstern formel uddannelse, fx efter- og videreuddannelse, kursusforløb mv., intern formel uddannelse, fx skræddersyede kurser gennemført på arbejdspladsen af eksterne undervisere eller konsulenter, og

planlagt læring på jobbet, fx sidemandsoplæring, supervision, coaching, mentoring, jobrotation, netværksgrupper, FoU-projekter mv.

Arbejdet med kompetenceudvikling er omfattet af den årlige kvalitetsrapport og indgår i kvalitetsrapportens afsnit om videngrundlag.

Vurderingskriterierne i kvalitetsrapporten vedrørende undervisernes faglige kompetencer omfatter:

- Plan for kompetenceudvikling
- Systematik i kompetenceudvikling
- Undervisernes formelle faglige kvalifikationer.

Vurderingskriterierne stiller krav om, at der i en plan er beskrevet indsatsområder for kompetenceudvikling, at indsatserne er koblet til udbuddets strategi og opgaver, at kompetenceudviklingen omfatter både faglig og pædagogisk udvikling (sidstnævnte behandles under kriterium IV), og at deltagelse i FoU er en integreret del af kompetenceudviklingen. For at få grønne markeringer i kvalitetsrapporten skal besvarelsen og dokumentationen desuden tegne et billede af en strategisk og systematisk kompetenceudvikling. Endelig skal over 75 % af

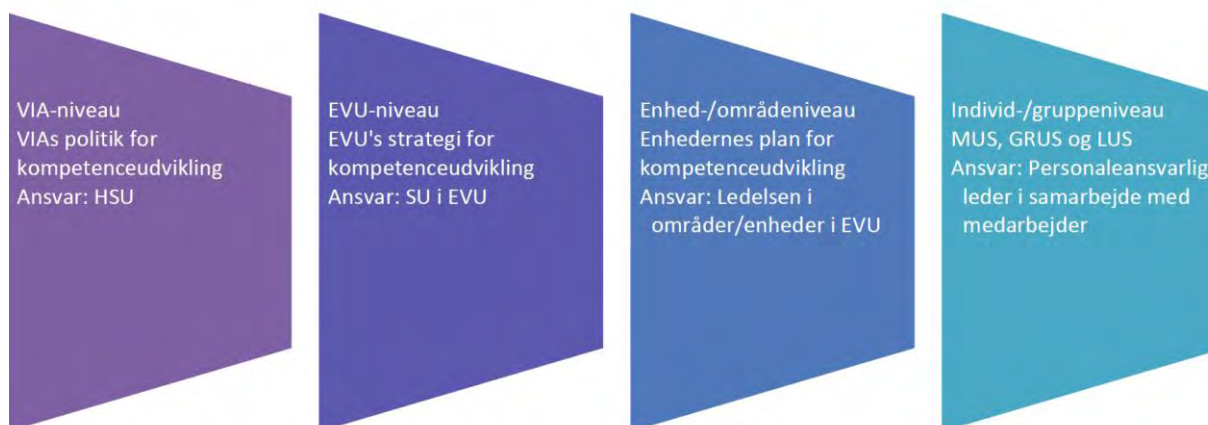
undervisernes have et højere uddannelsesniveau end det, de selv underviser på (selvevalueringsrapporten, s. 220-221).

I vurderingspanelet, der vurderer udbuddenes arbejde og resultater vedrørende kompetenceudvikling, deltager institutionens strategi- og HR-chef.

Kvalitetsarbejdet i praksis

Hovedparten af udbuddene på institutionen fik i kvalitetsrapporterne for 2014 en grøn vurdering af arbejdet med at definere indsatsområder og sikre en strategisk og systematisk kompetenceudvikling (de to førstnævnte vurderingskriterier ovenfor). I VIA Efter- og videreuddannelse har alle udbuddene fået grønne markeringer ved disse vurderingskriterier. Det samme gælder VIA Erhverv, med en enkelt undtagelse, hvor der blev givet en gul markering.

Inden for de øvrige hovedområder modtog enkelte udbud gule markeringer, fordi udbuddenes procedure, plan og systematik endnu ikke var beskrevet (selvevalueringsrapporten, s. 266-267). I flere af tilfældene var et udkast til proceduren på tidspunktet for afrapportering ved at blive udarbejdet, og det fremgår af hovedområdet konkluderende redegørelse til direktionen, at hovedområdet forventer at opfylde kravene

Niveauer i forbindelse med fastlæggelse af kompetenceudviklingsstrategi og plan, VIA Efter- og videreuddannelse. (Selvevalueringsrapporten, s. 567).

inden næste kvalitetsrapport (selvevalueringsrapporten, s. 279).

Inden for alle hovedområder er der fra 2013 til 2014 sket en positiv udvikling med hensyn til andelen af røde og gule vurderinger.

Hvad angår opfyldelsen af kvalitetsstandarderne om, at 75 % af underviserne skal have et højere uddannelsesniveau end det, de underviser på (det sidstnævnte vurderingskriterium ovenfor), har hovedparten af udbuddene fået en grøn markering. I VIA Erhverv har en del udbud dog fået gule markeringer på dette punkt. Det fremgår af hovedområdet konkluderende redegørelse til direktionen, at dette især skyldes, at der ved ansættelser lægges stor vægt på undervisernes erhvervs erfaringer, og at dette inden for visse faggrupper ikke er kombineret med det ønskede formelle niveau (selvevalueringsrapporten, s. 288). På hovedområdet har man valgt at løse problemet ved at give undervisernes kvalifikationsniveau et løft gennem masteruddannelser og gennem krav i forbindelse med rekruttering (høringssvar, s.2).

Akkrediteringspanelet vurderer, at institutionen har fastlagt systematiske og sammenhængende processer, der sikrer, at den konkrete kompetenceudvikling af underviserne på udbuddene tager afsæt i såvel overordnede strategiske indsatsområder på institutionen og på hovedområdet som uddannelsens aktuelle mål, opgaver og udfordringer samt den enkelte underviser.

I forbindelse med kvalitetsarbejdet er der desuden et målrettet fokus på at sikre, at undervisernes kvalifikationsniveau lever op til gældende krav i uddannelsesreglerne.

Kravet i regelgrundlaget vedrørende undervisernes erhvervs- og professionsmæssige kompetencer er ikke på samme måde som niveaukravet afspejlet direkte i kvalitetsrapportens vurderingskriterier. Som en del af audit trail-materialet har udbuddene

fremlagt oversigter over undervisernes kvalifikationer og kompetencer, hvoraf det fremgår, at stort set alle undervisere har erfaring fra tidligere ansættelser i erhvervet eller inden for professionen. På den baggrund og understøttet af de generelle procedurer på området, som sikrer, at der arbejdes systematisk med afsæt i uddannelsernes behov, vurderer akkrediteringspanelet, at uddannelsesledelserne både har fokus på behovet og har hensigtsmæssige redskaber til at monitorere området.

Samlet vurdering af kriteriet

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium III er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at arbejdet med videngrundlag er et prioriteret opgaveområde på alle niveauer i organisationen. Der er formuleret klare mål for det operationelle arbejde på udbuddene med at sikre uddannelsernes videngrundlag, og der er en god sammenhæng til de målsætninger, der er fastlagt på et mere overordnet strategisk niveau.

Arbejdet med at kvalitetssikre videngrundlaget er forankret hos de lokale uddannelsesledelser og involverer underviserne gennem drøftelser i formelle mødefora og gennem undervisernes deltagelse i de konkrete faglige aktiviteter, der tilsammen skaber videngrundlaget. Under besøget blev akkrediteringspanelet præsenteret for et meget velfungerende kvalitetsarbejde på udbuddene i praksis og et stort engagement hos både ledere og undervisere.

Kvalitetssikringen af uddannelsernes videngrundlag baserer sig på velbeskrevne procedurer, og arbejdet i praksis er kendetegnet ved en høj grad af systematik og grundighed. Dette gælder efter akkrediteringspanelets opfattelse alle kvalitetsarbejds væsentlige faser såsom plan, registrering og monitorering af aktiviteter samt opfølgning og udvikling.

Akkrediteringspanelet finder det bl.a. meget positivt, at udbuddene i forbindelse med

udarbejdelsen af planer for tilvejebringelse og omsætning af ny viden i henhold til processtandarden reflekterer over metoden. Panelet har set eksempler på, at aftagere systematisk inddrages i forbindelse med indkredsning og formulering af uddannelsernes centrale videnområder og i forbindelse med drøftelser og prioritering af udviklingsområder i planen.

Det er også akkrediteringspanelets vurdering, at kvalitetssystemet sikrer, at viden inddrages aktivt på uddannelserne og i undervisningen. Med hensyn til de studerendes kontakt til videngrundlaget vurderer panelet det pågående arbejde med at involvere de studerende i forskellige udviklingsaktiviteter meget positivt, fx eksperimentariet Learning Lab, der gennemføres i samarbejde med professionen, og særlige talentforløb med involvering i underviserens FoU-projekter.

Akkrediteringspanelet vurderer desuden, at udbuddenes årlige evaluering af indsatsen og statusopførelsen i kvalitetsrapporten med hensyn til, om processtandarder er opfyldt, forsyner direktionen med relevant ledelsesinformation om det lokale kvalitetsarbejde. Der følges systematisk op på de punkter, hvor kvalitetsrapporten viser et behov.

Konceptet for selvevalueringsworkshops understøtter, at der er en udviklingsorienteret tilgang til arbejdet med at sikre videngrundlaget. Akkrediteringspanelet har bl.a. set et eksempel, hvor formålet var at videreudvikle underviserens arbejde med videndeling, som efter panelets opfattelse var veludført og resulterede i oplæg til ledelsen om konkrete forbedringsinitiativer.

I forbindelse med kvalitetsarbejdet sikres der overblik, ligesom det sikres, at der er sammenhæng mellem videnbehov og underviserens aktiviteter med henblik på at udvikle eller indhente ny viden og omsætte viden på uddannelser og i undervisning. Akkrediteringspanelet har set eksempler på, at der anvendes et planskema, der er

udviklet til dette formål. Det er panelets opfattelse, at dette redskab understøtter, at opgaven løses med en høj grad af systematik, og at det sikrer et godt overblik over, hvordan og i hvilken grad udbuddets forskellige videnområder bliver dækket ind.

Det er akkrediteringspanelets vurdering, at institutionen gennem kvalitetsarbejdet sikrer og stimulerer, at udbuddene baserer sig på et videngrundlag, som er relevant, opdateret og dækkende for udbuddenes centrale videnområder.

Kriterium IV: Uddannelsernes niveau og indhold

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium IV er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet har i forbindelse med vurderingen af kriteriet haft fokus på følgende områder:

- VIAs sikring af uddannelsernes niveau og indhold, herunder hvordan VIA indgår i samarbejde med andre udbydere om revisioner af studieordningernes fællesdele gennem formaliserede nationale samarbejdsfora.
- VIAs arbejde med systematisk at kvalitetssikre undervisningens tilrettelæggelse og pædagogiske kvalitet. Herunder har akkrediteringspanelet særligt interesseret sig for brugen af:
 - Studieaktivitetsmodellen
 - Undervisningsevaluering
 - Censorrapporter
 - Nøgletal.
- VIAs arbejde med sikring af de dele af uddannelserne, der gennemføres uden for VIA.
- VIAs koncept for regelmæssige evalueringer med inddragelse af eksterne eksperter.

I det følgende beskrives mål, procedurer og praksis med hensyn til de nævnte fokusområder. I beskrivelsen af praksis inddrages kvalitetsrapporterne, ligesom der gives eksempler fra interviews med repræsentanter for de udbudssteder, som har indgået i audit trails og interviews under besøgene. Akkrediteringspanelet vurderer VIAs kvalitetsarbejde i praksis i de enkelte afsnit, og kapitlet afsluttes med en samlet vurdering af kriteriets opfyldelse.

Mål for niveau og indhold

Arbejdet med at sikre uddannelsernes niveau og indhold fremgår af målsætningerne i VIAs *Politik for kvalitetssikring og kvalitetsudvikling af VIAs uddannelser*:

- ”VIAs uddannelser har et niveau og indhold svarende til kvalifikationsrammen. Mål for læringsudbytte og læringsmål for uddannelsernes enkelte elementer er klart beskrevet, kommunikeret til de studerende og gennemføres i praksis gennem undervisningen”
- ”VIA har et attraktivt og inkluderende læringsmiljø, hvor de pædagogiske, teknologiske og fysiske rammer støtter, stimulerer og udfordrer de studerende.” (Selvevalueringsrapporten, s. 90).

Af VIAs strategi *Aftryk på verden* fremgår det desuden, at en af VIAs fire strategiske målsætninger er at udvikle nye læringsformer, og at studerende og undervisere skal skabe nye relationer – både til hinanden og til virksomheder og organisationer uden for VIA (selvevalueringsrapporten, s. 450).

Ifølge udviklingskontrakten for 2015-17 arbejder VIA med følgende målepunkter for bedre kvalitet i uddannelserne:

- Øget studieintensitet
- Udvikling af professionsdidaktikken gennem øget videndeling og nyskabende eksperimenter
- Øget andel af studerende, der fuldfører uddannelsen.

Desuden indgår følgende mål, der er nævnt i KPI'erne:

- De studerendes læringsudbytte (indikator i studentertilfredshedsmåling)
 - De studerendes læringsoplevelse (indikator i studentertilfredshedsmåling)
 - Andel, der fuldfører uddannelsen (indikator i udviklingskontrakten).
- (Selvevalueringsrapporten, s. 560).

Direktionen monitorerer udviklingen i arbejdet med de strategiske målsætninger på baggrund af afrapporteringen på udviklingskontrakten og KPI'erne.

På det operationelle niveau er der fastlagt 19 vurderingskriterier for uddannelsernes niveau og indhold, som de enkelte udbud skal afrapportere i den årlige kvalitetsrapport.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er sammenhæng mellem de strategiske målsætninger og de operationelle mål i kvalitetsrapporterne. Eksempelvis indeholder udviklingskontrakten mål om øget studieintensitet og en øget andel af studerende, der gennemfører på normeret tid.

Sikring af niveau og indhold

I de følgende afsnit beskrives det, hvordan VIA sikrer uddannelsernes og undervisningens niveau og indhold.

Hovedparten af bestemmelserne om professions- og erhvervsakademiuddannelsernes niveau er fastlagt i nationale bekendtgørelser, som fastlægger uddannelsernes mål for læringsudbytte samt uddannelsernes indhold og kerneområder. Dermed sker der en formel sikring af, at uddannelsernes mål for læringsudbytte svarer til det rette niveau i typebeskrivelsen i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelse.

Studieordningerne for professions- og erhvervsakademiuddannelser består af både en fællesdel og en institutionsspecifik del. Fællesdelen fastlægger uddannelsens faglige indhold, ECTS-pointomfang samt læringsmål for alle obligatoriske dele, herunder praktik og afsluttende eksamensprojekt. I praksis er det nationale samarbejdsfora for de enkelte uddannelser med deltagelse af repræsentanter for alle udbyderne af den pågældende uddannelse, der samarbejder om løbende at revidere studieordningens fællesdel. De institutionsspecifikke dele af studieordningen fastlægges på hver enkelt institution og beskriver fagelementernes placering, valgfri uddannelseselementer, praktikkens gennemførelse, undervisnings- og arbejdsformer samt studieophold i udlandet.

VIA har ansvaret for at indgå i samarbejdet med andre udbydere om revisioner af studieordningernes fællesdele samt for at kvalitetssikre de institutionsspecifikke dele af studieordningerne.

I det følgende afsnit beskrives det først, hvordan VIA indgår i samarbejdet med de øvrige udbydere om kvalitetssikring af studieordningernes fællesdele.

Dernæst beskrives VIAs arbejde lokalt på institutionen med at kvalitetssikre uddannelsernes og undervisningens niveau og indhold. VIA anvender i den forbindelse professionshøjskolernes fælles studieaktivitetsmodel til at tilrettelægge studieaktiviteterne på de enkelte semestre på grunduddannelserne. Derudover sikrer VIA uddannelsernes og undervisningens kvalitet gennem indsamling og anvendelse af en række informationer, der afrapporteres i den årlige kvalitetsrapport. Disse informationer indsamles gennem:

- Undervisningsevalueringer
- Censorrapporter
- Nøgletal om studieintensitet, gennemførelse, gennemførelsestid, eksamenskarakterer og studieglæde
- Nøgletal om de fastansatte underviseres pædagogiske kompetencer
- Regelmæssige evalueringer med inddragelse af eksterne eksperter
- Dimittend- og aftagerundersøgelser.

De enkelte elementer i sikringen af uddannelsernes og undervisningens kvalitet behandles nedenfor, bortset fra dimittend- og aftagerundersøgelser, som behandles under kriterium V.

Samarbejde med andre udbydere om studieordningernes fællesdele

En række af de informationer, som VIA indsamler i forbindelse med arbejdet med at sikre uddannelsernes niveau og indhold, stilles til rådighed for de nationale samarbejdsfora med henblik på at kvalitetssikre studieordningernes fællesdele. Det gælder

bl.a. informationer fra undervisningsevalueringer, censorrapporter og evalueringer med inddragelse af eksterne eksperter.

I audit trail-materialet er der beskrevet eksempler på, hvordan VIA indgår i samarbejdet med de andre udbydere. På læreruddannelsen er der eksempelvis nedsat nationale faggrupper for alle læreruddannelsens fagområder for at sikre kvaliteten på landsplan. I disse faggrupper deltager repræsentanter for VIAs fire udbud af læreruddannelsen. De nationale faggrupper har dels udarbejdet de nationale modulbeskrivelser samt løbende revideret disse og dels udarbejdet oversigter over relevante FoU-resultater m.m. for at sikre vidgrundlaget for hele fagområdet (audit trail 1, s. 26).

Tilsvarende er der for diplomuddannelserne i ledelse nedsat et fagligt fællesudvalg for ledelse, hvor VIA er repræsenteret ved områdechefen for Ledelse og styring. I det faglige fællesudvalg for ledelse har man bl.a. anvendt input fra referencepanelet fra diplomuddannelsen i ledelse på VIA, som har drøftet uddannelsens læringsmål og valgmoduler. Referencepanelets drøftelser har bl.a. bidraget til en reduktion af modulernes læringsmål og antallet af valgmoduler for at gøre uddannelsen mere overskuelig (audit trail 3, s. 815).

Studieaktivitetsmodellen og studieintensitet

I forbindelse med audit trails og det andet besøg interesserede akkrediteringspanelet sig for brugen af studieaktivitetsmodellen, som VIA anvender i forbindelse med tilrettelæggelsen af studieaktiviteterne på grunduddannelserne.

Mål og procedurer

Studieaktivitetsmodellen viser, hvilke studieaktiviteter, undervisningsformer og arbejdsformer der anvendes på de forskellige uddannelser, opgjort på enkeltmoduler eller semestre, samt det forventede tidsforbrug i forbindelse med de forskellige aktiviteter.

Modellen opdeler aktivitetstyperne i fire kategorier (se eksemplet fra psykomotorikuddannelsen i figuren på næste side). De fire kategorier dannes af to akser, ud fra hvem der initierer studieaktiviteten, underviser eller studerende, og ud fra hvem der deltager i studieaktiviteten, kun studerende eller både underviser og studerende (selv-evalueringsrapporten, s. 43).

Formålet med studieaktivitetsmodellen er at tydeliggøre, hvordan de ugentlige timer fordeler sig på forskellige studie- og læringsaktiviteter på VIAs grunduddannelser. Studieaktivitetsmodellen er et redskab til at styrke dialogen med de studerende ved at skabe større tydelighed med hensyn til arbejds- og undervisningsformer, så det bliver synligt, hvordan de enkelte studieaktiviteter hænger sammen og gensidigt supplerer hinanden. Derigennem skal den også sikre, at den enkelte uddannelse er et studie på fuld tid. VIA har som kvalitetsstandard, at den studerende i gennemsnit er studieaktiv i 37 timer om ugen. Studieaktiviteten skal desuden evalueres med udgangspunkt i hvert af de fire kvadrater ved afslutningen af modulet (selv-evalueringsrapporten, s. 44). Tilsammen bidrager dette til kvalitetssikring af uddannelsernes tilrettelæggelse, studieintensiteten og de studerendes studieglæde.

Brugen af studieaktivitetsmodellen dokumenteres i kvalitetsrapporten i sammenhæng med tal om de studerendes studieintensitet målt som de studerendes gennemsnitlige ugentlige timeforbrug på forberedelse, undervisning, eksamen og øvrige studieaktiviteter. Som nævnt under kriterium I indhentes informationer om de studerendes timeforbrug som led i studentertilfredshedsundersøgelserne.

Vurderingskriterierne i kvalitetsrapporterne vedrørende studieintensitet omhandler:

- Studieintensitet – vurdering af resultat
- Studieintensitet – fortolkning af resultat.

Under det første vurderingskriterium skal udbuddet redegøre for de studerendes gennemsnitlige ugentlige timeforbrug på studiet. Resultatet for studieintensiteten skal ligge over VIAs standard på 37 timer i minimum det senest opgjorte år for at opnå en grøn vurdering. Under det andet vurderingskriterium skal udbuddet have formuleret og begrundet den tilstræbte fordeling af studieaktiviteter, og udbuddet skal desuden have beskrevet, hvordan der arbejdes med studieaktivitetsmodellen og overvejelserne bag arbejdet, således at det fremgår, at udbuddet anvender studieaktivitetsmodellen proaktivt til at sikre, at der er tale om fuldtidsstudier (selvevalueringsrapporten, s. 204 og 222).

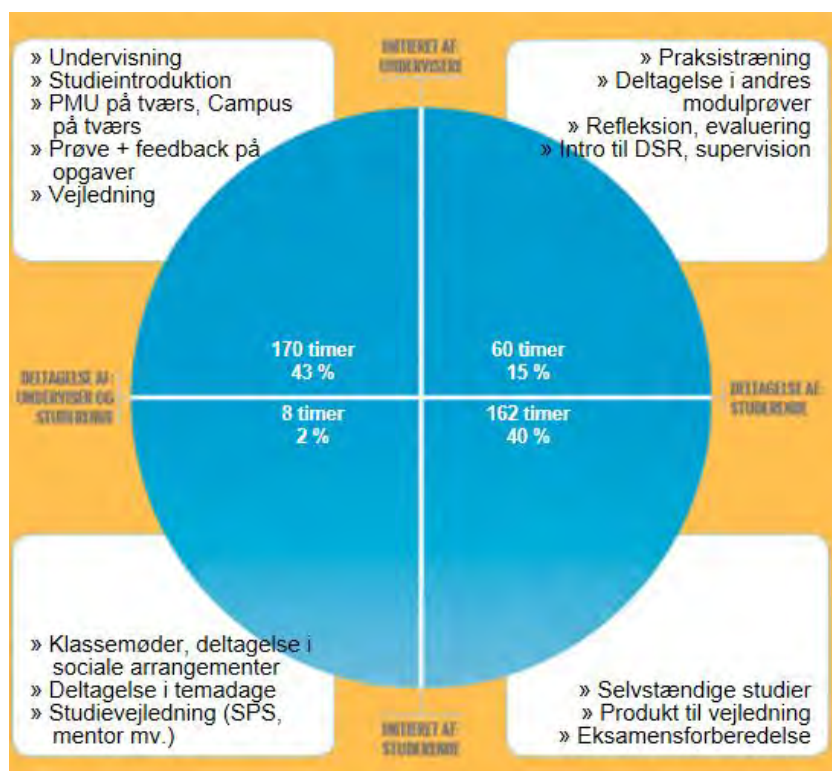
Kvalitetsarbejdet i praksis

Under det andet besøg interviewede akkrediteringspanelet repræsentanter for psykomotorikuddannelsen i Randers om brugen af studieaktivitetsmodellen. Nedenfor er studieaktivitetsmodellen for første modul på psykomotorikuddannelsen indsat

som eksempel.

Studieaktivitetsmodellen viser, hvilke studieaktiviteter, undervisningsformer og arbejdsformer der anvendes på psykomotorikuddannelsen, samt det forventede tidsforbrug på de forskellige aktiviteter.

Under besøget spurgte akkrediteringspanelet ind til brugen af studieaktivitetsmodellen på psykomotorikuddannelsen. De studerende fortalte, at de modtager studieaktivitetsmodellen, når de begynder på uddannelsen. Den bliver desuden anvendt i forbindelse med opstarten af hvert modul, hvor den bliver gennemgået for de studerende. Underviserne fortalte, at studieaktivitetsmodellen primært bliver anvendt i forbindelse med forventningsafstemning med hensyn til de studerendes arbejdsbelastning i forbindelse med opstart af moduler. Det fremgik desuden, at studieaktivitetsmodellen indgår i den skriftlige evaluering af undervisningen, hvor der spørges om, hvorvidt der er overensstemmelse mel-

(<http://www.via.dk/uddannelser/sundhed-og-omsorg/psykomotorik/studieaktivitetsmodel>).

lem den planlagte fordeling af arbejdsmængden og det faktiske tidsforbrug. De studerende, som panelet mødte, fortalte, at der i de fleste tilfælde er overensstemmelse mellem det planlagte og det faktiske tidsforbrug på de enkelte moduler.

Akkrediteringspanelet konstaterer på baggrund af kvalitetsrapporterne, at hovedparten af VIAs udbud har fået grønne vurderinger på grund af en systematisk brug af studieaktivitetsmodellen. En række uddannelser inden for VIA Erhverv fik dog gule vurderinger på grund af manglende systematik i anvendelsen af studieaktivitetsmodellen i 2014. Det fremgår af den konkluderende redegørelse for VIA Erhverv, at det derfor blev besluttet, at alle udbud skal udarbejde en procedure for minimumskrav til undervisernes forventningsafstemning med de studerende ved starten på nye forløb, herunder præsentation af studieaktivitetsmodel, fagplaner, læringsmål og evalueringsplaner inkl. resultater fra sidste evaluering. Panelet har set dokumentation for, at alle udbud med gule vurderinger i deres handlingsplaner har beskrevet initiativer med henblik på opfølgning på studieintensiteten (selvevalueringsrapporten, s. 289).

I kvalitetsrapporterne fra 2014 indgik for første gang data om studieintensitet. Resultatet med hensyn til studieintensitet blev som tidligere nævnt ikke vurderet i kvalitetsrapporterne, fordi der endnu ikke forelå et tilstrækkeligt datagrundlag (selvevalueringsrapporten, s. 46).

Det er akkrediteringspanelets opfattelse, at VIA anvender studieaktivitetsmodellen som et redskab til at tilrettelægge studieaktiviteterne på grunduddannelserne. Panelet fik under besøget bekræftet, at modellen anvendes til at forventningsafstemme arbejdsindsatsen med de studerende. Studieaktivitetsmodellen vil fremover blive dokumenteret i kvalitetsrapporten i sammenhæng med informationer om de studendes studieintensitet, og panelet vurderer således, at den fremover vil fungere som et

redskab til at monitorere, om de studerende studerer på fuld tid.

Undervisningsevaluering

Undervisningsevaluering er et centralt redskab i forbindelse med VIAs kvalitetssikring af uddannelsernes indhold og undervisningens tilrettelæggelse. Akkrediteringspanelet havde i forbindelse med audit trails og besøg fokus på, hvordan VIAs processtandard for undervisningsevaluering er blevet omsat i lokale procedurer og praksisser.

I de følgende afsnit beskrives først VIAs processtandard for undervisningsevaluering samt vurderingskriterierne for undervisningsevaluering i kvalitetsrapporten. Herefter beskrives eksempler på lokale procedurer og praksisser for undervisningsevaluering på tre uddannelser, som indgik i audit trails.

Mål og procedurer

Ifølge VIAs processtandard for evaluering af undervisning skal alle fagelementer evalueres skriftligt, minimum hver tredje gang de er blevet gennemført. Ud over slutevaluering skal udbuddet sikre, at der foregår løbende evaluering/midtvejsevaluering mellem underviseren og de studerende med henblik på eventuel justering af undervisningsforløbene (selvevalueringsrapporten, s. 124).

Processtandarden indeholder minimumskrav, som bl.a. fastlægger, at den skriftlige evaluering af undervisningen skal belyse, hvordan undervisningsforløbet har levet op til de læringsmål, der er beskrevet i studieordningen, og hvordan tilrettelæggelsen og den praktiske gennemførelse understøtter opnåelse af læringsmålene. Den skriftlige undervisningsevaluering skal også omfatte tilrettelæggelsen og den praktiske gennemførelse af undervisningen, herunder de anvendte aktivitetstyper samt undervisnings- og arbejdsformer. For grunduddannelserne skal evalueringen rette sig mod de aktivitetstyper og undervisnings- og arbejdsformer, der indgår i studieaktivitet

modellen (selvevalueringsrapporten, s. 124-125).

Det fremgår desuden af processtandard, at udbuddet skal sikre de studerendes inddragelse i behandling af resultater fra undervisningsevaluering og årligt skal inddrage uddannelsesudvalget eller EVU-rådet i en drøftelse af behovet for tilpasning af uddannelsen på baggrund af den indhentede viden (selvevalueringen, s. 124-125).

Processtandarden stiller ikke krav om en bestemt eller gennemgående evalueringmodel eller evalueringsmetode, men der er krav om, at evalueringmodellen og -metoden er bevidst valgt og begrundet. Processtandarden stiller krav om, at de lokale procedurer for evaluering af undervisning indeholder beskrivelser af formål, fokus, metoder, cyklus, plan og ansvarsfordeling for opfølgning. Som en del af opfølgningen skal der fastsættes grænseværdier for, hvornår der skal handles. Grænseværdierne kan være kvantitative og/eller kvalitative. Grænseværdier for handling kan fx være en syntese af de studerendes evalueringresultater, undervisernes egen evaluering af undervisningen, undervisernes intention med undervisningen og dialogen med de studerende. Det fremgår desuden, at proceduren skal indeholde en beskrivelse af, hvordan der sikres en høj svarprocent og valide data (selvevalueringsrapporten, s. 125).

Processtandarden er omsat i vurderingskriterier for undervisningsevaluering i kvalitetsrapporterne. Disse omhandler:

- Plan
- Væsentlige resultater
- Igangsatte aktiviteter
- Procedure for evaluering.

De første tre vurderingskriterier stiller således krav om, at der skal være en plan for skriftlig evaluering af moduler og fag på det enkelte udbud, samt at der skal være beskrevet konkrete resultater af evalueringen og iværksatte initiativer, som skal være

udledt af resultaterne. Det sidste vurderingskriterium stiller krav om, at udbuddets procedure for undervisningsevaluering lever op til VIAs processtandard for undervisningsevaluering (selvevalueringsrapporten, s. 221-222).

Akkrediteringspanelet konstaterer, at processtandarden for undervisningsevaluering stiller nogle minimumskrav til de lokale procedurer for skriftlig undervisningsevaluering. Disse minimumskrav omfatter evalueringens frekvens, evalueringstemaer, involvering af de studerende og evalueringsmetoden. Inden for disse rammer skal det enkelte hovedområde eller det enkelte udbud fastsætte sine egne procedurer for undervisningsevaluering. Vurderingskriterierne i kvalitetsrapporten følger op på, om det enkelte udbud lever op til processtandardens krav.

Kvalitetsarbejdet i praksis

På baggrund af kvalitetsrapporterne fra 2014 konstaterer akkrediteringspanelet, at næsten alle udbuddene på VIA fik grønne vurderinger af deres procedurer og praksisser for undervisningsevaluering. Enkelte udbud fik røde eller gule vurderinger, fordi de ikke havde dokumenteret resultater eller igangsatte initiativer på baggrund af evalueringerne (selvevalueringsrapporten, s. 229). Eksempelvis manglede læreruddannelserne i Aarhus og Skive en plan for skriftlig evaluering efter hvert modul. Det fremgår af handleplanerne for de to udbud, at der fremover vil blive gennemført skriftlig slutevaluering, hver tredje gang et modul gennemføres. Fx gennemføres der nu både skriftlige og mundtlige evalueringer i alle fag og moduler på læreruddannelsen i Aarhus i en kadence, der følger processtandard for evaluering af undervisning (selvevalueringsrapporten, s. 267).

Akkrediteringspanelet havde i forbindelse med audit trails og besøg fokus på de lokale procedurer og praksisser for undervisningsevaluering på tre udbud/uddannelser:

- Professionsbacheloruddannelsen i animation

- Professionsbacheloruddannelsen til psykomotorisk terapeut
- Diplomuddannelsen i ledelse.

De tre uddannelser fik grønne vurderinger af alle vurderingskriterierne vedrørende undervisningsevaluering i kvalitetsrapporterne for 2014. De lokale procedurer og praksisser for undervisningsevaluering på de tre udbud er beskrevet i det følgende.

Animationsuddannelsen

Animationsuddannelsen har sin egen procedure for undervisningsevaluering, der tager udgangspunkt i VIAs processtandard. Ifølge proceduren for undervisningsevaluering bliver hvert modul evalueret skriftligt, hver gang det gennemføres. Grænseværdien for opfølgning er fastsat til 60 % af svarene under 3 på en skala fra 1 til 5. Klassekoordinatoren og uddannelseslederen er ansvarlige for opfølgning på evalueringerne. Desuden involveres de studerende gennem DSR (audit trail 2, s. 126-128).

Ud over de skriftlige evalueringer holder semesterkoordinatorene på animationsuddannelsen evalueringssamtaler med de studerende midtvejs i hvert semester, ved afslutningen af hvert semester og ved afslutningen af hvert studieår (audit trail 2, s. 127).

Under besøget fortalte de studerende, at de evaluerer hvert fag og deltager i semesterkoordinatorens evalueringssamtaler. De gav udtryk for, at der blev ændret i indhold og pensum på baggrund af evalueringerne. De nævnte fx, at en ekstern underviser ikke var blevet genansat på grund af dårlige evalueringer. Et andet resultat af evalueringerne er, at det på baggrund af tidligere årganges feedback er blevet muligt at specialisere sig i computerspil. De studerende fortalte også, at de var involveret i behandlingen og opfølgningen på evalueringresultaterne i DSR.

Psykomotorikuddannelsen

Psykomotorikuddannelsen har også sin egen procedure for evaluering af undervis-

ning, som er udarbejdet med afsæt i VIAs processtandard om evaluering af undervisning. Modulerne evalueres skriftligt med en fastlagt frekvens på halvandet år, således at de evalueres, hver tredje gang et modul gennemføres. På de moduler, der ikke evalueres, skriver underviseren til de studerende efter endt undervisning for at give dem mulighed for at komme med feedback på modulet (audit trail 2, s. 14-19).

På baggrund af modulevalueringerne er det den modulansvarliges ansvar at drøfte resultaterne med relevante undervisere og uddannelseslederen på undervisermøder. På den baggrund vedtages eventuelle ændringer og tiltag, som den modulansvarlige samler i et resumé, der lægges på Studienet. Kommende studerende orienteres om ændringer i forbindelse med modulintroduktionen (audit trail 2, s. 37).

Akkrediteringspanelet har set et eksempel på en modulevaluering af modul 8 på psykomotorikuddannelsen, som viser, at de studerende har været udfordret af, at der ud over undervisning og opgaver på modulet er forberedelse til praktikken på det efterfølgende modul. På den baggrund er der vedtaget en praktikintroduktionsdag og en omorganisering af undervisningen på modulet (audit trail 2, s. 38-41).

Under besøget bekræftede de studerende, at de evaluerer modulerne skriftligt, hver tredje gang de gennemføres, og at der desuden er en løbende uformel evaluering med underviserne. De nævnte som eksempel, at det på baggrund af kritiske evalueringer af de administrativt nedsatte grupper er blevet muligt selv at vælge sin studiegruppe.

Diplomuddannelsen i ledelse

Diplomuddannelsen i ledelse hører under VIA Efter- og videreuddannelse, som har en fælles procedure for evaluering af undervisning, der dækker alle hovedområdets uddannelser. Ifølge proceduren skal undervisningen evalueres løbende eller midtvejs af den enkelte underviser, og det samlede

modul skal evalueres elektronisk ved afslutningen. Resultaterne af de elektroniske evalueringer på VIA Efter- og videreuddannelse opgøres på flere niveauer. På modulniveau opgøres resultater løbende. På uddannelsesniveau udarbejdes samlede uddannelsesrapporter to gange årligt med aggregerede data fra samtlige modulevalueringer inden for den pågældende uddannelse. Desuden udarbejdes årligt en hovedområde rapport med resultater fra samtlige modulevalueringer på VIA Efter- og videreuddannelse, opgjort på uddannelser. Den uddannelsesansvarlige har ansvar for at følge op på rapporterne om modulevalueringerne og uddannelsesrapporterne (audit trail 2, s. 291).

Resultaterne fra modulevalueringer og uddannelsesrapporter på diplomuddannelsen har været drøftet på uddannelsesmøder med underviserne, og der er udarbejdet en handleplan for evaluering af undervisningen for 2015, hvor der følges op på de identificerede udfordringer på uddannelsen (audit trail 2, s. 363).

Det fremgår af modulevalueringer og uddannelsesrapporter fra diplomuddannelsen i ledelse, at der har været en række udfordringer med hensyn til tilrettelæggelsen af undervisningen og den pædagogiske kvalitet. Eksempelvis viser evalueringerne, at undervisningen, som varetages af undervisere i makkerskaber, ikke har været tilstrækkeligt koordineret. For at håndtere udfordringerne i den forbindelse er der i 2015 blevet udarbejdet et koordinerings-skema til makkerskaber, hvor læringsformer, moduloverlap, eksamensformer og evalueringsform drøftes og noteres. Et andet eksempel, som nævnes i evalueringerne, er et ønske om at tydeliggøre modulernes relation til praksis. Som opfølgning fremgår det af handleplanen fra 2015, at der arbejdes med casebeskrivelser, der relaterer til praksis i undervisningen (audit trail 2, s. 363 og 371).

Under besøget bekræftede de studerende på diplomuddannelsen i ledelse, at de del-

tager i skriftlige evalueringer efter hvert modul samt i løbende mundtlige evaluering med underviserne på de enkelte moduler. De studerende fremhævede især betydningen af den løbende uformelle dialog, fordi den giver underviserne mulighed for at justere undervisningen i løbet af modulet.

Vurdering af VIAs praksis for undervisningsevaluering

Akkrediteringspanelet har på baggrund af kvalitetsrapporterne for 2014 konstateret, at alle VIAs udbud efterlever processtandard for skriftlig undervisningsevaluering (selvevalueringsrapporten, s. 229). I forbindelse med de udvalgte audit trails har panelet set eksempler på, hvordan processtandard er omsat i lokale procedurer og praksisser på udvalgte udbud på tre forskellige hovedområder. Panelet konstaterer på den baggrund, at udbuddene benytter den mulighed for at vælge egen evalueringsmetode, som processtandard tilbyder. Nogle steder er de lokale procedurer fastlagt på hovedområdeniveau, andre steder på udbudsniveau. Desuden er der forskellige evalueringsmetoder og variationer i indholdet i evalueringerne på de tre udbud/uddannelser. Dog omfatter evalueringerne alle de temaer, som er fastlagt i processtandard, herunder undervisnings- og arbejdsformer og den pædagogiske kvalitet. Endvidere sikres det, at alle moduler og fag bliver evalueret skriftligt, minimum hver tredje gang de gennemføres.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at der på to af de tre udbud, der indgår i audit trail-dokumentationen, ikke er fastlagt grænseværdier for opfølgning på evalueringresultaterne, som processtandard foreskriver. Det er dog panelets vurdering, at der i alle tilfælde er en systematik for behandling af resultaterne, som sikrer, at der sker en opfølgning på evalueringerne.

Ud over den skriftlige evaluering af undervisningen er det et krav, at undervisningen løbende skal evalueres mundtligt. Her har akkrediteringspanelet set eksempler på forskelligartede evalueringsskemaer og

metoder, som supplerer den skriftlige evaluering.

Under besøget bekræftede de studerende, at de deltager i evalueringer af undervisningen med de nævnte metoder og kaden- cer. De studerende har herudover haft mulighed for at give deres mening om undervisningen til kende gennem løbende mundtlige evalueringer med underviserne. De studerende fortalte også, at de er blevet involveret i behandlingen og opfølgningen på evalueringerne i DSR. Bl.a. på psykomotorikuddannelsen blev det nævnt, at evalueringer bliver skrevet ind i undervisningsplanerne, så de studerende på det efterfølgende modul kan se, hvordan modulet er blevet evalueret, og hvilke ændringer der er sket på baggrund af evalueringerne. Akkrediteringspanelet ser positivt på, at evalueringerne kommunikerer til de studerende på denne måde.

Censorrapporter

Mål og procedurer

Alle udbud på VIA skal inddrage censorrapporter i sikringen af uddannelsernes niveau og indhold. Inddragelse af censorrapporter rapporteres i den årlige kvalitetsrapport. Der er følgende vurderingskriterier for inddragelse af censorrapporterne:

- Inddragelse af censorrapporter – behandling og feedback
- Inddragelse af censorrapporter – iværksatte initiativer.

Vurderingskriterierne stiller således krav om, at der skal være beskrevet en systematik for inddragelse af censorrapporter, herunder en klar og tydelig ansvarsfordeling og systematik med hensyn til behandling af og opfølgning på rapporter i relevante medarbejder- og lederfora. Der skal desuden være en tydelig sammenhæng mellem feedback og iværksatte aktiviteter på baggrund af censorrapporterne (selvevalueringsrapporten, s. 225-226).

Kvalitetsarbejdet i praksis

Akkrediteringspanelet kan på baggrund af kvalitetsrapporterne konstatere, at udbudene generelt har en systematik for anvendelse af censorrapporterne. Hovedparten af VIAs udbud får grønne vurderinger i kvalitetsrapporterne vedrørende anvendelse af censorrapporterne. Eksempelvis er der udarbejdet en handleplan for læreruddannelserne på baggrund af censorformandskabets årsrapport for 2013/14, som uddannelseslederne er ansvarlige for at følge op på. På baggrund af anbefalingerne fra censorerne i forbindelse med udfordringer med hensyn til gruppeeksamen har læreruddannelserne besluttet at have øget fokus på gruppeprocesser og samarbejdsformer igennem hele uddannelsen, således at det er en arbejdsform, som de studerende er fortrolige med, inden de vælger at gå til gruppeprøve (audit trail 1, s. 159).

I de få tilfælde, hvor et udbud har fået røde eller gule vurderinger på grund af en manglende anvendelse af censorrapporterne, er der iværksat initiativer for at sikre den fremtidige inddragelse af censorrapporter. Det fremgår eksempelvis af den konkluderende redegørelse fra VIA Pædagogik & Samfund, at læreruddannelsen i Silkeborg fik en gul vurdering, fordi ansvarsfordelingen vedrørende behandling af censorrapporterne ikke var tilstrækkeligt tydelig. En tydeligere ansvarsfordeling skal sikres, ved at uddannelseslederen er ansvarlig for, at censorrapporterne drøftes i medarbejderforsamlingen og indgår i underviserens videre arbejde med modulerne (selvevalueringsrapporten, s. 273).

Ifølge VIA er censorrapporterne af meget svingende kvalitet, og det er derfor langtfra alle uddannelser, der kan bruge rapporten til udviklingsformål. De uddannelser, der har problemer med kvaliteten af censorrapporterne, kontakter censorformandskabet med henblik på at drøfte problemstillingen (selvevalueringsrapporten, s. 55).

Akkrediteringspanelet vurderer, at VIA har en systematik for anvendelse af censorformandskabets rapporter, som er beskrevet

vet i de årlige kvalitetsrapporter. Panelet har også set eksempler på, at uddannelserne anvender rapporter i forbindelse med tilrettelæggelsen af undervisningen. Panelet anerkender dog, at der kan være en udfordring med kvaliteten af censorrapporterne, og panelet ser derfor positivt på, at uddannelserne selv kontakter censorformandskabet for at sikre sig, at rapporter i fremtiden vil være mere anvendelige.

Nøgletal

Akkrediteringspanelet har interesseret sig for, hvordan VIA indsamler og anvender nøgletal som et led i sikringen af uddannelsernes og undervisningens kvalitet. Alle VIAs udbud skal indsamle og anvende en række nøgletal om:

- Studieintensitet
- Gennemførelse
- Gennemførelsestid
- Studieglæde
- Eksamenskarakterer.

Nøgletallene indgår i de årlige kvalitetsrapporter, og VIA har som nævnt under kriterium I kvalitetsstandarder for disse nøgletal. Nøgletallene om studieintensitet er behandlet ovenfor i forbindelse med studieaktivitetsmodellen. VIAs mål, procedurer og praksis for brugen af de øvrige nøgletal behandles i det følgende.

Gennemførelse – mål og procedurer

VIAs kvalitetsstandard for gennemførelse fastlægger, at 80 % af en årgang skal gennemføre uddannelsen. Vurderingskriterierne i kvalitetsrapporten omfatter følgende:

- Gennemførelse – vurdering af resultat
- Analyse af frafald – vurdering af procedure
- Gennemførelse – igangsatte initiativer.

I den årlige kvalitetsrapport vurderes udbuddenes gennemførelse for de seneste tre dimitterede årgange på baggrund af kvalitetsstandarderne. For de udbud, der ikke lever op til kvalitetsstandarderne i det se-

nest opgjorte år, er der krav om, at udbuddet analyserer frafaldet og igangsætter initiativer. Analysen af frafald skal ifølge det andet vurderingskriterium leve op til VIAs processtandard for analyse af frafald (selvevalueringsrapporten, s. 222-223).

Processtandarden for analyse af frafald har været gældende siden 1. januar 2014 og er blevet revideret i marts 2015. Ifølge processtandarden skal udbuddet indhente viden om studerendes frafald og årsagerne til frafaldet. I forbindelse med analysen af frafaldet skal udbuddet inddrage afgangsårsager og noter om afgang, der er indberettet i de studieadministrative systemer, når uddannelsesenheden registrerer frafald. Udbuddet skal sikre, at kendskab til initiativer iværksat på baggrund af handleplaner er bredt forankret på udbuddet, samt at uddannelsesenheden gennem relevante fora inddrager studerende i drøftelser af frafald, årsager til frafald og iværksatte initiativer (selvevalueringsrapporten, s. 127).

Gennemførelse – kvalitetsarbejdet i praksis

Akkrediteringspanelet konstaterer på baggrund af kvalitetsrapporterne for 2014, at de fleste udbud ikke lever op til VIAs kvalitetsstandard for gennemførelse. På baggrund af problemerne med gennemførelse har direktionen besluttet at igangsætte en analyse på tværs af VIAs grunduddannelser af de studerendes gennemførelse. Der er nedsat en arbejdsgruppe, som skal fremlægge resultaterne af analysen i andet kvartal af 2016. Arbejdsgruppen skulle bl.a. kigge på:

- Hvilke karakteristika der er for udbud med stort frafald kontra høj gennemførelsesgrad
- Hvilke studerende der optages, og hvordan de udvælges
- Hvad der fremmer fastholdelsen, og hvad VIA ved om sine forebyggende indsatser.

(Selvevalueringsrapporten, s. 691-692).

Akkrediteringspanelet konstaterer, at gennemførelse er et problem i hele sektoren,

og panelet ser derfor positivt på, at VIA har iværksat en analyse, som systematisk skal kortlægge problemerne og komme med forslag til at løse dem.

Gennemførelsestid – mål og procedurer

Ifølge VIAs kvalitetsstandard for gennemførelsestid skal 80 % af de studerende på en årgang, der gennemfører uddannelsen, gennemføre på normeret tid. Vurderingskriterierne i kvalitetsrapporten omfatter:

- Gennemførelsestid – vurdering af resultat
- Gennemførelsestid – igangsatte aktiviteter.

I den årlige kvalitetsrapport vurderes udbuddenes gennemførelsestid for de seneste tre dimitterede årgange på baggrund af kvalitetsstandarderne. For de udbud, der ikke lever op til kvalitetsstandarderne i det senest opgjorte år, er der krav om, at udbuddet igangsætter initiativer, som er udledt af resultaterne med hensyn til gennemførelsestiden.

Gennemførelsestid – kvalitetsarbejdet i praksis

Akkrediteringspanelet konstaterer, at flere udbud har problemer med gennemførelsestiden. Ifølge VIA er årsagen til studietidsforlængelse primært længerevarende orlov, herunder barselsorlov. VIA arbejder derfor på at justere datagrundlaget for vurdering af gennemførelsestid, så det fremover tager højde for orlov (selvevalueringsrapporten, s. 48).

Akkrediteringspanelet har set, at nøgletalene for gennemførelsestid systematisk rapporteres og anvendes i udbuddenes kvalitetsrapporter. Panelet har desuden set eksempler på, at der sker en systematisk opfølgning på de udbud, der ikke lever op til kvalitetsstandarderne for gennemførelsestid i kvalitetsrapporterne. Her beskriver udbuddene årsager til studietidsforlængelse samt tiltag for at nedbringe gennemførelsestiden. Som eksempel har panelet forholdt sig til, hvordan psykomotorikud-

dannelsen har arbejdet med at analysere årsagerne og iværksat tiltag for at forbedre gennemførelsestiden. Det angives i kvalitetsrapporten, at årsagerne til de lange gennemførelsestider på psykomotorikuddannelsen er orlov, og at en stor andel af de studerende har problemer med ordblindhed eller andre funktionelle handicaps (audit trail, fællesdokumentation, s. 203-204). VIAs oplysninger om antallet af studerede på orlov viser, at 6 % af de studerende, som var indskrevet på uddannelsen pr. 1. marts 2015, var på orlov (selvevalueringsrapporten, s. 185).

Det fremgår af kvalitetsrapporten for psykomotorik, at udbuddet gennemfører en række initiativer med henblik på at understøtte, at de studerende gennemfører uddannelsen på normeret tid:

- Studievejledningstiltag såsom eksamenstræningskurser, studenterstudievejledere og mentorordning.
- Ændrede eksamensregler i 2014 som led i regeringens fremdriftsreform, hvor det at påbegynde et modul er lig med en tilmeldt eksamen.
- I det lokale tillæg til studieordningen er kriterierne for studieaktivitet blevet præciseret. De bliver gennemgået for de studerende ved studiestart.
- I 2014 er der blevet implementeret en kvalitetsforbedring af obligatoriske personfaglige samtaler på modul 1-4 for at forhindre frafald og understøtte gennemførelse af uddannelsen på normeret tid.

Initiativerne har været drøftet i studierådet, hvor de studerende er repræsenteret med syv medlemmer. Desuden har studievejlederen, underviserne og eksterne fra praksisfeltet deltaget i drøftelserne (audit trail, fællesdokumentation, s. 204).

Akkrediteringspanelet konstaterer på den baggrund, at psykomotorikuddannelsen systematisk analyserer og følger op på udfordringer med gennemførelsestiden ved hjælp af varierede indsatser, samt at VIAs

direktion systematisk følger op over for de udbud, der har problemer med gennemførelsestiden.

Nøgletal om studieglæde – mål og procedurer

VIA har som kvalitetsstandard for studieglæde, at hvert enkelt udbud har en studieglæde på 70. Følgende vurderingskriterium for studieglæde indgår i kvalitetsrapporten:

- Studieglæde – igangsatte initiativer.

Ifølge vurderingskriteriet skal resultatet med hensyn til studieglæde ligge over VIAs standard i minimum det senest opgjorte år. I de tilfælde, hvor udbuddene ikke lever op til kvalitetsstandard, skal der være beskrevet indsatsområder, som er udledt af resultatet med hensyn til studieglæde (selvevalueringsrapporten, s. 224).

VIA gennemfører hvert andet år en fælles tilfredshedsundersøgelse blandt danske og udenlandske studerende på grunduddannelserne. Tilfredshedsundersøgelsen gennemføres i samarbejde med landets øvrige professionshøjskoler og erhvervsakademier. Der er gennemført fire undersøgelser siden 2009, og den seneste undersøgelse blev gennemført i 2014.

VIA får udarbejdet sin egen rapport på baggrund af den fælles tilfredshedsundersøgelse, der viser resultater for de enkelte udbud. I undersøgelsen bliver de studerende spurgt om deres studieglæde, dvs. hvor godt de trives på uddannelsen, samt deres udbytte, dvs. hvor tilfredse de er med det faglige niveau og undervisningsformerne. I undersøgelsen besvarer de studerende desuden en række spørgsmål om bl.a. udstyr og materialer samt det fysiske miljø. Svarene angives på en skala fra 1 til 10, hvor 1 er den laveste vurdering, og 10 er den højeste. Svarene overføres efterfølgende til en skala fra 0 til 100. Eksempelvis er 50 til 69 en lav til middel vurdering, mens 70 til 79 er en god vurdering (selvevalueringsrapporten, s. 50 og 781).

Studieglæde – kvalitetsarbejdet i praksis

Som helhed ligger studieglæden på VIAs professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser på hhv. 67 og 68, altså lidt under VIAs egen standard på 70. Samtidig ligger studieglæden på VIA lidt over landsgennemsnittet for professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser, som i begge tilfælde er 66 (selvevalueringsrapporten, s. 50).

Akkrediteringspanelet konstaterer, at langt størstedelen af uddannelserne inden for VIA Pædagogik & Samfund samt en stor del af uddannelserne inden for VIA Erhverv i 2014 ikke levede op til kvalitetsstandard for studieglæde. Det fremgår imidlertid, at alle de udbud, som ikke levede op til kvalitetsstandard, har iværksat handleplaner for at forbedre studieglæden (selvevalueringsrapporten, s. 229). Desuden har direktionen som supplement til uddannelsernes lokale indsatser besluttet at sætte fokus på arbejdet med studentertilfredshedsundersøgelsen og studieglæden i et tværgående videndelingsarrangement (selvevalueringsrapporten, s. 50).

Med hensyn til sikringen af de fysiske rammer fremgår det af studentertilfredshedsundersøgelsen fra 2014, at professionsbacheloruddannelserne på VIA scorer 60 med hensyn til fysisk miljø og 66 med hensyn til udstyr og materialer. I begge tilfælde er der tale om en lav til middel vurdering, som dog ligger lidt over det samlede gennemsnit for professionshøjskolerne. Det samme mønster gør sig gældende for erhvervsakademiuddannelserne (selvevalueringsrapporten, s. 50).

Det fremgår, at resultaterne fra undersøgelsen er blevet drøftet på udbuddene, i uddannelsesledelserne, i hovedområdeledelserne og i direktionen. Der er udarbejdet en samlet opfølgingsrapport på baggrund af tilfredshedsundersøgelsen fra 2014, som er blevet drøftet i direktionen. Handlinger vedrørende studieglæden iværksættes primært på udbudsniveau, og forhold ved-

rørende fælles faciliteter behandles desuden på campusniveau sammen med de relevante fællesfunktioner (selvevalueringsrapporten, s. 51).

Akkrediteringspanelet har set, at alle udbud modtager uddannelsesspecifikke resultater fra studentertilfredshedsundersøgelsen, og at resultaterne behandles i de opfølgende handlingsplaner. Panelet fik desuden et indtryk af gode fysiske rammer og et levende og engageret studiemiljø på de campusser, som panelet besøgte i Viborg, Holstebro og Aarhus.

Nøgletal om karakterer – mål og procedurer

VIA anvender også nøgletal om karakterer i forbindelse med kvalitetssikringen af uddannelsernes og undervisningens kvalitet. Kvalitetsstandarden er, at 90 % af de afgivne karakterer ved afsluttende eksamener skal være bestået.

Vurderingskriterierne for karakterer er:

- Karakterer – vurdering af resultat
- Karakterer – væsentlige faktorer.

Hver udbud opgør antallet af bedømmelser og karaktergennemsnittet for hvert enkelt fag eller modul for de tre seneste studieår i den årlige kvalitetsrapport.

Vurderingskriterierne angiver, at udbuddet skal vise, at det arbejder systematisk med monitorering af resultater og planlægning af aktiviteter med afsæt i disse (selvevalueringsrapporten, s. 135).

Nøgletal om karakterer – kvalitetssikringsarbejdet i praksis

Akkrediteringspanelet konstaterer på baggrund af kvalitetsrapporterne, at VIAs udbud arbejder systematisk med monitorering af karakterer og planlægning af aktiviteter med afsæt i disse (selvevalueringsrapporten, s. 229).

Eksempelvis fremgår det af kvalitetsrapporten for læreruddannelsen i Nørre Nisum, at der er blevet identificeret uddannelsesdidaktiske problemstillinger ved en sam-

menligning af karakterlisterne med resultaterne fra de studerendes undervisnings-/modulevaluering. Disse problemstillinger er blevet drøftet af ledelsen sammen med de relevante undervisere i de pågældende moduler (audit trail, fællesdokumentation, s. 145).

Vurdering af VIAs praksis for brug af nøgletal i forbindelse med sikringen af uddannelsernes og undervisningens kvalitet

Akkrediteringspanelet vurderer, at udbuddene på VIA indsamler, analyserer og anvender relevante nøgletal i arbejdet med at kvalitetssikre tilrettelæggelsen af uddannelserne. Således dokumenterer alle udbud nøgletal om gennemførelse, gennemførelsestid, karakterer og studieglæde i forhold til kvalitetsstandarderne i den årlige kvalitetsrapport. I de tilfælde, hvor panelet har set, at udbuddene ikke lever op til kvalitetsstandarderne, bliver årsagerne analyseret, og der bliver iværksat relevante initiativer i de årlige handleplaner. Panelet har forholdt sig til, hvordan nøgletal bruges både i kvalitetsrapporterne på tværs af VIAs uddannelser og på de udbud, som har været udvalgt til audit trails. Panelet vurderer på den baggrund, at der sker en systematisk indsamling, analyse og anvendelse af nøgletal på VIAs udbud. Panelet er dog opmærksomt på, at VIA har en generel udfordring med stort frafald på grunduddannelserne. Denne udfordring gælder dog ikke VIA alene, men sektoren som helhed. Panelet anerkender desuden, at direktionen har igangsat en analyse af frafald på tværs af VIAs grunduddannelser.

Med hensyn til frafald har akkrediteringspanelet således set, at der sker en systematisk analyse af og opfølgning på udfordringerne relateret til gennemførelse, og panelet føler sig derfor overbevist om, at VIA tager hånd om udfordringerne.

Beslutningen om, at datagrundlaget for vurdering af gennemførelsestid fremover skal tage højde for orlov, finder akkrediteringspanelet generelt relevant.

Akkrediteringspanelet vurderer, at VIA har sat et ambitiøst mål for studieglæden, som ligger over landsgennemsnittet for professionshøjskoler og erhvervsakademier. Samtidig har panelet set, at VIA generelt har fokus på at øge studieglæden på de udbud, der ikke lever op til VIAs standard.

Akkrediteringspanelet vurderer desuden, at VIA sikrer de fysiske rammer og ressourcer gennem studentertilfredshedsundersøgelsen, der gennemføres hvert andet år.

Sikring af den pædagogiske kvalitet

Mål og procedurer

Følgende vurderingskriterier i kvalitetsrapporterne er relateret til sikringen af den pædagogiske kvalitet:

- Plan for kompetenceudvikling
- Systematik for kompetenceudvikling
- Undervisernes formelle faglige kvalifikationer.

Det fremgår desuden af vurderingskriterier i kvalitetsrapporten, at der skal være beskrevet indsatsområder for kompetenceudvikling, som skal tegne et billede af en strategisk og systematisk kompetenceudvikling, hvad angår både faglige og pædagogiske kompetencer. Disse procedurer er beskrevet under kriterium II og uddybes derfor ikke her. Af vurderingskriterierne fremgår det desuden, at alle eller de fleste af underviserne skal være lektorkvalificerede eller have andre formelle pædagogiske kvalifikationer (selvevalueringsrapporten, s. 220-221).

I den årlige kvalitetsrapport opgøres nøgletal om fastansatte underviseres formelle pædagogiske kompetencer på det enkelte udbud opgjort som antallet af lektorkvalificerede undervisere, antallet af undervisere, som er i gang med lektorkvalificering, samt antallet af undervisere med andre formelle pædagogiske kompetencer (selvevalueringsrapporten, s. 135).

Status med hensyn til den pædagogiske kvalitet drøftes på baggrund af den årlige kvalitetsrapport, og informationerne danner udgangspunkt for beslutninger om eventuelle forbedringstiltag på de enkelte udbud, der skal fremgå af næste års handlingsplan.

Kvalitetsarbejdet i praksis

Akkrediteringspanelet konstaterer, at hovedparten af uddannelserne har fået grønne vurderinger af undervisernes faglige kvalifikationer og den systematiske kompetenceudvikling. Nogle uddannelser fik dog gule vurderinger (selvevalueringsrapporten, s. 229). Dette skyldes ifølge de konkluderende kvalitetsrapporter for hovedområderne, at der endnu ikke er beskrevet planer og en systematik for pædagogisk kompetenceudvikling. For en stor del af de uddannelser, der scorer gult på grund af undervisernes formelle pædagogiske kompetencer, gælder det, at en stor andel af underviserne er adjunkter. VIA forklarer i de konkluderende redegørelser for hovedområderne, at adjunkterne er i gang med lektorkvalificering, og at det vil afhjælpe problemet, at andelen af lektorer vil stige i de kommende år (selvevalueringsrapporten, s. 267, 279, 288 og 300).

Under besøget havde akkrediteringspanelet fokus på brugen af eksterne undervisere på animationsuddannelsen, som fik en gul vurdering af undervisernes formelle pædagogiske kompetencer i 2014, fordi uddannelsen hovedsageligt benytter eksterne undervisere (audit trail, fællesdokumentation, s. 476).

Uddannelseslederen, underviserne og de studerende fortalte under besøget, at den omfattende brug af eksterne undervisere skyldes, at udviklingen inden for animation sker i animationsvirksomhederne, hvorfor de eksterne undervisere har den relevante viden, som uddannelsen er baseret på. Uddannelseslederen har i samarbejde med tre semesterkoordinatorer det daglige ansvar for at sikre undervisningens tilrettelæggelse og pædagogiske kvalitet. Dette

sker bl.a. gennem uddannelsesudvalget og vocational committee, hvor koordinatorene og repræsentanter for de eksterne undervisere drøfter udviklingsbehov og tilpasning af uddannelsens videngrundlag og uddannelsens tilrettelæggelse. Det er desuden koordinatorenes ansvar at kommunikere læringsmål til både undervisere og studerende samt at facilitere evaluering af undervisningen. På hvert hold har de studerende valgt fire repræsentanter til DSR, som drøfter evalueringsresultater og opfølgning med koordinatorene (audit trail, fællesdokumentation, s. 431-432).

De studerende gav under besøget udtryk for, at de altid kunne gå til semesterkoordinatorene, at der var megen hjælp at hente hos semesterkoordinatorene, og at der var et engageret fagligt miljø på uddannelsen.

Akkrediteringspanelet er opmærksomt på, at der er en særlig situation med brugen af eksterne undervisere på animationsuddannelsen, fordi den i høj grad er baseret på viden, som skabes i animationsvirksomhederne. Besøget bestyrkede panelet i, at undervisningens tilrettelæggelse og den pædagogiske kvalitet sikres gennem semesterkoordinatorenes arbejde.

Akkrediteringspanelet vurderer, at VIA sikrer den pædagogiske kvalitet af undervisningen ved at monitorere nøgletal om fastansatte underviseres formelle pædagogiske kompetencer og ved at have fokus på indsatsområder med hensyn til kompetenceudvikling i de årlige kvalitetsrapporter.

Sikring af de dele af uddannelserne, der gennemføres uden for VIA

VIA har ansvar for at kvalitetssikre alle dele af institutionens uddannelser, også når undervisningen finder sted uden for institutionen. Det drejer sig om bl.a. praktikforløb, som de studerende på erhvervsakademier og professionsbacheloruddannelser gennemfører i private eller offentlige virksomheder i Danmark eller i udlandet, om stu-

dieophold i udlandet og om undervisning udlagt til andre institutioner. I det følgende beskrives VIAs kvalitetssikring af disse elementer.

Praktik i Danmark samt praktik og studieophold i udlandet

Mål og procedurer

I kvalitetsrapporterne er der to kriterier, som dækker disse forhold:

- Praktik i Danmark – procedure
- Praktik og studieophold i udlandet – procedure.

I kvalitetsrapporterne redegør udbuddene for deres arbejde med kvalitetssikring af praktik i Danmark samt for kvalitetssikringen af studie- og praktikophold i udlandet. Der skal foreligge en klar beskrivelse af praktikforberedelsen, herunder bl.a. vejledningsmøder og aftaler om læringsmål for forløbet, og af systematisk evaluering af praktikforløbet og praktikstedet samt underviserens kontakt til praktikstedet og den studerende. Der skal desuden være en tydelig sammenhæng mellem teoretisk og praktisk undervisning. Også hvad angår studieophold i udlandet, skal der foreligge en klar beskrivelse af systematisk evaluering af forløbet samt kontakten til uddannelsesstedet og den studerende (selvevalueringsrapporten, s. 223-224).

I spørgerammen for de årlige kvalitetsrapporter bliver udbuddene bedt om at redegøre for, hvordan dele af uddannelserne, der gennemføres uden for institutionen (praktik, kliniske forløb og uddannelsesforløb i Danmark og udlandet), omfattes af udbuddenes kvalitetssikringsarbejde, herunder relevant afrapportering. For at vise, hvordan uddannelserne opfylder vurderingskriterierne, skal det beskrives, hvordan de involverede parter bidrager til, at den studerendes videntilegnelse, erfaringsdannelse og læring på hhv. udbud og praktiksted er gensidigt supplerende (selvevalueringsrapporten, s. 210).

Desuden er der udarbejdet fælles særskilte retningslinjer for kvalitetssikring af studie- og praktikophold i udlandet, som blev implementeret i efteråret 2015. I den forbindelse er der udarbejdet en step-by-step-guide, som skal anvendes i forbindelse med al vejledning og evaluering af studie- og praktikophold. Fremover vil resultaterne fra kvalitetsrapporterne blive drøftet i VIAs internationale udvalg. Step-by-step-guiden udfoldes i lokalt tilpassede procedurer. Til det formål anvendes en fælles skabelon til årshjul, der angiver gennemførelsen af trinnene i proceduren (selvevalueringsrapporten, s. 42).

VIA har etableret en fælles praktikportal, der tjener som et redskab til at monitorere, om antallet af praktikpladser på uddannelserne dækker behovet. Af portalen fremgår antallet af studerende og antallet af praktikpladser, og dermed har uddannelserne løbende overblik over, om behovet er dækket, eller om der mangler pladser. Rammer og vilkår for tilvejebringelsen af praktikpladser varierer mellem uddannelserne. Flere af VIAs store uddannelser retter sig mod den offentlige sektor og har en tradition for at indgå aftaler om antallet af praktikpladser på et overordnet niveau. En del af uddannelserne dimensioneres således af Uddannelses- og Forskningsministeriet på baggrund af indstilling fra aftagerne (regionen og kommunerne) om behovet for arbejdskraft, og aftagerne forpligter sig til at stille et tilsvarende antal egnede praktikpladser til rådighed. På uddannelser, der retter sig mod private virksomheder, indgås aftaler om praktikpladser fra gang til gang afhængigt af den enkelte virksomheds aktuelle situation. I VIA Erhverv, hvor alle uddannelserne primært er orienteret mod private virksomheder, er der etableret en enhed, Career Service Centre, som opsøger virksomheder for at informere om praktikmuligheder, og som også vejleder de studerende i at søge praktikplads og arrangerer såkaldt companydating, hvor de studerende kan møde virksomheder med henblik på matchmaking. VIA redegør for, at det kun i få tilfælde ikke er lykkedes for studerende at få en praktikplads ved hjælp af deres egne ansøgninger, og at praktik-

pladskoordinatoren i de situationer hjælper aktivt med at finde en praktikplads (supplerende dokumentation, s. 33).

Organisatorisk er ansvaret for at sikre antallet af praktikpladser placeret på uddannelsesniveau eller på udbudsniveau afhængigt af de forskellige styringsrammer og traditioner på uddannelserne. Det fremgår eksempelvis af VIAs redegørelse, at ansvaret på uddannelserne i VIA Sundhed er placeret på de enkelte udbudssteder, der har et formaliseret samarbejde med de enkelte kliniske uddannelsessteder (supplerende dokumentation, s. 32).

Det fremgår af *Organisering og forankring af VIAs kvalitetsarbejde* og af processtandard for evaluering af undervisning, at de krav, der gælder for undervisningsevaluering, også omfatter praktik og udlandsophold (selvevalueringsrapporten, s. 97 og 124). Ligesom ved evaluering af undervisning fastlægges frekvensen og metoden i udbuddets lokale procedure.

De studerendes tilfredshed med praktikken evalueres også på alle udbud i forbindelse med studentertilfredsundersøgelsen, som gennemføres hvert andet år (selvevalueringsrapporten, s. 49).

Kvalitetsarbejdet i praksis

Af akkrediteringspanelets møde med studerende på psykomotorikuddannelsen fremgik det, at proceduren her er, at praktikmodulerne evalueres, hver gang de gennemføres. Herudover er der en løbende dialog under praktikken mellem den studerende og dennes kontaktperson på praktikstedet og vejlederen på VIA, som sikrer kontakten til studiet. Samme organisering er også valgt på læreruddannelsen i Nørre Nissum, mens sygeplejerskeuddannelsen i Holstebro sikrer kontakt til de studerende under praktikken ved at have en kontaktperson, som læser logbog, vurderer studieaktivitet og er tilgængelig for de studerende.

Akkrediteringspanelets møder med praktikværter gav også indtryk af, at VIA samar-

bejder med praktikværterne om at øge systematikken i kvalitetssikringen af praktikken før, under og efter forløbet. Praktikværter for læreruddannelsen i Nørre Nissum nævnte konkret, at VIA har involveret kommunen på en måde, der forpligter og giver ansvar til kommunen, og at kommuner på opfordring fra VIA i højere grad har fået sat arbejdet med praktikken i system.

Det er akkrediteringspanelets vurdering, at VIA har procedurer for og i praksis gennemfører kvalitetssikring af praktik og af studieophold i udlandet.

Udlagt undervisning

VIA's procedure for kvalitetssikring af de dele af undervisningen, som er lagt ud til andre institutioner, *Principper – kvalitetssikring af udlagt undervisning* (supplerende dokumentation, s. 10), fastlægger, at der for den konkrete uddannelse skal være indgået en formel samarbejdsaftale, der beskriver samarbejdsflader og organisatorisk tilknytning, samarbejde om undervisere, udviklingsaktiviteter og internationalisering (hvis det er relevant), som kan sikre et stærkt fagligt miljø.

Samarbejdsaftalen skal også beskrive kvalitetssikringsarbejdet på udbuddet samt opfølgningen med hensyn til relevante indikatorer fra VIA's udviklingskontrakt, hvor opgørelsen knytter sig til det enkelte udbudssted. Udlagt undervisning er omfattet af VIA's kvalitetsmodel med kvalitetshjulets systematik med hensyn til både resultater og processer. Konkret betyder det, at udbudsstedet i samarbejde med VIA skal fastlægge mål, planlægge aktiviteter og følge op på og evaluere opnåede resultater på de samme punkter, som når undervisningen foregår internt på VIA.

VIA har aktuelt udlagt hele eller dele af undervisningen på fire uddannelser og har fremlagt de formelle aftaler, der er indgået med de fire konkrete samarbejdsinstitutioner, for akkrediteringspanelet (supplerende dokumentation, s. 12-28).

Akkrediteringspanelet vurderer på den baggrund, at VIA har procedurer og en praksis, som sikrer, at udlagt undervisning er omfattet af kvalitetsarbejdet på VIA.

Regelmæssige evalueringer med inddragelse af eksterne eksperter

Akkrediteringspanelet havde i forbindelse med audit trails og besøg fokus på VIA's koncept for regelmæssige evalueringer af uddannelser med inddragelse af eksterne eksperter. I det følgende beskrives og vurderes konceptet på baggrund af de to evalueringer, som VIA hidtil har gennemført.

Mål og procedurer

VIA har i april 2015 vedtaget et koncept for regelmæssige evalueringer af VIA's videregående uddannelser med inddragelse af eksterne eksperter. Heri er det beskrevet, at alle uddannelser evalueres hvert sjette år, og der er fastlagt en turnusplan frem til udgangen af 2021, hvor alle VIA's videregående uddannelser vil have gennemgået en evaluering, hvorefter turnusplanen gentages. Det er uddannelserne, der er genstand for evalueringerne, og ikke de enkelte udbud. Konceptet fastlægger samtidig, at alle udbud af uddannelsen skal omfattes af evalueringen, og at eventuelle forskelle mellem udbuddene skal tydeliggøres i evalueringsrapporten (høringssvar, s. 2).

De først prioriterede uddannelser til evaluering er de uddannelser, der ikke har gennemgået uddannelsesakkreditering (selv-evalueringssvar, s. 872).

I forbindelse med de regelmæssige evalueringer sammensættes et eksternt ekspertpanel bestående af to eksterne repræsentanter for forsknings- og undervisningsområdet med specialkompetence inden for uddannelsens fagområde (gerne en udenlandsk/skandinavisk repræsentant), en repræsentant for aftagerfeltet, en repræsentant for uddannelsens censorkorps og en studerende på en tilsvarende eller beslægtet uddannelse. Derudover tilknyttes en konsulent fra VIA Kvalitet panelet. Det

er uddannelseschefen og hovedområdedirektøren, som indstiller de eksterne panelmedlemmer. Herefter skal panelmedlemmerne endeligt godkendes af VIA Kvalitet, der nedsætter panelet (selvevalueringsrapporten, s. 874).

Panelet får tilsendt uddannelsens dokumentation og den tilhørende guide til evalueringsarbejdet. Dokumentationen består af eksisterende informationer om uddannelsen og omfatter:

- Gældende bekendtgørelse og studieordning
- Kvalitetsrapporter
- Resultater fra studentertilfredsundersøgelser
- Resultater fra dimittend- og aftagerundersøgelser
- Nøgletal om fastholdelse/frafald og indskrevne studerende.

Desuden sendes vurderingsrapporter for de udbud, der tidligere har været genstand for uddannelsesakkreditering (selvevalueringsrapporten, s. 875).

Panelets vurderinger tager udgangspunkt i gældende kriterier for uddannelsesakkreditering. De overordnede evalueringskriterier er derfor, ligesom akkrediteringskriterierne for en uddannelse, vidgrundlag, niveau og indhold samt relevans. Inden for disse overordnede emner vælger panelet temaer, som det ønsker at fokusere særligt på. Som en del af forberedelsen holder VIA Kvalitet et arbejdsmøde med panelmedlemmerne, hvor valg af temaer for besøget på uddannelsen og den konkrete dagsorden for besøget planlægges (selvevalueringsrapporten, s. 875).

I VIAs koncept for regelmæssige evalueringer er det fastlagt, at panelet besøger uddannelsen og afholder møder med repræsentanter for de studerende, underviserne og de øvrige medarbejdere, aftagerne og hovedområdedirektøren, uddannelseschefen og alle uddannelseslederne på uddannelsen (i VIA Efter- og videreuddannelse områdechefen og alle uddannelses-

ledere på uddannelsen) (selvevalueringsrapporten, s. 876). Panelets evaluering på baggrund af besøget sammenfattes af chefkonsulenter og kvalitetskonsulenter, der er tilknyttet uddannelsens hovedområde. VIA Kvalitet har som hjælp udarbejdet en generel ramme. Rapporten godkendes af ekspertpanelet og kommenteres af hovedområdedirektøren, inden den sendes til de relevante aktører på den relevante uddannelse (selvevalueringsrapporten, s. 876).

Direktøren for hovedområdet har ansvar for, at evalueringsrapporten drøftes og behandles i uddannelsens ledelsesforum, i uddannelsesrådet, i EVU-rådet/uddannelsens aftagerpanel samt i relevante fora, hvor repræsentanter for undervisere, øvrige medarbejdere og studerende deltager. Direktøren har desuden ansvar for, at der udarbejdes en opfølgende handlingsplan på baggrund af resultater og drøftelser. Opfølgning på uddannelsernes handlingsplaner behandles i hovedområdernes ledelsessystem og afrapporteres i den følgende kvalitetsrapport. Herefter følges den gældende procedure for behandling af kvalitetsrapporter, dvs. at kvalitetsrapporten inklusiv afrapportering af uddannelsesevalueringen drøftes, vurderes og meldes tilbage til uddannelsen i VIAs direktion (selvevalueringsrapporten, s. 877).

VIA oplyser, at der i regi af Danske Professionshøjskoler arbejdes med at sikre, at de enkelte institutioners evalueringer med inddragelse af eksterne eksperter anvendes bedst muligt til kvalitetssikring og -udvikling af fællesdelene i uddannelsernes studieordninger. Kvalitetssikring og -udvikling af studieordningernes fællesdele sker som nævnt i de nationale samarbejdsfora for uddannelserne. VIA oplyser i selvevalueringsrapporten, at institutionen stiller sine evalueringer til rådighed for de nationale samarbejdsfora (selvevalueringsrapporten, s. 57).

Kvalitetsarbejdet i praksis

Under andet besøg talte akkrediteringspanelet med repræsentanter for de paneler,

der har evalueret de to uddannelser, psykomotorikuddannelsen og animationsuddannelsen, som hidtil har gennemgået en regelmæssig evaluering med eksterne eksperter. Repræsentanterne gav udtryk for, at de oplevede processen som veltilrettelagt af VIA Kvalitet, og at det var tydeligt, hvilke kriterier de skulle evaluere ud fra. Samtidig udgjorde de temaer, som panelerne selv havde defineret, rammerne for besøget på uddannelserne.

På animationsuddannelsen var et af de udvalgte centrale temaer for evalueringen fordelingen af de studerendes arbejdsbyrde. På baggrund af den store arbejdsbyrde, som evalueringspanelet konstaterede på uddannelsen, anbefalede panelet at give de studerende mere tid til fordybelse og at udvide uddannelsen med et semester. Herudover anbefalede evalueringspanelet et øget fokus på entreprenørskab (audit trail 2, s. 228). På animationsuddannelsen er der efterfølgende blevet udarbejdet en opfølgende handleplan på baggrund af evalueringen, som er blevet drøftet i uddannelsesudvalget (audit trail 2, s. 220-222), og der er holdt et opfølgingsmøde med direktøren for VIA Erhverv om evalueringen (audit trail 2, s. 227). Af referatet af opfølgingsmødet fremgår det, at uddannelsen anerkender, at de studerende har en betragtelig arbejdsbyrde. Uddannelsen vurderer dog ikke, at der er mulighed for at ændre dette inden for de gældende rammer for uddannelsen, men er enig i evalueringspanelets anbefaling af en udvidelse af uddannelsen, og ledelsen har indledt en dialog med Uddannelses- og Forskningsministeriet herom. Uddannelsen er desuden enig i panelets anbefaling af yderligere fokus på mulighederne for deltagelse i entreprenørskabsaktiviteter og har derfor udviklet en række lektioner i entreprenørskab på 6. semester i samarbejde med grafisk fortælling (audit trail 2, s. 228).

Også på uddannelsen til psykomotorisk terapeut havde evalueringspanelet en række anbefalinger til uddannelsen inden for de udvalgte temaer. Med afsæt i uddannelsens beskæftigelsesområde lød anbefalingerne bl.a. på et øget fokus på sundheds-

fremme og placering af karrierevejledning tidligt i uddannelsesforløbet. Anbefalingerne er blevet drøftet i undervisergruppen, studierådet og uddannelsesudvalget og ligeledes på ledelsesniveau mellem uddannelseschefen og uddannelseslederen. I handleplanen er der blevet fulgt op på alle evalueringspanelets anbefalinger og udpeget ansvarlige for de enkelte opfølgingspunkter (audit trail 2, s. 63).

De eksterne eksperter, som akkrediteringspanelet mødte under andet besøg, lagde vægt på, at deres rolle havde været at evaluere primært uddannelsernes kvalitet og sekundært kvalitetssikringen. De havde haft mulighed for efterfølgende at se uddannelsernes handleplaner, der var udarbejdet på baggrund af evalueringsrapporterne, og vurderede overordnet, at uddannelserne havde forholdt sig til deres anbefalinger.

Akkrediteringspanelet vurderer, at VIA har et tilfredsstillende koncept for regelmæssige evalueringer med inddragelse af eksterne eksperter. Konceptet anvender eksisterende informationer fra bl.a. kvalitetsrapporter og relevante nøgletal. Konceptet sikrer, at de eksterne eksperter forholder sig til uddannelsernes videngrundlag, niveau og indhold samt relevans med udgangspunkt i de gældende kriterier for uddannelsesakkreditering, og evalueringerne leverer input til revision af både de fælles og de institutionsspecifikke dele af studieordningerne. Panelet har set evalueringerne fra de to uddannelser, der hidtil er blevet evalueret, og vurderer på den baggrund, at evalueringskonceptet fungerer i praksis.

Samlet vurdering af kriteriet

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium IV er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er formuleret klare strategiske og operationelle mål for udbuddenes niveau og indhold. Der er sammenhæng mellem de strategiske mål, som fx er beskrevet i udviklingskontrakten, og vurderingskriterierne for

udbuddenes niveau og indhold i kvalitetsrapporterne.

foreløbig er blevet afprøvet på to uddannelser.

Arbejdet med at kvalitetssikre uddannelsernes niveau og indhold baserer sig på velbeskrevne procedurer, og arbejdet i praksis er kendetegnet ved en høj grad af systematik og grundighed. Dette gælder efter panelets opfattelse alle kvalitetsarbejdets væsentlige faser såsom plan, registrering og monitorering af aktiviteter samt opfølgning og udvikling.

Akkrediteringspanelet vurderer, at VIA sikrer uddannelsernes niveau og indhold og indgår i samarbejde med andre udbydere om revisioner af studieordninger gennem nationale samarbejdsfora. Dette sker på grundlag af en række informationer, som VIA indsamler i forbindelse med sit daglige kvalitetsarbejde.

VIA arbejder desuden systematisk med at sikre undervisningens tilrettelæggelse og pædagogiske kvalitet. Dette sker bl.a. ved brug af studieaktivitetsmodellen, der indgår som et væsentligt redskab i forbindelse med tilrettelæggelsen og forventningsafstemningen med de studerende med hensyn til de valgte undervisnings- og arbejdsformer. VIA indsamler og anvender også relevante nøgletal og informationer fra evalueringer og censorrapporter i forbindelse med kvalitetssikringen af undervisningens tilrettelæggelse og den pædagogiske kvalitet. Studentertilfredshedsundersøgelsen anvendes både til at monitorere studieglæde og studieintensitet og til at sikre de fysiske faciliteter og ressourcer på VIA.

Akkrediteringspanelet vurderer også, at VIA sikrer de dele af uddannelserne, som gennemføres uden for VIA, herunder praktikforløb, studieophold i udlandet og udlagt undervisning.

Endelig er det akkrediteringspanelets vurdering, at VIA har et tilfredsstillende koncept for regelmæssige evalueringer med inddragelse af eksterne eksperter, som

Kriterium V: Uddannelsernes relevans

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium V er tilfredsstillende opfyldt.

I forbindelse med behandlingen af kriterium V har akkrediteringspanelet undersøgt VIAs procedurer og praksis for kvalitetssikring af uddannelsernes relevans.

Akkrediteringspanelet har i forbindelse med vurderingen af kriteriet haft fokus på følgende områder:

- Hvordan VIA arbejder med at udmønte de centrale processtandarder for inddragelse af aftagere og inddragelse af dimittender i lokale procedurer og praksisser
- Hvordan VIA inddrager og behandler lokale aftageres ønsker og behov ved at foretage løbende justeringer af uddannelsernes indhold
- Hvilken procedure og praksis VIA har for relevanssikring af nye uddannelser
- Hvilke informationer om dimittenders beskæftigelse, VIA anvender med henblik på at sikre målet om, at dimittender opnår relevant beskæftigelse.

I det følgende beskrives mål, procedurer og praksis for de nævnte fokusområder. I beskrivelsen af praksis inddrages kvalitetsrapporterne, ligesom der gives eksempler fra interviews med VIAs ledelse og de udbud, som har indgået i audit trails og interviews under besøgene. Akkrediteringspanelet vurderer VIAs kvalitetsarbejde i praksis i de enkelte afsnit, og kapitlet afsluttes med en samlet vurdering af kriteriets opfyldelse.

Mål for relevanssikring

VIAs kvalitetssystem har som overordnet mål at sikre, at uddannelserne er relevante, herunder at "VIAs dimittender har høj beskæftigelse og dimittendernes kompetencer bidrager til udvikling i erhverv og pro-

fessioner" (selvevalueringsrapporten, s. 90).

Det fremgår af VIAs strategi *Aftryk på verden*, at en af VIAs fire strategiske målsætninger er at øge fokus på det private erhvervsliv ved at udvikle nye faglige sammenhænge på tværs på både eksisterende og nye uddannelser (selvevalueringsrapporten, s. 450).

Målet om at øge fokus på det private erhvervsliv ses også afspejlet i udviklingskontrakten for 2015-17, hvor nogle af målepunkterne er hvert år at øge andelen af dimittender, som finder beskæftigelse i den private sektor og at øge antallet af deltagere i entreprenørskabsundervisning og deraf nystartede virksomheder (selvevalueringsrapporten, s. 496 og 504).

Andelen af dimittender, der finder beskæftigelse i den private sektor, udgør også en KPI, og udviklingen monitoreres af direktionen i forbindelse med afrapporteringen på udviklingskontrakten og VIAs KPI'er (selvevalueringsrapporten, s. 560).

Herudover er der på det operationelle niveau fastlagt en række vurderingskriterier med hensyn til uddannelsernes relevans, som de enkelte udbud skal afrapportere om i den årlige kvalitetsrapport, og som derfor gennemgås nedenfor i forbindelse med beskrivelserne af mål for aftager- og dimittendinddragelse samt dimittenders beskæftigelsessituation.

Sikring af aftagerinddragelse

Som metode til at sikre uddannelsernes relevans inddrager VIA aftagere som kilder og dialogpartnere i drøftelser om eksisterende og nye uddannelsers indhold og relevans for arbejdsmarkedet. I det følgende skitseres først institutionens centrale mål og procedurer for aftagerinddragelse, hvor-

efter den lokale praksis beskrives med udgangspunkt i dokumentationen fra audit trails samt besøgene på VIA. Afslutningsvist beskrives institutionens procedure for kvalitetssikring af nye uddannelsers relevans, ligesom der gives et eksempel på, hvordan VIA har inddraget aftagere i udviklingen af en ny uddannelse til forsyningsingeniør.

Mål og procedurer

VIA's processtandard for aftagerinddragelse stiller krav om, at der skal foreligge lokale skriftlige procedurer for inddragelse af aftagere. I processtandarden er der desuden krav om, at alle udbud hvert år indhenter viden om aftagernes kompetencebehov sammenholdt med uddannelsens indhold og dimittendernes faglige kvalifikationer og inddrager uddannelsesudvalget eller EVU-rådet i drøftelser heraf med henblik på at udvikle og tilpasse uddannelsen på baggrund af den indhentede viden, så uddannelsens relevans for arbejdsmarkedet vedligeholdes. Kontakten til aftagere skal dække hele uddannelsens beskæftigelsesområde (selvevalueringsrapporten, s. 119-121).

I forbindelse med den årlige kvalitetsrapport skal det enkelte udbud redegøre for refleksioner, konklusioner og handlinger, der er baseret på viden fra aftagere. Handlingsplaner skal være tilgængelige på udbuddets Studienet. Et af vurderingskriterierne for aftagerinddragelse er, at processtandarden for aftagerinddragelse opfyldes. For at få grønne vurderinger af aftagerinddragelsen skal udbuddet herudover have gennemført og beskrevet resultater af aktiviteter rettet mod udbuddets aftagerfelt. Konkret er der et krav om, at der er gennemført en kvalitativ eller kvantitativ aftagerundersøgelse i løbet af de seneste tre år. Hvis kontakten med aftagerfeltet viser et behov for indsatser, skal udbuddet kunne dokumentere, at indsatserne er direkte udledt af kontakten til aftagerfeltet (selvevalueringsrapporten, s. 227-228). Vurderingskriterierne for aftagerinddragelse har følgende overskrifter:

- Aftagerinddragelse – årets aktiviteter
- Aftagerinddragelse – væsentligste resultater
- Aftagerinddragelse – igangsatte aktiviteter
- Aftagerinddragelse – seneste undersøgelse
- Aftagerinddragelse – vurdering af procedure.

Ud over VIA's centrale krav til aftagerinddragelse stiller lovgivningen krav om, at aftagerrepræsentanter har fast plads i uddannelsesudvalgene, hvor de sammen med arbejdstagerrepræsentanter skal udgøre flertallet. I udvalgene, der er rådgivende, deltager aftagerne i drøftelser af kvalitetsforhold på uddannelsen. Herudover er det lovbestemt, at aftagerrepræsentanter har fast plads i institutionens bestyrelse, hvor de deltager i drøftelser af og beslutninger om overordnede forhold på institutionen. Endelig er der på VIA et centralt krav om, at aftagere inddrages direkte i vurderinger af uddannelsernes kvalitet og relevans gennem regelmæssige evalueringer af uddannelser med inddragelse af eksterne eksperter, hvor de er repræsenteret i det eksterne ekspertpanel (konceptet for regelmæssige evalueringer er beskrevet under kriterium IV).

Kvalitetsarbejdet i praksis

Ud over lovgivningens krav og VIA's centrale standarder for aftagerinddragelse har uddannelserne mulighed for selv at vælge, hvilke fora de ønsker at inddrage aftagerne igennem. Eksempler på lokale fora, der anvendes til at drøfte uddannelsernes relevans med aftagere, er aftager- og referencpaneler, advisoryboards, partnerskaber og (for efter- og videreuddannelsesområdets vedkommende) EVU-råd. Herudover har udbuddene en uformel kontakt til aftagerfeltet gennem dialog med lokale institutioner og virksomheder og deltagelse i fagnetværk (selvevalueringsrapporten, s. 64). Endelig indhenter udbuddene viden om aftagersidens behov gennem kontakt til praktikværter (proceduren for kvalitetssik-

ring af praktik er beskrevet under kriterium IV).

Akkrediteringspanelet har i dokumentationen for audit trails set eksempler på, hvordan de centrale krav fra processtandarden for aftagerinddragelse og kvalitetsrapportens vurderingskriterier udfoldes lokalt i de enkelte udbud. Eksempelvis har uddannelsen i animation i sin lokale procedure fastlagt, at der skal gennemføres aftagerundersøgelser hvert år som opfølgning på praktikperioden, mens der hvert tredje år gennemføres en aftagerundersøgelse, som dækker den danske animationsindustri (audit trail 3, s. 667). Den løbende kontakt til aftagerne foregår ud over i uddannelsesudvalget i et vocational board, hvor koordinatorene og repræsentanter for de eksterne undervisere drøfter udviklingsbehov og tilpasning af uddannelsens videngrundlag og uddannelsens tilrettelæggelse (audit trail 3, s. 672).

Af den lokale procedure for en anden uddannelse, uddannelsen til psykomotorisk terapeut, fremgår det, at dialogen med aftagere foregår gennem uddannelsesudvalget og studierådet samt i forbindelse med dialog om praktik og Projekt Faglige Fora, som er et samarbejde om bl.a. aftagerundersøgelser mellem VIA og Professionshøjskolen UCC, som er de eneste udbydere af uddannelsen til psykomotorisk terapeut, og Danske Psykomotoriske Terapeuter (audit trail 3, s. 388 og 391). Den seneste aftagerundersøgelse var således todelt, hvor første del blev gennemført som en del af Projekt Faglige Fora i april 2013 og havde fokus på at identificere dimittendernes kompetencer og vurdere fremtidige behov og blev foretaget inden for otte af de hovedområder, hvor der er ansat flest psykomotoriske terapeuter. Undersøgelsen blev drøftet i 2013 i styregruppen for Projekt Faglige Fora, i uddannelsesudvalget og på et undervisermøde på psykomotorikuddannelsen. På baggrund af undersøgelsens positive resultater blev der ikke udarbejdet en handlingsplan. Anden del af aftagerundersøgelsen blev gennemført i første halv-

del af 2015 og var en fortsættelse af undersøgelsen fra 2013. Undersøgelsen blev behandlet i 2015 af medarbejdere og uddannelsesleder, og der blev udarbejdet en handlingsplan. Resultaterne herfra er ligeledes inddraget i arbejdet med at udvikle en ny bekendtgørelse og en ny studieordning for psykomotorikuddannelsen i 2015/16 (audit trail 3, s. 388 og 457).

Under første og særligt andet besøg på VIA mødte akkrediteringspanelet medlemmer af uddannelsesudvalg, praktikværter, medlemmer af paneler for periodiske evalueringer af uddannelser og øvrige aftagere, som på anden måde var i kontakt med de udbud, der var udvalgt til at dække den udvalgte audit trail om relevans. Aftagerne gav i den forbindelse udtryk for, at de aktivt bliver inddraget i drøftelserne af uddannelsernes kvalitet og relevans. Der blev givet flere eksempler på, at VIA har lyttet til aftagernes behov ved at tilpasse og justere eksisterende uddannelser eller udvikle nye uddannelser, i takt med at aftagernes behov ændrer sig.

Fx nævnte aftagere for animationsuddannelsen, at VIA har justeret uddannelsen og gjort den bredere på baggrund af en dialog om aftagernes behov – eksempelvis ved at udvide antallet af softwareprogrammer, som de studerende undervises i på uddannelsen. Også møderne med undervisere viste, at input fra aftagerne – eksempelvis praktikværterne, som undviserne har direkte kontakt til – anvendes aktivt i forbindelse med tilrettelæggelsen af undervisningen. Således forklarede undviserne på sygeplejerskeuddannelsen i Holstebro, at tilbagemeldinger fra praktikværter/klinikker har ført til, at der er sket konkrete ændringer i flere moduler på uddannelsen, og at tilbagemeldinger er med til at sikre, at de anvendte cases i undervisningen samt laboratoriefaciliteterne stadig er relevante. Dette billede blev bekræftet på mødet med aftagere for sygeplejerskeuddannelsen, som også gav udtryk for, at dialogen med VIA om bl.a. tilrettelæggelse af praktikforløb har ført til, at de dimitterende sygeple-

gersker i højere grad end tidligere har en analytisk tilgang til arbejdet og har let ved at opsøge og tilgå ny viden og teknologi. Også aftagerne for sygeplejerskeuddannelsen i Aarhus oplever, at dialogen om behovet for sygeplejersker, der kan håndtere komplekse patientforløb, har resulteret i konkrete ændringer på studiet, hvor de studerende træner de nødvendige praksisorienterede færdigheder.

Møderne med aftagere og VIA gav således akkrediteringspanelet et indtryk af, at VIA er en omverdensorienteret institution med en åbenhed over for at tilpasse uddannelsernes indhold og tilrettelæggelse på baggrund af aftagernes aktuelle behov og udviklingen på arbejdsmarkedet. Panelet fik således et indtryk af, at VIA i høj grad er villig til at tilpasse sig aftagernes behov og ønsker. Dette gav panelet anledning til at undersøge, om viljen til at tilpasse uddannelserne til det lokale erhvervslivs interesser i nogle tilfælde kan være så stor, at behovet for stabile uddannelses- og kompetenceprofiler hos nyuddannede udfordres af for mange eller uhensigtsmæssige tilpasninger. Panelet rettede disse spørgsmål til direktionen og særligt til hovedområdedeledelsen. Hovedområdedirektørernes svar klarlagde, at VIA er opmærksom på problemstillingen og på at sikre en balance mellem stabilitet og fornyelse i uddannelses- og kompetenceprofilerne. Eksempelvis er der i VIA Erhverv opmærksomhed over for, at enkelte lokale virksomheders interesser ikke nødvendigvis er sammenfaldende med den samlede branches behov, og i VIA Sundhed er der fokus på at uddanne sundhedsfaglige dimittender, som både har en stabil kernefaglighed og er ajour med centrale tendenser inden for professionen.

Ud over institutionens vilje og evne til at tilpasse sig aftagernes behov har akkrediteringspanelet været interesseret i at undersøge, om VIA også er opsøgende med hensyn til at påvirke aftagersiden ved at fremme ny viden og innovative løsninger til gavn for praksis. Panelet spurgte derfor

både aftagere og VIAs ledelse om, hvordan de oplever gensidigheden i samarbejdet. Aftagerrepræsentanterne gav i flere tilfælde eksempler på situationer, hvor VIA har været med til at skabe og sætte fokus på nye tendenser og centrale kompetencer inden for de professioner og erhverv, som institutionen uddanner til. Særligt de store velfærdsuddannelser – læreruddannelsen og sygeplejerskeuddannelsen – havde oplevet, at VIA på en hensigtsmæssig måde er med til at sætte fokus på, hvilke kompetencer en moderne sygeplejerske eller lærer skal have, og hvordan folkeskoler, hospitaler og kommuner kan bidrage til at skabe en øget samproduktion mellem uddannelses- og jobfelt. Eksempelvis fortalte aftagere for læreruddannelsen i Nørre Nissum, at VIA har været med til at 'skubbe på' for at indgå partnerskabsaftaler, der forpligter og giver ansvar til kommunen. Som konkret eksempel blev nævnt praktiksamarbejdet, hvor skolernes medansvar for at uddanne folkeskolelærere med samfundsrelevante kompetencer er blevet betonet af VIA. Et konkret eksempel fra Nørre Nissum er etableringen af teaching labs, som er særlige studieforløb, der giver lærerstuderende mulighed for at eksperimentere med deres linjefag i praksis uden for den normale praktiktid. Også sygeplejerskeuddannelsens aftagerrepræsentanter oplevede, at VIA spiller en aktiv rolle som dialogpartner og bl.a. har været med til at sikre, at både studie- og praktikforløb i stigende grad integrerer og træner de studerendes tværfaglighed.

Akkrediteringspanelet vurderer, at VIAs procedurer for aftagerinddragelse sikrer en god kontakt til institutionens aftagere, hvor disse involveres aktivt i drøftelserne af uddannelsernes indhold og relevans. Det er desuden panelets indtryk, at VIA i høj grad lytter til aftagernes behov og på baggrund heraf drøfter eventuelle tilpasninger og justeringer af eksisterende uddannelser eller oprettelse af nye uddannelser og tilbud. Samtidig har institutionens ledelse over for panelet redegjort for, at ændringer foretages på baggrund af en kritisk stilling-

tagen og afvejning af behovet for kontinuitet og nødvendig tilpasning af uddannelses- og kompetenceprofilen. Det er også panelets indtryk, at VIA agerer opsøgende med hensyn til at gøre aftagerne opmærksomme på, hvilken viden og kompetenceprofil der i dag er relevant for de erhverv og professioner, som knytter sig til uddannelserne.

Relevans af nye uddannelser og udbud

Ud over at involvere aftagere i drøftelser om eksisterende uddannelsers kvalitet og relevans inddrager VIA aftagere, når institutionen udvikler nye uddannelser. Af institutionens principper for udvikling af nye uddannelser fremgår det, at det i forbindelse med udviklingen af nye uddannelser skal sikres, at "VIAs portefølje af uddannelser og udbud udvikles i overensstemmelse med VIAs strategigrundlag og med afsæt i det omgivende samfunds behov" (selvevalueringsrapporten, s. 69).

VIA har en procedure for udvikling af nye uddannelser og udbud (selvevalueringsrapporten, s. 975-981). Proceduren skal bl.a. sikre, at nye uddannelser og udbud på VIA er relevante i forhold til samfundets og arbejdsmarkedets behov og lever op til institutionelle, nationale og internationale kvalitetsstandarder for uddannelser. Det fremgår, at der tidligt i udviklingen af uddannelser skal inddrages aftagere, dels som deltagere i arbejdsgruppen, der udvikler den nye uddannelse eller det nye udbud, og dels gennem aftagerundersøgelser, dialog i uddannelsesråd, aftagerpaneler og workshops.

Akkrediteringspanelet mødte aftagerrepræsentanter for forsyningsingeniøruddannelsen i Horsens, som er en nyoprettet uddannelse, der er udviklet af VIA, og som efter positiv akkreditering havde første optag i efteråret 2015. De aftagere, som panelet mødte, havde været involveret i selve udviklingen af uddannelsen og gav udtryk for, at samarbejdet med VIA havde været karakteriseret ved en åben dialog. Aftagerne oplevede også en grundig involvering

med hensyn til valg af konstituerende fagelementer og fag på uddannelsen. Udviklingsfasen bestod af et workshopforløb, hvor aftagerne havde mulighed for at byde ind med deres indledende overvejelser vedrørende uddannelsens indhold og opbygning, mens der efterfølgende blev nedsat et udviklingsråd, som ligeledes har rådgivet VIA om ingeniør- og forsyningsbranchens behov. Aftagerne lagde eksempelvis vægt på, at de studerende opnår erfaring med at arbejde projektbaseret, da der ud over en høj kernefaglighed på ingeniørområdet er behov for dimittender, som er i stand til at agere inden for et projektbaseret forretningsområde. De aftagerrepræsentanter, som panelet talte med under besøget, oplevede, at de råd, der er blevet givet i begge fora, er blevet hørt og i flere tilfælde fulgt af VIA.

Akkrediteringspanelet vurderer, at VIAs procedure for udvikling af nye uddannelser og udbud sikrer, at aftagere inddrages både i idefasen og i selve udviklingsarbejdet med henblik på at sikre et relevant indhold. Panelet har under sit besøg på VIA set et eksempel på, at institutionens dialog med aftagere om deres behov og ønsker er blevet anvendt aktivt i forbindelse med planlægningen af indholdet og opbygningen af en ny uddannelse.

Sikring af dimittendinddragelse og monitorering af beskæftigelse

Det er som nævnt et mål for VIAs kvalitetsystem at sikre, at institutionens dimittender har en høj beskæftigelsesgrad, samt at de bidrager til udviklingen inden for erhverv og professioner (selvevalueringsrapporten, s. 90). Ud over at have procedurer for aftagerdialog sikrer VIA opfyldelse af dette mål ved at monitorere nøgletal om dimittenders beskæftigelse og ved at inddrage dimittender som kilder til at opnå viden om, hvordan deres kompetencer matcher arbejdsmarkedets behov. I dette afsnit redegøres der først for VIAs monitorering af dimittendernes beskæftigelsessituation, hvorefter

institutionens centrale mål og procedurer for dimittendinddragelse behandles. Afslutningsvist beskrives eksempler på den lokale praksis for dimittendinddragelse med udgangspunkt i dokumentationen for audit trails samt besøgene på VIA.

Monitorering af dimittenders beskæftigelsessituation

I de årlige kvalitetsrapporter vurderes det, om udbuddene lever op til følgende to kriterier vedrørende dimittenders beskæftigelsessituation:

- Dimittender i beskæftigelse eller videreuddannelse – vurdering af resultat
- Dimittender i beskæftigelse eller videreuddannelse – forklarende faktorer og initiativer.

Siden 2014 har VIA haft som kvalitetsstandard, at ledigheden for udbuddenes dimittender skal være mindre end gennemsnittet for alle videregående uddannelsers dimittender plus 2 procentpoint. Dette mål er formuleret på baggrund af Uddannelses- og Forskningsministeriets dimensioneringsmodel, som omfatter alle videregående uddannelser (selvevalueringsrapporten, s. 66). Formålet med at formulere kvalitetsstandard for ledighed med udgangspunkt i dimensioneringsmodellen er at sikre, at udbuddene fremover drøfter ledighedstal med henblik på at vurdere, om der er mulighed for at reagere på en systematisk overledighed med andre midler end dimensionering (selvevalueringsrapporten, s. 66).

I de årlige kvalitetsrapporter følger ledelsen op på, om udbuddet lever op til målet om, at ledigheden skal være mindre end gennemsnittet for alle videregående uddannelser plus 2 procentpoint (og dermed er undtaget fra dimensionering). I kvalitetsrapporterne vurderes det desuden, om udbuddet har beskrevet en tydelig systematik i behandlingen af nøgletal om dimittender i beskæftigelse (selvevalueringsrapporten, s. 226).

Dimensioneringsmodellen

Uddannelses- og Forskningsministeriet indførte i 2014 en dimensioneringsmodel, der fastsætter et loft over optaget på uddannelsesgrupper/uddannelser, hvorfra dimittenderne historisk har haft en systematisk og markant overledighed målt i forhold til øvrige dimittender fra de videregående uddannelser.

Modellen baserer sig på data for ledighed for ti dimittendårgange. En uddannelsesgruppe/uddannelse udtages til dimensionering, hvis den har markant overledighed i mindst 70 % af dimittendårgangene med ledighedsobservationer. Hvis dimittenderne fra en uddannelsesgruppe/uddannelse har mindst 2 procentpoint højere ledighed end gennemsnittet for alle dimittender fra de videregående uddannelser, anses den for at have markant overledighed.

(<http://ufm.dk/uddannelse-og-institutioner/videregaendeuddannelse/dimensionering/dimensioneringsmodellen>).

I kvalitetsrapporterne for 2014 valgte VIA ikke at vurdere resultaterne, da ministeriet på det tidspunkt ikke kunne levere tal på udbudsniveau. Hvert enkelt udbud skulle dog forholde sig til de tilgængelige data og beskrive væsentlige faktorer, der kunne have påvirket dimittendernes overgang til arbejdsmarkedet, og om der i den forbindelse var iværksat særlige initiativer på baggrund af resultatet (selvevalueringsrapporten, s. 68). De tilgængelige data om beskæftigelsessituationen ved udarbejdelsen af kvalitetsrapporten i 2014 var:

- Beskæftigelsesprocenten 4-19 måneder efter fuldførelse for perioden 2009-11
- Aktuel ledighed for perioden 2010-12. (Selvevalueringsrapporten, s. 971-972).

Foruden de centrale krav og standarder vedrørende monitorering af og resultat med hensyn til dimittenders beskæftigelse er der på udbuddene lokale procedurer for, hvordan viden om dimittenders beskæftigelsessituation indhentes og håndteres. I dokumentet *Organisering og forankring af VIAs kvalitetsarbejde* er det således fastlagt, at

hovedområdet direktøren og uddannelseslederen har ansvar for, at der på hvert udbud er en beskrivelse af, "hvem der udfører, behandler og følger op på nøgletal om og undersøgelser af uddannelsernes kvalitet og relevans" (selvevalueringsrapporten, s. 97).

Kravet om, at udbuddet skal forholde sig til data og beskrive væsentlige faktorer bag resultaterne, bidrager til at sikre, at uddannelsen aktivt anvender viden om beskæftigelsessituationen for dimittender. Uddannelsen til psykomotorisk terapeut er et eksempel på, at der lokalt følges op på beskæftigelsesudfordringer for dimittender på baggrund af den viden, kvalitetssystemet genererer. Dimittendundersøgelser og den periodiske evaluering, som uddannelsen undergik i 2015, har bidraget til at belyse årsager til, at uddannelsen har udfordringer med hensyn til at uddanne dimittender, som matcher arbejdsmarkedets behov. Panelet i forbindelse med den periodiske evaluering af uddannelsen vurderede bl.a., at der på arbejdsmarkedet er et øget behov for dimittender med viden om sundhedsfremme, og panelet anbefalede derfor uddannelsen at indarbejde dette i studieordningen og modulbeskrivelserne (audit trail 2, s. 46). I uddannelsens lokale kvalitets håndbog, som er baseret på VIAs centrale standarder, er det beskrevet, at uddannelsen har særligt fokus på at anvende dimittendekontakt til at øge dimittendernes netværk, idet der ikke eksisterer et veldefineret arbejdsmarked for uddannelsen. Som tidligere beskrevet har udbuddet fastlagt en lokal procedure for aftagerinddragelse, hvor man igennem Projekt Faglige Fora samarbejder med Professionshøjskolen UCC, som er den eneste anden udbyder af uddannelsen, om at styrke dimittendernes tilknytning til arbejdsmarkedet.

Akkrediteringspanelet vurderer, at institutionens procedurer sikrer, at der løbende indhentes viden om dimittendernes beskæftigelsessituation, og at informationerne behandles og anvendes i kvalitetsarbejdet. De enkelte udbud forholder sig således til

de tilgængelige data med henblik på at identificere årsagerne til eventuel overledighed. Udbuddene afreporterer arbejdet i de årlige kvalitetsrapporter, hvilket sikrer, at relevansudfordringer både dokumenteres og håndteres på udbuddene.

Dimittendinddragelse

Processtandarden for dimittendinddragelse foreskriver, at der skal foreligge lokale skriftlige procedurer for inddragelse af dimittender. I processtandarden for inddragelse af dimittender er der desuden opstillet minimumskrav om, at udbuddet årligt skal inddrage viden om dimittendernes kompetencer set i forhold til arbejdsmarkedets behov samt dimittendernes vurdering af den samlede uddannelse. Ud over kravet om, at der minimum hvert tredje år skal gennemføres en dimittendundersøgelse, skal udbuddene løbende have kontakt til dimittender gennem fx dimittendnetværk, alumner og kvalitative dimittendundersøgelser. Viden om dimittendernes kompetencer og vurdering af uddannelsen skal årligt drøftes i uddannelsesudvalget eller EVU-rådet med henblik på at udvikle og tilpasse uddannelsens indhold og tilrettelæggelse (selvevalueringsrapporten, s. 122-123).

I forbindelse med den årlige kvalitetsrapport skal det enkelte udbud redegøre for refleksioner, konklusioner og handlinger, der er baseret på viden fra dimittender. Handleplaner skal være tilgængelige på udbuddets Studienet. For at opnå en grøn vurdering af kontakten til dimittenderne skal udbuddet leve op til processtandarden for dimittendinddragelse og gennem aktiviteter have etableret en kontinuerlig og systematisk inddragelse af dimittender. Vurderingskriterierne er herudover, om der i de seneste tre år er gennemført en dimittendundersøgelse med tydelig angivelse af svarprocenter og af, hvilke årgange der deltog i undersøgelsen. Resultater skal være opgjort både for dimittendernes beskæftigelsesgrad og for uddannelsens indhold og relevans, og hvis resultaterne har vist behov for opfølgning, skal udbuddet kunne

udpege indsatsområder, som er direkte udledt af resultaterne (selvevalueringsrapporten, s. 226-227).

Vurderingskriterierne for aftagerinddragelse har følgende overskrifter:

- Dimittendinddragelse – gennemførelse
- Dimittendinddragelse – årgange
- Dimittendinddragelse – væsentligste resultater
- Dimittendinddragelse – igangsatte aktiviteter
- Dimittendinddragelse – øvrige aktiviteter
- Dimittendinddragelse – vurdering af procedure.

I audit trail-dokumentationen har akkrediteringspanelet set forskellige eksempler på, hvordan de centrale krav til dimittendinddragelse er udmøntet i lokale procedurer. På diplomuddannelsen i ledelse er processerne for dimittendinddragelse defineret i en fælles procedure på EVU-området. Ifølge proceduren skal der gennemføres systematisk og løbende kvantitative undersøgelser blandt alle dimittender minimum tre måneder efter aflevering af afgangsprøvet. Undersøgelserne har fokus på såvel afgangsprøvet som på uddannelsen som helhed (audit trail 3, s. 824). Andre uddannelser (eksempelvis uddannelsen til psykomotorisk terapeut, som kun udbydes i Randers) har en lokal procedure. På læreruddannelsen er dimittendkontakten styret af en procedure med en fællesdel og en lokal del. Fællesdelen er på hovedområdeniveau og fastlægger formål, fokus for inddragelsen, cyklus for dimittendundersøgelserne, samt i hvilke fora handleplaner og kvalitetsrapporter drøftes (audit trail 3, s. 45-56). Ud over disse krav er der en lokal del, som for læreruddannelsen i Aarhus beskriver metoder til indhentning af viden, og i hvilke lokale fora viden fra dimittendinddragelsen drøftes, samt hvordan denne viden anvendes af udbuddet (audit trail 3, s. 46-48 og 50-51).

Ud over at skulle gennemføre en skriftlig dimittendundersøgelse minimum hvert tredje år har de lokale udbud andre former for kontakt til dimittender. Eksempelvis gennemføres der på læreruddannelserne fokusgruppeinterviews med dimittender med det formål at indhente uddybende vurderinger af uddannelsens relevans for arbejdsmarkedet (audit trail 3, s. 28-29). På uddannelsen til psykomotorisk terapeut i Randers gennemføres et årligt dialogmøde med dimittender med det formål at bevare kontakten mellem dimittender og uddannelsen. På dialogmødet drøftes også dimittendundersøgelsen (audit trail 3, s. 396).

Det samlede overblik over røde, gule og grønne vurderinger i kvalitetsrapporterne for 2014 (selvevalueringsrapporten, s. 229) viser, at en del udbud ikke har kunnet leve op til vurderingskriterierne proceskrav med hensyn til inddragelse af dimittender. Vurderingskriterierne omfatter som nævnt, både om der er gennemført en dimittendundersøgelse inden for tre år, om svarprocenten er opgjort, og om resultaterne kan relateres til de enkelte årgange, samt om udbuddet har redegjort for de væsentligste resultater fra undersøgelsen og eventuel opfølgning herpå. Akkrediteringspanelet har som led i audit trail 3 modtaget dokumentation og mødt repræsentanter for nogle af de udbud, som har fået røde eller gule vurderinger af vurderingskriterierne med hensyn til dimittendinddragelse, nemlig udbuddene af læreruddannelsen i Nørre Nissum og Aarhus og udbuddene af sygeplejerskeuddannelsen i Aarhus og Holstebro.

Udbuddene af læreruddannelsen fik i 2014 gule vurderinger på baggrund af en lav svarprocent (29 %) i en fælles dimittendundersøgelse på tværs af læreruddannelsen (audit trail, fællesdokumentation, s. 74). Som opfølgning har læreruddannelsen på VIA derfor på tværs af udbudssteder igangsat et initiativ om at øge samarbejdet med lederne på de skoler, som ansætter dimittender. På tidspunktet for den årlige dimittendundersøgelse gør VIA skoleleder-

ne opmærksom på at opfordre nyuddannede lærere til at deltage i dimittendundersøgelsen, så dimittenderne bliver mødt med opfordringen dér, hvor de til daglig befinder sig. På udbuddene af sygeplejerskeuddannelsen, som i 2014 fik gule vurderinger af ét af vurderingskriterierne vedrørende dimittendinddragelse, var årsagen til dette, at det for den fælles dimittendundersøgelse i 2014, der dækker de seks udbud af sygeplejerskeuddannelsen, ikke var muligt at relatere resultaterne til det enkelte udbud (audit trail, fællesdokumentation, s. 390). VIA besluttede i august 2015 at ændre undersøgelseskonceptet, så dette fremover bliver muligt (audit trail, fællesdokumentation, s. 709).

Akkrediteringspanelet vurderer, at VIAs procedurer og praksis for dimittendinddragelse sikrer, at der systematisk indhentes og anvendes viden om dimittendernes vurdering af uddannelsernes relevans i kvalitetsarbejdet. Panelet har set eksempler på udbud, hvor kvalitetsrapporterne har dokumenteret udfordringer med hensyn til at efterkomme de centrale proceskrav med hensyn til dimittendundersøgelser, og hvor systemet har medvirket til at sikre et ledelsesmæssigt fokus på at imødegå udfordringerne med opfølgende initiativer. Samtidig giver de centrale proceskrav mulighed for, at kvantitative og kvalitative dimittendundersøgelser kan gennemføres på den måde, der giver mening i den lokale kontekst.

Samlet vurdering af kriteriet

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium V er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der på VIA er klare mål, centrale procedurer og en lokal praksis, som sikrer, at nye og eksisterende uddannelser afspejler arbejdsmarkedets behov og løbende justeres og tilpasses på baggrund af viden om tendenser inden for de erhverv og professioner, som institutionen uddanner til.

VIAs centrale standarder for aftager- og dimittendinddragelse sikrer, at alle udbud løbende og systematisk involverer aftagere og dimittender som kilder og dialogpartnere i drøftelser af uddannelsernes relevans. Samtidig er der i kvalitetssystemet plads til en varierende og kontekstbestemt udfoldelse af de centrale krav, så undersøgelserne og kontakten til aftagere og dimittender tager udgangspunkt i lokale forhold og udfordringer.

Akkrediteringspanelet har gennemgået eksempler på VIAs lokale praksis for aftagerinddragelse og konstateret, at VIA har en systematisk dialog med aftagere, der er præget af gensidighed og en høj grad af involvering. Panelets gennemgang af dokumentationsmaterialet og besøgene på VIA har illustreret, at VIA lytter til aftagernes behov og ønsker, og at uddannelsernes indhold tilpasses og justeres på baggrund heraf. Institutionen er desuden opmærksom på at foretage en fornuftig afvejning af behovet for at bevare en vis stabilitet i uddannelsernes kompetenceprofiler og samtidig imødekomme det lokale arbejdsmarkedets aktuelle behov og ønsker.

Ligesom for eksisterende uddannelser har VIA en central procedure for udvikling af nye uddannelser, som sikrer, at aftagere inddrages med henblik på at sikre uddannelsernes relevans. Akkrediteringspanelet har under sit besøg på VIA set et eksempel på, at institutionens dialog med aftagere om deres behov og ønsker er blevet anvendt aktivt i forbindelse med planlægningen af indholdet og opbygningen af en ny uddannelse.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der på VIA er procedurer og en praksis, som på tilfredsstillende vis sikrer viden om dimittendernes beskæftigelsessituation. Nøgletal om ledighed gennemgås og vurderes årligt i forbindelse med kvalitetsrapporteringen, hvor udbuddene også forsøger at identificere årsager til den aktuelle beskæftigelsessituation. Panelet vurderer på baggrund af dokumentationsmaterialet og be-

søgene på institutionen, at kvalitetssystemets centrale procedurer for dimittendinddragelse er medvirkende til at sikre en fælles systematik og samtidig giver mulighed for, at kvantitative og kvalitative dimittendundersøgelser kan gennemføres på en måde, der giver mening i den lokale kontekst.

Akkrediteringspanelets anbefalinger

Akkrediteringspanelet peger her på nogle temaer, som VIA efter panelets opfattelse med fordel kan inddrage i overvejelserne i forbindelse med videreudvikling af kvalitetssystemet og institutionens kvalitetskultur. Grundlæggende anbefaler panelet VIA at vedligeholde og videreudvikle det kontinuerlige kvalitetsarbejde på en sådan måde, at hovedelementerne og systematikken i det nuværende kvalitetssystem videreføres.

Balance mellem centrale proceskrav og lokal udmøntning

Akkrediteringspanelet vurderer, at VIA har etableret et velfungerende og – for en stor organisation med mere end 40 videregående grunduddannelser og 28 akademi- og diplomuddannelser fordelt på otte campusser – overskueligt kvalitetssystem.

På længere sigt, efterhånden som institutionen gør erfaringer, anbefales det, at man overvejer balancen mellem antallet af centrale proceskrav og den lokale udmøntning. Denne balance bør understøtte fortsat lokal udvikling på udbuddene såvel som fortsat sikring af kvaliteten i organisationens drift.

Nyttiggørelse af kvalitetsrapporternes fulde potentiale

I de årlige kvalitetsrapporter opsummeres resultater, refleksioner, konklusioner og handlinger for institutionens enkelte udbud på en række centrale punkter. Akkrediteringspanelet finder, at rapporterne med deres helhedsblik på udbuddets kvalitet har et stort potentiale med hensyn til at understøtte kvalitetsbevidstheden hos både ansatte og studerende.

Akkrediteringspanelet anbefaler derfor, at det indgår i overvejelserne, om kvalitetsrapporten og det helhedsbillede, den skitserer af udbuddet og dets kvalitet, i højere grad kan udnyttes, fx ved at involvere repræsentanter for studerende og undervisere i selve udarbejdelsen af rapporten og

ved med mellemrum mere bredt at invitere til en helhedsorienteret debat om udbuddets kvalitet på baggrund af rapportens resultater.

Differentierede kvalitetsstandarder

Akkrediteringspanelet konstaterer, at enkelte af VIAs kvalitetsstandarder er meget ambitiøse i forhold til nogle af uddannelsernes nuværende præstationsniveau. Det gælder især standarden for gennemførelse i forhold til det tekniske uddannelsesområde, der generelt på VIA og også på landsplan har problemer med frafald, og hvor uddannelserne typisk har gennemførelsesprocenter, der ligger betydeligt lavere end VIAs standard. Efter panelets vurdering er det dog alligevel lykkedes VIA at implementere kvalitetssystemet, så det har en lokal forankring, og så der blandt underviserne og uddannelseslederne er en positiv og konstruktiv opfattelse af systemet. Panelet anerkender, at dette kan hænge sammen med, at farvevurderingerne ikke anvendes som en facitliste, men fungerer som en indgang til fælles dialog om kvalitet.

Akkrediteringspanelet har alligevel overvejet, om det at have fælles kvalitetsstandarder for uddannelser med meget forskellige vilkår kan rumme en risiko for, at det kan virke demotiverende for udbuddene, enten hvis det er meget nemt at opnå grønne markeringer, eller hvis målet er urealistisk højt. Panelet anbefaler på den baggrund VIAs ledelse at arbejde videre med de påbegyndte overvejelser om muligheden for på enkelte områder, eksempelvis gennemførelse, at erstatte eller supplere de fælles kvalitetsstandarder med differentierede standarder.

Bilag

I. Metode

Institutionsakkrediteringernes formål er at styrke uddannelsesinstitutionernes arbejde med at udvikle uddannelser med stadig højere faglig kvalitet og stadig større relevans. Den enkelte institution kan selv tilrettelægge kvalitetssikringsarbejdet, så længe arbejdet lever op til de fem kriterier for kvalitet og relevans, som er fastlagt i akkrediteringsbekendtgørelsen.

Dette afsnit beskriver den metode, der er anvendt i forbindelse med institutionsakkrediteringen, og som danner grundlag for vurderingerne i rapporten.

Vejledningen og bekendtgørelsens kriterier

Akkrediteringsloven og bekendtgørelsens kriterier² danner ramme for vurderingen af uddannelsesinstitutionens arbejde med at sikre og udvikle kvalitet og relevans.

Kriterierne angiver forventningerne til institutionens politikker, strategier og procedurer og til kvalitetssikringsarbejdet i praksis. Loven og bekendtgørelsen følger de europæiske standarder for kvalitetssikring af videregående uddannelser (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area). De fem kriterier er beskrevet nærmere i *Vejledning om institutionsakkreditering*.

Kriterierne I og II handler om de overordnede rammer for institutionens kvalitetssikringsarbejde. Institutionen skal i forbindelse med kriterium I dokumentere sin kvalitetssikringspolitik og -strategi samt de procedurer og processer, der understøtter politikken. I forbindelse med kriterium II behandles kvalitetssikringsarbejdets forankring på ledelsesniveau, organiseringen og ansvarsfordelingen i forbindelse med kvalitetssikringsarbejdet samt ledelsesinformationen og kvalitetskulturen.

Kriterierne III, IV og V handler om, hvorvidt institutionen i praksis sikrer, at alle uddannelserne har det rette videngrundlag, faglige indhold og niveau og den rette pædagogiske kvalitet samt er relevante i forhold til arbejdsmarkedet og samfundet.

Dokumentationen for opfyldelsen af de fem kriterier skal samtidig belyse sammenhængen mellem de forskellige dele af kvalitetssikringssystemet og systemets forankring på de forskellige ledelsesniveauer og i kvalitetskulturen.

Proces og dokumentation

AI har nedsat et akkrediteringspanel til at vurdere institutionens kvalitetssikringsarbejde. Medlemmerne af panelet har bl.a. kompetencer inden for ledelse og kvalitetssikring på institutionsniveau og viden om den videregående uddannelsessektor og om relevante arbejdsmarkedsforhold samt indsigt i studenterperspektivet.

Institutionen har dokumenteret sit kvalitetssikringssystem gennem en selvevalueringsrapport, nøgletal, materiale til audit trails og de oplysninger, som akkrediteringspanelet har indhentet i forbindelse med to besøg på institutionen. Disse kilder har tilsammen dannet grundlag for vurderingen af institutionens kvalitetssikringssystem.

² LOV nr. 601 af 12.6.2013 og BEK nr. 745 af 24.6.2013.

I selvevalueringsrapporten har institutionen beskrevet, dokumenteret og eksemplificeret kvalitetssikringssystemet og institutionens kvalitetssikringspraksis. Med selvevalueringsrapporten som baggrund har akkrediteringspanelet besøgt institutionen ad to omgange. Under det første besøg mødte panelet institutionens ledelse og repræsentanter for undervisere, studerende, afdagere og stabsmedarbejdere. Her fik panelet uddybet og valideret informationerne i institutionens selvevalueringsrapport, og centrale problemstillinger blev drøftet. Efter en dialog med uddannelsesinstitutionen har panelet dernæst udvalgt en række områder, som man er gået særligt i dybden med i form af såkaldte audit trails. Målet har været at belyse kvalitetssikringsarbejdet i praksis inden for centrale områder. Under det andet besøg på institutionen mødtes panelet med ledelsen, undervisere, studerende, afdagere og andre, som har kunnet belyse de valgte audit trails.

Audit trails er stikprøvebaserede eksempler, der går på tværs af en række uddannelser eller fagområder eller går i dybden med kvalitetssikringen af en enkelt uddannelse eller en gruppe uddannelser. Formålet med audit trails er at få konkretiseret, hvordan uddannelsesinstitutionens kvalitetssikringssystem fungerer i praksis. Fokus har ligget både på det velfungerende kvalitetssikringsarbejde og på udfordringer, som kvalitetssikringsarbejdet skal håndtere. De udvalgte audit trails har også belyst, om institutionens kvalitetssikringsarbejde er løbende og systematisk, og om der er sammenhæng mellem mål, midler og opfølgning på uddannelsernes kvalitet og relevans. Dokumentationsmaterialet til audit trailene har været eksisterende materiale som fx referater fra møder i studienævn eller uddannelsesudvalg, uddannelsesevalueringer eller censorrapporter.

På baggrund af en analyse af det samlede dokumentationsmateriale har akkrediteringspanelet vurderet kvalitetssikringssystemet og den måde, hvorpå institutionen har udmøntet det i praksis. Panelet har i analysen forholdt sig til alle kriterierne og deres uddybningspunkter. For kriterierne III, IV og V har panelet udvalgt et antal centrale områder, som er nærmere belyst i akkrediteringsrapporten. De uddybningspunkter, som ikke er eksplicit behandlet under de tre kriterier i akkrediteringsrapporten, har også været en del af panelets analyse og samlede vurdering af, om institutionen lever op til alle kriterierne og deres uddybningspunkter.

AI har med afsæt i akkrediteringspanelets vurderinger udarbejdet et udkast til en akkrediteringsrapport, som er blevet sendt i høring på institutionen. Høringsversionen af akkrediteringsrapporten indeholdt panelets vurderinger af hvert af de fem kriterier og desuden en samlet indstilling. Efter høringen på institutionen er den endelige akkrediteringsrapport blevet udarbejdet og overleveret til Akkrediteringsrådet, som på baggrund af rapporten træffer afgørelse om akkreditering af uddannelsesinstitutionen.

II. De fem kriterier

Kriterium I: Kvalitetssikringspolitik og -strategi

Institutionen har en formelt vedtaget kvalitetssikringspolitik og -strategi for løbende sikring og udvikling af uddannelsernes og de enkelte udbuds kvalitet og relevans.

Uddybning:

Institutionens kvalitetssikringspolitik og -strategi skal være offentligt tilgængelig og skal:

- fastsætte konkrete og ambitiøse mål for institutionens samlede kvalitetssikring og -udvikling,
 - beskrive de processer og procedurer, der skal understøtte, at de fastsatte mål opnås, og sikre, at relevante problemstillinger og udfordringer løbende indfanges og håndteres,
 - omfatte alle institutionens udbud af videregående uddannelser, uanset placering og tilrettelæggelsesform, og dække alle områder, der er relevante for sikring og udvikling af uddannelsernes og udbuddenes kvalitet og relevans, jf. kriterierne III-V. For de maritime uddannelsesinstitutioner skal den vedtagne kvalitetssikringspolitik og -strategi dog omfatte alle institutionens uddannelsesudbud.
-

Kriterium II: Kvalitetsledelse og organisering

Kvalitetssikringsarbejdet er forankret på ledelsesniveau og organiseres og gennemføres således, at det fremmer udvikling og vedligeholdelse af en inkluderende kvalitetskultur, der understøtter og fremmer uddannelsernes kvalitet og relevans.

Uddybning:

Kvalitetssikringsarbejdet skal gennemføres i overensstemmelse med institutionens kvalitetssikringspolitik og -strategi og skal:

- omfatte alle ledelsesniveauer og relevante institutionelle niveauer og basere sig på en klar ansvars- og arbejdsfordeling,
 - løbende involvere undervisere og studerende samt inddrage øvrige relevante interne og eksterne aktører og interessenter,
 - gennemføres løbende, systematisk og målrettet,
 - omfatte og basere sig på løbende indsamling, analyse og anvendelse af relevante informationer om uddannelser og udbud, fx informationer om undervisningsaktivitet, frafald, beskæftigelse, gennemførelsestid og internationalisering,
 - basere sig på klare standarder for, hvornår der foreligger utilfredsstillende forhold, der kræver handling, samt procedurer for opfølgning herpå,
 - omfatte systematiske vurderinger af udviklingsbehov og -muligheder.
-

Kriterium III: Uddannelsernes videngrundlag

Institutionen har en praksis, som sikrer, at uddannelser og undervisning til stadighed baserer sig på et videngrundlag, der svarer til uddannelser af den givne type på det givne niveau og giver et solidt grundlag for opnåelse af uddannelsernes mål.

Uddybning:

Videngrundlag omfatter institutionens strategiske og praktiske arbejde med at sikre, at relevant og opdateret viden lægges til grund for uddannelserne og inddrages aktivt i den løbende undervisning. Institutionen skal sikre:

- at uddannelserne er tilknyttet relevante faglige miljøer og løbende baserer sig på ny viden, som er relevant for uddannelser af den givne type på det givne niveau, og som er tilvejebragt i henhold til lovgivningens bestemmelser om uddannelsernes videngrundlag,
 - at underviseres faglige kvalifikationer er opdaterede og løbende udvikles,
 - at underviserne deltager i eller har aktiv kontakt med relevante forskningsmiljøer, udviklingsmiljøer eller beskæftigelsesområder, jf. uddannelsernes lovbestemte videngrundlag, og løbende inddrager viden og erfaringer herfra i undervisningen,
 - at de studerende har kontakt til det relevante videngrundlag, fx gennem inddragelse i aktiviteter relateret hertil.
-

Kriterium IV: Uddannelsernes niveau og indhold

Institutionen har en praksis, som sikrer, at uddannelserne har det rette niveau samt et fagligt indhold og en pædagogisk kvalitet, som understøtter de studerendes læring og opnåelse af uddannelsens mål.

Uddybning:

Institutionen skal sikre

- at uddannelserne til stadighed har et niveau, der svarer til de relevante typebeskrivelser i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelser,
 - at uddannelsernes indhold afspejler uddannelsernes mål, samt at undervisningens tilrettelæggelse og pædagogiske kvalitet understøtter de studerendes læring og opnåelse af målene,
 - at der gennemføres løbende og regelmæssige studenterevalueringer af uddannelser og undervisning, og at resultaterne herfra finder systematisk anvendelse,
 - at dele af uddannelserne, der gennemføres uden for institutionen, herunder praktik, kliniske forløb og uddannelsesdele, der gennemføres i udlandet, omfattes af systematisk kvalitetssikringsarbejde,
 - at faciliteter og ressourcer på udbudsstederne understøtter undervisningen og de studerendes gennemførelse af uddannelserne,
 - at der gennemføres regelmæssige evalueringer af uddannelserne med inddragelse af eksterne eksperter, og at resultaterne herfra inddrages i den videre udvikling af uddannelsernes mål, indhold og tilrettelæggelse.
-

Kriterium V: Uddannelsernes relevans

Institutionen har en praksis, der sikrer, at såvel nye som eksisterende uddannelser afspejler samfundets behov og løbende tilpasses den samfundsmæssige udvikling og ændrede behov på det danske arbejdsmarked.

Uddybning:**Institutionen skal sikre:**

- at uddannelserne afspejler arbejdsmarkedets behov, og de studerende opnår relevante kompetencer,
 - at relevante eksterne interessenter, herunder aftagersiden og dimittender fra uddannelserne, løbende og systematisk inddrages i dialog om uddannelserne, herunder disses mål, indhold og resultater, og at resultaterne herfra anvendes ved tilpasning af uddannelserne,
 - at centrale eksterne interessenter, herunder aftagersiden og eventuelle autorisationsgivende myndigheder mv., inddrages i udvikling og vurdering af nye uddannelsesforslag,
 - at dimittendernes beskæftigelsessituation og udviklingen på det danske arbejdsmarked løbende monitoreres, og at resultaterne herfra systematisk vurderes med henblik på nærmere fastlæggelse af, hvornår beskæftigelsessituationen giver anledning til særskilte initiativer.
-

III. Audit trails

De udvalgte audit trails for VIA er:

Audit trail 1: Uddannelsernes videngrundlag

Formålet med denne audit trail er at få et nærmere indblik i, hvordan VIA kvalitetssikrer de enkelte uddannelsers videngrundlag, herunder hvordan institutionen skaber overblik over uddannelsernes videnbehov og sikrer, at uddannelserne baseres på relevant viden, samt at underviserne har de relevante faglige kompetencer. Der vil desuden være fokus på VIAs strategiske og systematiske drøftelser om kvalitetssikring af uddannelsens videngrundlag under forskellige campusforhold og på såvel små som store uddannelser. Audit trailen skal desuden give et indblik i, hvordan uddannelserne eventuelt anvender selvevalueringsworkshops til at udvikle uddannelsernes videngrundlag.

Denne audit trail er dokumenteret med udgangspunkt i følgende uddannelser/udbud:

- Uddannelsen til professionsbachelor som lærer i Aarhus C og Nørre Nisum
- Uddannelsen til professionsbachelor som sygeplejerske i Aarhus N og Holstebro
- Uddannelsen til professionsbachelor som diplomingeniør i forsyningsteknik i vand, spildevand og fjernvarme i Horsens.

Audit trail 2: Uddannelsernes tilrettelæggelse og undervisnings- og læringsformer

Formålet med denne audit trail er at belyse, hvordan VIA arbejder systematisk med at kvalitetssikre uddannelsernes tilrettelæggelse, så den understøtter de studerendes læring og opnåelse af uddannelsernes mål. Formålet er også at belyse, hvordan redskaber såsom kvalitetsrapport, studieaktivitetsmodel, undervisningsevaluering og regelmæssig evaluering med inddragelse af eksterne eksperter bidrager og spiller sammen med hensyn til at kvalitetssikre og udvikle uddannelsernes tilrettelæggelse og undervisnings- og læringsformer. Audit trailen skal desuden give et indblik i, hvordan uddannelserne eventuelt anvender selvevalueringsworkshops til at udvikle uddannelsernes tilrettelæggelse og undervisnings- og læringsformer.

Denne audit trail er dokumenteret med udgangspunkt i følgende uddannelser/udbud:

- Uddannelsen til professionsbachelor i psykomotorik i Randers
- Uddannelsen til professionsbachelor i animation i Viborg
- Diplomuddannelsen i ledelse i Viborg.

Audit trail 3: Inddragelse af aftagere og dimittender i forbindelse med sikring af uddannelsernes relevans

Formålet med denne audit trail er at få viden om, hvordan VIA arbejder med at sikre uddannelsernes relevans gennem inddragelse af aftagere og dimittender. Formålet er

også at belyse, hvordan VIA arbejder med at udmønte de centrale processtandarder for inddragelse af aftagere og inddragelse af dimittender i lokale procedurer og praksisser. Audit trailen skal desuden give et indblik i, hvordan uddannelserne eventuelt anvender selvevalueringsworkshops til at udvikle uddannelsernes relevans.

Denne audit trail er dokumenteret med udgangspunkt i følgende uddannelser/udbud:

- Uddannelsen til professionsbachelor som lærer i Aarhus og Nørre Nisum
- Uddannelsen til professionsbachelor som sygeplejerske i Aarhus og Holstebro
- Uddannelsen til professionsbachelor som diplomingeniør i forsyningsteknik i vand, spildevand og fjernvarme i Horsens
- Uddannelsen til professionsbachelor i psykomotorik i Randers
- Uddannelsen til professionsbachelor i animation i Viborg
- Diplomuddannelsen i ledelse i Viborg.

IV. Sagsbehandlingsnotat

Sagsbehandlingsforløb

1. oktober 2015	Selvevalueringsrapporten modtaget
16. november 2015	Mindre korrektioner til selvevalueringsrapporten modtaget
15. december 2015	Supplerende dokumentation om campusledelse modtaget
29. februar 2016	Supplerende dokumentation om medlemmer af vurderingspaneler modtaget
7. marts 2016	Supplerende dokumentation om udlagt undervisning modtaget
1. september 2016	Supplerende dokumentation om praktikpladser modtaget
18.-19. november 2015	Akkrediteringspanelets første besøg på institutionen
29. januar 2016	Audit trail modtaget
15.-18. marts 2016	Akkrediteringspanelets andet besøg på institutionen
12. september 2016	Akkrediteringsrapport sendt i høring på institutionen
30. september 2016	Institutionens høringssvar vedrørende akkrediteringsrapport modtaget
Kriterievurdering ændret efter høringssvar	Nej
1. november 2016	Sagsbehandling afsluttet
1. december 2016	Behandlet af Akkrediteringsrådet på rådsmøde

V. Programmer for besøg

Første besøg: 18.-19. november 2015

Onsdag d. 18. november 2015	
Tidspunkt	Møde
12.30-13.15	Møde med rektor og prorektor
13.30-14.15	Møde med de 4 direktører for VIAs hovedområder
14.30-15.30	Møde med kvalitetschef og repræsentanter fra VIAs kvalitetsudvalg
15.45-16.45	Møde med 12 studerende fra relevante udvalg eller råd
17.00-17.45	Møde med professionshøjskoleledelse og repræsentanter for VIAs fællesfunktioner
18.00-18.45	Møde med formanden for og et medlem af VIAs bestyrelse

Torsdag d. 19. november 2015	
Tidspunkt	Møde
8.30-9.15	Møde med 4 uddannelseschefer (ansvarlige ledere på uddannelsesniveau) og en forsknings- og udviklingschef. Uddannelsescheferne repræsenterer VIAs 4 hovedområder
9.30-10.15	Møde med 8 uddannelsesledere (ansvarlige ledere på udbudsniveau). Uddannelseslederne repræsenterer en spredning på hovedområder, herunder både grunduddannelser og efter- og videreuddannelse, campusser samt små og store uddannelser
10.30-11.30	Møde med 10 undervisere med særlig indsigt i kvalitetsarbejdet, fx fra uddannelsesudvalg eller andre relevante positioner som bestyrelsen. Underviserne repræsenterer en spredning på hovedområder, herunder både grunduddannelser og efter- og videreuddannelse, campusser samt små og store uddannelser. Underviserne repræsenterer andre områder end uddannelseslederne i det foregående møde.
12.30-13.30	Møde med 8 eksterne interessenter, herunder praktikværter og deltagere i uddannelsesudvalg.
14.30-15.15	Møde med rektor, prorektor og kvalitetschef

Andet besøg – 15.-18. marts 2016

Tirsdag d. 15. marts 2016		
Tidspunkt	Møde	Sted
10.00-11.00	Møde med direktion og kvalitetschef	The Animation Workshop, Viborg
11.15-12.00	Møde med undervisere fra følgende udbud: <ul style="list-style-type: none"> • Psykomotorisk terapeut, Randers • Diplom i ledelse, Viborg 	The Animation Workshop, Viborg
12.45-13.15	Møde med undervisere fra animation, Viborg	The Animation Workshop, Viborg
13.30-14.00	Møde med eksterne faglige eksperter, der har deltaget i regelmæssige uddannelsesevalueringer	The Animation Workshop, Viborg
14.15-15.00	Møde med aftagere eller praktikværter for følgende udbud: <ul style="list-style-type: none"> • Animation, Viborg • Psykomotorisk terapeut, Randers • Diplom i ledelse, Viborg 	The Animation Workshop, Viborg
15.15-15.45	Møde med studerende fra animation, Viborg	The Animation Workshop, Viborg
16.00-16.45	Møde med studerende fra følgende udbud: <ul style="list-style-type: none"> • Psykomotorisk terapeut, Randers • Diplom i ledelse, Viborg 	The Animation Workshop, Viborg
17.00-17.45	Møde med uddannelsesledelse for følgende udbud: <ul style="list-style-type: none"> • Animation, Viborg • Psykomotorisk terapeut, Randers • Diplom i ledelse 	The Animation Workshop, Viborg
18.00-18.45	Møde med uddannelseschefer for følgende uddannelser: <ul style="list-style-type: none"> • Animation • Psykomotorisk terapeut • Diplom i ledelse 	The Animation Workshop, Viborg

Onsdag d. 16. marts 2016		
Tidspunkt	Møde	Sted
10.00-10.45	Møde med studerende fra følgende udbud: <ul style="list-style-type: none"> • Læreruddannelsen, Nørre Nisum • Sygeplejerskeuddannelsen, Holstebro 	VIA Campus Holstebro
11.00-11.45	Møde med undervisere fra følgende udbud: <ul style="list-style-type: none"> • Læreruddannelsen, Nørre Nisum • Sygeplejerskeuddannelsen, Holstebro 	VIA Campus Holstebro
12.45-13.30	Møde med aftagere eller praktikværter fra følgende udbud: <ul style="list-style-type: none"> • Læreruddannelsen, Nørre Nisum • Sygeplejerskeuddannelsen, Holstebro 	VIA Campus Holstebro
13.45-14.15	Møde med uddannelsesledelse fra følgende udbud: <ul style="list-style-type: none"> • Læreruddannelsen, Nørre Nisum • Sygeplejerskeuddannelsen, Holstebro 	VIA Campus Holstebro

Torsdag d. 17. marts 2016		
Tidspunkt	Møde	Sted
09.00-09.45	Møde med studerende fra følgende udbud: <ul style="list-style-type: none"> • Læreruddannelsen, Aarhus • Sygeplejerskeuddannelsen, Aarhus 	VIA Campus Aarhus N
10.00-10.45	Møde med undervisere fra følgende udbud: <ul style="list-style-type: none"> • Læreruddannelsen, Aarhus • Sygeplejerskeuddannelsen, Aarhus • Diplomingeniør i forsyningsteknik i vand, spildevand og fjernvarme, Horsens 	VIA Campus Aarhus N
11.00-11.30	Møde med ledere af hovedområdernes forsknings- og udviklingsaktiviteter	VIA Campus Aarhus N
11.45-12.30	Møde med aftagere eller praktikværter for følgende udbud: <ul style="list-style-type: none"> • Læreruddannelsen, Aarhus • Sygeplejerskeuddannelsen, Aarhus • Diplomingeniør i forsyningsteknik i vand, spildevand og fjernvarme, Horsens 	VIA Campus Aarhus N
13.30-14.15	Møde med uddannelsesledelse for følgende udbud: <ul style="list-style-type: none"> • Læreruddannelsen, Aarhus • Sygeplejerskeuddannelsen, Aarhus • Diplomingeniør i forsyningsteknik i vand, spildevand og fjernvarme, Horsens 	VIA Campus Aarhus N
14.30-15.15	Møde med uddannelseschefer for følgende uddannelser: <ul style="list-style-type: none"> • Læreruddannelsen • Sygeplejerskeuddannelsen • Diplomingeniør i forsyningsteknik i vand, spildevand og fjernvarme 	VIA Campus Aarhus N
15.30-16.00	Møde med 2-3 medlemmer af vurderingspanel vedrørende kvalitetsrapport	VIA Campus Aarhus N

Fredag d. 18. marts 2016		
Tidspunkt	Møde	Sted
08.30-9.45	Møde med hovedområdedirektører og professionshøjskoleledirektør	VIA Campus Aarhus C
10.00-11.15	Møde med rektor, prorektor og kvalitetschef	VIA Campus Aarhus C

VI. Nøgletal

Følgende nøgletal er gengivet fra eller sammenstillet på baggrund af oplysninger i selvevaluingsrapporten (der henvises til kildeoplysningerne ved de enkelte tabeller).

Table 1. Indskrevne studerende på VIAs grunduddannelser pr. 1. marts 2015

Hovedområde	Uddannelse	Antal	% af VIA-total
VIA Pædagogik & Samfund	Lærer	2.596	13,9 %
	Pædagog	4.228	22,6 %
	Pædagogisk assistent	230	1,2 %
	Socialrådgiver	1.166	6,2 %
	Administrationsbachelor	208	1,1 %
	Kristendom, kultur og kommunikation	94	0,5 %
	Diakoni og socialpædagogik	182	1,0 %
	Total	8.704	46,6 %
VIA Sundhed	Sygeplejerske	2.394	12,8 %
	Fysioterapeut	718	3,8 %
	Ergoterapeut	573	3,1 %
	Psykomotorik	182	1,0 %
	Bioanalytiker	376	2,0 %
	Bandagist	34	0,2 %
	Ernæring og sundhed	211	1,1 %
	Global Nutrition and Health	97	0,5 %
Total	4.585	24,6 %	
VIA Erhverv	Bygningskonstruktør	1.065	5,7 %
	Byggetekniker	13	0,1 %
	Architectural Technology & Construction Management	498	2,7 %
	Kort- og landmålingstekniker	50	0,3 %
	Produktionsteknolog	65	0,3 %
	Produktudvikling og teknisk integration	12	0,1 %
	Markedsføringsøkonom	71	0,4 %
	Marketing Management	218	1,2 %
	International Sales and Marketing Management	106	0,6 %
	Global Business Engineer	305	1,6 %
	Value Chain Management	227	1,2 %
	Bygningsingeniør	84	0,4 %
	Civil Engineering	275	1,5 %
	ICT Engineering	273	1,5 %
	Maskiningeniør	61	0,3 %

Mechanical Engineering	223	1,2 %
Diplomingeniør i materialeteknologi	12	0,1 %
Adgangskursus til ingeniøruddannelserne	99	0,5 %
Udvekslingsstuderende, STADS	200	1,1 %
Design og business	315	1,7 %
Designteknolog	833	4,5 %
Tekstildesign, håndværk og formidling	49	0,3 %
Beklædningshåndværker	100	0,5 %
Multiplatform Storytelling and Production	59	0,3 %
Animation	153	0,8 %
Grafisk fortælling	20	0,1 %
Total	5.386	28,8 %
VIA, total	18.675	100 %

(Udarbejdet på baggrund af oplysninger i selvevalueringsrapporten, s. 177-183).

Tabel 2. A Frafald på VIAs grunduddannelser pr. 1. juli 2015 – årgang 2014/15

Hovedområde	Uddannelse	Optag, antal	Frafald, antal	Frafald, %	
VIA Pædagogik & Samfund	Lærer	764	99	13,0 %	
	Pædagog	1.277	81	6,3 %	
	Socialrådgiver	420	26	6,2 %	
	Administrationsbachelor	116	36	31,0 %	
	Kristendom, kultur og kommunikation	31	4	12,9 %	
	Diakoni og socialpædagogik	73	7	9,6 %	
	Total		2.681	253	9,4 %
VIA Sundhed	Sygeplejerske	769	53	6,9 %	
	Fysioterapeut	225	13	5,8 %	
	Ergoterapeut	192	11	5,7 %	
	Psykomotorik	63	3	4,8 %	
	Bioanalytiker	128	5	3,9 %	
	Ernæring og sundhed	70	7	10,0 %	
	Global Nutrition and Health	39	4	10,3 %	
Total		1.486	96	6,5 %	
VIA Erhverv	Bygningskonstruktør	361	31	8,6 %	
	Architectural Technology & Construction Management	155	14	9,0 %	
	Kort- og landmålingstekniker	23	1	4,3 %	
	Produktionsteknolog	35	5	14,3 %	
	Produktudvikling og teknisk integration	12	0	0,0 %	
	Markedsføringsøkonom	43	4	9,3 %	
	Marketing Management	114	10	8,8 %	
	International Sales and Marketing Management	97	5	5,2 %	
	Global Business Engineer	109	27	24,8 %	
	Value Chain Management	116	40	34,5 %	
	Bygningsingeniør	30	3	10,0 %	
	Civil Engineering	41	2	4,9 %	
	ICT Engineering	123	13	10,6 %	
	Maskiningeniør	19	0	0,0 %	
	Mechanical Engineering	52	7	13,5 %	
	Diplomingeniør i materialeteknologi	6	0	0,0 %	
	Design og business	294	11	3,7 %	
	Designteknolog	450	24	5,3 %	
	Tekstildesign, håndværk og formidling	18	2	11,1 %	
	Multiplatform Storytelling and Production	30	0	0,0 %	
	Animation	51	2	3,9 %	
	Grafisk fortælling	0	0	-	
	Total		2.179	201	9,2 %
	VIA, total		6.346	550	8,7 %

(Udarbejdet på baggrund af oplysninger i selvevalueringsrapporten, s. 173-176).

Tabel 2. B Frafald på VIAs grunduddannelser pr. 1. juli 2015 – årgang 2013/14

Hovedområde	Uddannelse	Optag, antal	Frafald, antal	Frafald, %	
VIA Pædagogik & Samfund	Lærer	742	181	24,4 %	
	Pædagog	1.345	179	13,3 %	
	Socialrådgiver	421	87	20,7 %	
	Administrationsbachelor	112	47	42,0 %	
	Kristendom, kultur og kommunikation	38	9	23,7 %	
	Diakoni og socialpædagogik	75	8	10,7 %	
	Total	2.733	511	18,7 %	
VIA Sundhed	Sygeplejerske	766	102	13,3 %	
	Fysioterapeut	238	30	12,6 %	
	Ergoterapeut	191	33	17,3 %	
	Psykomotorik	62	12	19,4 %	
	Bioanalytiker	126	23	18,3 %	
	Ernæring og sundhed	79	10	12,7 %	
	Global Nutrition and Health	38	11	28,9 %	
	Total	1.500	221	14,7 %	
VIA Erhverv	Bygningskonstruktør	362	91	25,1 %	
	Architectural Technology & Construction Management	128	33	25,8 %	
	Kort- og landmålingstekniker	33	7	21,2 %	
	Produktionsteknolog	41	14	34,1 %	
	Produktudvikling og teknisk integration	9	1	11,1 %	
	Markedsføringsøkonom	44	17	38,6 %	
	Marketing Management	118	28	23,7 %	
	International Sales and Marketing Management	75	9	12,0 %	
	Global Business Engineer	102	41	40,2 %	
	Value Chain Management	88	30	34,1 %	
	Bygningsingeniør	30	13	43,3 %	
	Civil Engineering	49	13	26,5 %	
	ICT Engineering	106	43	40,6 %	
	Maskiningeniør	29	8	27,6 %	
	Mechanical Engineering	63	14	22,2 %	
	Diplomingeniør i materialeteknologi	0	0	0,0 %	
	Design og business	236	9	3,8 %	
	Designteknolog	461	66	14,3 %	
	Tekstildesign, håndværk og formidling	21	3	14,3 %	
	Multiplatform Storytelling and Production	30	0	0,0 %	
	Animation	51	0	0,0 %	
	Grafisk fortælling	20	0	0,0 %	
	Total	2.096	440	21,0 %	
	VIA, total		6.329	1.172	18,5 %

(Udarbejdet på baggrund af oplysninger i selvevalueringsrapporten, s. 173-176).

**Tabel 3. Gennemførelse på normeret tid
Status for VIAs grunduddannelser pr. 31. december 2014**

VIA Pædagogik & Samfund – uddannelser af 3,5 og 4 års varighed								
Uddannelse	Studiestart 2009/10				Studiestart 2010/11			
	Gennemført + i gang ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, %	Orlov over en måned, antal	Gennemført + i gang ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, %	Orlov over en måned, antal
Lærer (4 år)	610	465	76 %	71	634	474	75 %	69
Pædagog (3,5 år)	1.058	848	80 %	154	1.102	858	78 %	194
Socialrådgiver (3,5 år)	235	180	77 %	34	261	222	85 %	11
Administrationsbachelor	18	16	89 %	1	25	17	68 %	4
Kristendom, kultur og kommunikation (4 år)	-	-	-	-	24	19	79 %	5
Diakoni og socialpædagogik (3,5 år)	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	1.921	1.509	79 %	260	2.046	1.590	78 %	283
VIA Sundhed – uddannelser af 3,5 og 4 års varighed								
Uddannelse	Studiestart 2009/10				Studiestart 2010/11			
	Gennemført + i gang ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, %	Orlov over en måned, antal	Gennemført + i gang ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, %	Orlov over en måned, antal
Sygeplejerske (3,5 år)	605	458	76 %	110	610	475	78 %	100
Fysioterapeut (3,5 år)	185	151	82 %	29	187	172	92 %	10
Ergoterapeut	135	110	81 %	22	141	109	77 %	26
Bioanalytiker (3,5 år)	86	67	78 %	14	78	61	78 %	12
Psykomotorik (3,5 år)	14	10	71 %	3	34	23	68 %	9
Ernæring og sundhed (3,5 år)	58	39	67 %	7	55	46	84 %	7
Global Nutrition and Health (3,5 år)	27	24	89 %	0	26	21	81 %	4
Total	1.110	908	82 %	185	1.131	907	80 %	168

VIA Erhverv – uddannelser af 3,5 og 4 års varighed								
Uddannelse	Studiestart 2009/10				Studiestart 2010/11			
	Gennemført + i gang ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, %	Orlov over en måned, antal	Gennemført + i gang ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, %	Orlov over en måned, antal
Bygningskonstruktør (3,5 år)	261	210	80 %	0	247	200	81 %	0
Arc. Techn. & Constr. Manage..	150	101	67 %	0	204	131	64 %	0
Value Chain Management (3,5 år)	40	29	73 %	0	30	24	80 %	0
Bygningsingeniør (3,5 år)	29	24	83 %	-	27	21	78 %	-
Civil Engineering (3,5 år)	11	10	91 %	-	12	4	33 %	-
ICT Engineer (3,5 år)	40	32	80 %	-	53	42	79 %	-
Maskiningeniør (3,5 år)	17	16	94 %	-	18	17	94 %	-
Mechanical Engineer (3,5 år)	10	6	60 %	-	15	14	93 %	-
Tekstildesign, håndværk og formidling (3,5 år)	11	10	91 %	-	6	5	83 %	-
Animation (3,5 år)	44	40	91 %	2	44	38	86 %	1
Grafisk fortælling (3,5 år)	-	-	-	-	-	-	-	-
Multiplatform Storytelling and Prod. (3,5 år)	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	613	478	78 %	2	656	496	76 %	1

VIA Erhverv – uddannelser af 1,5 og 2 års varighed med start én gang om året								
Uddannelse	Studiestart 2011/12				Studiestart 2012/13			
	Gennemført + i gang ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, %	Orlov over en måned, antal	Gennemført + i gang ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, %	Orlov over en måned, antal
Kort- og landmålingstekniker (2 år)	14	12	86 %	-	15	15	100 %	-
Produktudvikling og teknisk integration (1,5 år)	-	-	-	-	-	-	-	-
Markedsføringsøkonom (2 år)	29	27	93 %	-	29	27	93 %	-

Marketing Management (2 år)	88	68	77 %	-	76	60	79 %	-
International Sales and Marketing Management (1,5 år)	45	27	60 %	-	74	57	77 %	-
Design og business (1,5 år)	118	110	93 %	0	233	206	88 %	0
Total	294	244	83 %	0	427	365	85 %	0

VIA Erhverv – uddannelser af 2 års varighed med start to gange om året

Uddannelse	Studiestart 2010/11				Studiestart 2011/12			
	Gennemført + i gang ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, %	Orlov over en måned, antal	Gennemført + i gang ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, %	Orlov over en måned, antal
Byggetekniker (2 år)	19	9	47 %	0	6	4	67 %	0
Produktionsteknolog (2 år)	36	33	92 %	-	36	32	89 %	-
Designteknolog (2 år)	332	303	91 %	-	359	327	91 %	-
Total	387	345	89 %	0	401	363	91 %	0

VIA Erhverv – uddannelser af 4,5 års varighed

Uddannelse	Studiestart 2008/09				Studiestart 2009/10			
	Gennemført + i gang ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, %	Orlov over en måned, antal	Gennemført + i gang ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, antal	Gennemført ved normeret tid, %	Orlov over en måned, antal
Global Business Engineer	32	16	50 %	0	22	12	55 %	0

(Udarbejdet på baggrund af oplysninger i selvevalueringsrapporten, s. 688-690 og høringsvar, s. 2).

Tabel 4. Beskæftigelsestal, VIAs kvalitetsrapporter for 2014

VIA Pædagogik og Samfund			
	2009	2010	2011
Lærer	96 %	95 %	89 %
Pædagog	93 %	89 %	85 %
Socialrådgiver	96 %	90 %	87 %
Administrationsbachelor	NA	NA	NA
3K	NA	NA	NA
Diakoni og Socialpædagogik	NA	NA	NA
VIA Sundhed			
	2009	2010	2011
Sygeplejerske	97 %	94 %	88 %
Fysioterapeut	99 %	97 %	91 %
Ergoterapeut	94 %	81 %	79 %
Psykomotorik	NA	72 %	75 %
Bioanalytiker	96 %	96 %	93 %
Ernæring og sundhed	90 %	81 %	77 %
Global Nutrition and Health	NA	NA	NA
VIA Erhverv			
	2009	2010	2011
Bygningskonstruktør/Kort- og landmålingstek.	80 %	84 %	83 %
Produktionsteknolog	NA	77 %	86 %
Produktudvikling og teknisk integration	NA	NA	NA
Markedsføringsøkonom	NA	95 %	90 %
International Sales and Marketing Management	NA	NA	NA
Global Business Engineer	75 %	NA	89 %
Value Chain Management	NA	NA	NA
Bygningsingeniør	93 %	97 %	96 %
ICT Engineer	NA	86 %	77 %
Maskiningeniør	95 %	90 %	97 %
Materials Science and Product Design	NA	NA	NA
Design og Business	81 %	65 %	77 %
Designteknolog	NA	86 %	87 %
Testildesign - Håndværk og formidling	63 %	50 %	NA
Multiplatform Storytelling and Production	NA	NA	NA
Animation	%	%	%
Grafisk fortælling	NA	NA	NA

*Beskæftigelsesprocenten er målt 4-19 måneder efter fuldførelse og angiver procenten af fuldførte.

(Selvevalueringsrapporten, s. 971).

Tabel 5. Ledighedstal, VIAs kvalitetsrapporter for 2014

VIA Pædagogik og Samfund			
	2010	2011	2012
Lærer	10 %	23 %	22 %
Pædagog	12 %	20 %	21 %
Socialrådgiver	7 %	21 %	26 %
Administrationsbachelor	NA	NA	NA
3K	NA	NA	NA
Diakoni og Socialpædagogik	NA	NA	NA
VIA Sundhed			
	2010	2011	2012
Sygeplejerske	9 %	15 %	10 %
Fysioterapeut	12 %	22 %	29 %
Ergoterapeut	32 %	38 %	38 %
Psykomotorik	49 %	42 %	53 %
Bioanalytiker	5 %	10 %	6 %
Ernæring og sundhed	19 %	32 %	28 %
Global Nutrition and Health	NA	NA	NA
VIA Erhverv			
	2010	2011	2012
Bygningskonstruktør/Kort- og landmålingstek.	23 %	13 %	24 %
Kort- og landmålingstekniker	NA	NA	NA
Produktionsteknolog	17 %	21 %	19 %
Produktudvikling og teknisk integration	NA	NA	NA
Markedsføringsøkonom	14 %	16 %	2 %
International Sales and Marketing Management	NA	NA	NA
Global Business Engineer	11 %	4 %	38 %
Value Chain Management	NA	NA	NA
Bygningsingeniør	12 %	5 %	5 %
ICT Engineer	7 %	32 %	32 %
Maskiningeniør	11 %	0 %	4 %
Materials Science and Product Design	NA	NA	NA
Design og Business	NA	NA	45 %
Designteknolog	17 %	17 %	18 %
Testildesign – Håndværk og formidling	54 %	NA	NA
Multiplatform Storytelling and Production	NA	NA	NA
Animation	37 %	18 %	37 %
Grafisk fortælling	NA	NA	NA

*Årstallet angiver fuldførelsesåret.

* Tallene viser dimittendernes bruttoledighedsgrad i 2. kvartal efter fuldførelsesdatoen. (Selvevalueringsrapporten, s. 972).

VII. Akkrediteringshistorik

Det fremgår af tabellen nedenfor, at VIA i perioden 2008-15 har fået i alt 57 akkrediteringsafgørelser. Heraf var 52 afgørelser positiv akkreditering. Tre afgørelser var betinget positiv akkreditering, hvilket vil sige, at Akkrediteringsrådet vurderede, at udbuddene samlet set ikke opfyldte kriterierne for kvalitet og relevans, men fik 12 måneder til at rette op på problemerne. Ved genakkrediteringerne blev alle tre afgørelser vendt til positiv akkreditering. De resterende to afgørelser var afslag på en ansøgning om ny uddannelse og den hertil knyttede ansøgning om udbud af denne uddannelse.

Opsummering af akkrediteringsafgørelser vedrørende VIA

	Positiv	Betinget positiv	Afslag	I alt
Eksisterende uddannelser	22	3	-	25
Nye uddannelser	8	-	1	9
Nye udbud	22	-	1	23
Afgørelser i alt	52	3	2	57

Den følgende tabel viser VIAs eksisterende uddannelser, nye uddannelser og nye udbud, som har fået en positiv akkreditering.

Positivt akkrediterede uddannelser ved VIA

<i>Eksisterende uddannelse</i>	
Uddannelsens navn	År
Uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje	2010
Uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje	2010
Uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje	2010
Erhvervsakademiuddannelse inden for international handel og markedsføring (markedsføringsøkonom AK)	2010
Uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje	2011
Uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje	2011
Uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen	2012
Uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen	2012
Uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen	2012
Uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen	2012
Uddannelsen til professionsbachelor i biomedicinsk laboratorieanalyse	2012
Uddannelsen til professionsbachelor som pædagog	2013
Uddannelsen til professionsbachelor som pædagog	2013
Uddannelsen til professionsbachelor som pædagog	2013
Uddannelsen til professionsbachelor som pædagog	2013
Uddannelsen til professionsbachelor som pædagog	2013
Uddannelsen til professionsbachelor som pædagog	2013
Uddannelsen til professionsbachelor som pædagog	2013
Professionsbacheloruddannelsen i tekstildesign, håndværk og formidling	2014
Professionsbacheloruddannelse i sygepleje	2014
Professionsbachelor i fysioterapi	2015
Professionsbachelor som bygningskonstruktør	2015
<i>Ny uddannelse</i>	
Uddannelsens navn	År
Profilforløb i ungdoms- og voksenundervisning	2008
Uddannelse til professionsbachelor i kristendom, kultur og kommunikation	2009
Uddannelse til professionsbachelor som diplomingeniør i materialeteknologi	2010
Profilforløb i socialpædagogik	2011
Uddannelse til professionsbachelor i diakoni og socialpædagogik	2011
Uddannelse til professionsbachelor i grafisk fortælling	2012
Uddannelse til professionsbachelor i Multiplatform Storytelling and Production	2012
Professionsbacheloruddannelse som diplomingeniør i forsyningsteknik i vand, spildevand og fjernvarme	2014

Nyt udbud

Uddannelsens navn	År
Uddannelse til professionsbachelor i Global Nutrition and Health	2008
Profilforløb i ungdoms- og voksenundervisning	2008
Uddannelse til professionsbachelor i international handel og markedsføring	2009
Diplomuddannelse i offentlig forvaltning	2009
Professionsbacheloruddannelse i offentlig administration	2009
Uddannelse til professionsbachelor i kristendom, kultur og kommunikation	2009
Den tekniske diplomuddannelse i energi og miljø	2009
Diplomuddannelse i international handel og markedsføring	2009
Uddannelse til professionsbachelor i produktudvikling og teknisk integration (overbygningsuddannelse)	2010
Diplomingeniør i materialeteknologi	2010
Diplomuddannelse i erhvervspædagogik	2010
Diplomuddannelse i formidling af kunst og kultur til børn og unge	2010
Uddannelse til professionsbachelor i diakoni og socialpædagogik	2011
Profilforløb i beskæftigelse	2011
Uddannelse til professionsbachelor i grafisk fortælling	2012
Profilforløb i socialpædagogik	2012
Uddannelse til professionsbachelor i Multiplatform Storytelling and Production	2012
Diplomuddannelse i design og business	2013
Diplomuddannelse i it (teknisk diplomuddannelse i it)	2013
Akademiuddannelse i socialt arbejde	2013
Diplomuddannelse i socialformidling	2013
Professionsbacheloruddannelse som diplomingeniør i forsyningsteknik i vand, spildevand og fjernvarme	2014

De tre sager, hvor VIA fik en betinget positiv akkreditering, handler alle om udbud af sygeplejerskeuddannelsen på forskellige lokaliteter. To af sagerne var i 2010, og en var i 2012. I alle tre sager var kriteriet om videngrundlag ikke opfyldt. Undervisernes opdatering med hensyn til ny viden fra forsøgs- og udviklingsarbejde eller forskningsviden blev vurderet at være for utilstrækkelig. I den tredje sag var der derudover problemer med, at undervisergruppen var meget lille og ikke blev vurderet at kunne kompetencedække alle uddannelsens fagområder.

Hvad angår de to sager, som fik afslag, omhandler de en ansøgning om en ny professionsbacheloruddannelse til kulturentreprenør og det tilhørende udbud deraf (2009). Med hensyn til uddannelsen var det kriteriet om relevans, der ikke var opfyldt. Akkrediteringsrådet vurderede, at behovet for den nye uddannelse og det relevante arbejdsmarked ikke var blevet af-dækket tilstrækkeligt systematisk. Som konsekvens heraf var kriteriet om læringsmål heller ikke opfyldt, idet læringsmålene skulle koble sig til behovet for uddannelsen. Som konsekvens af afslaget til uddannelsen fik ansøgningen om udbuddet også afslag. Udbuddet fik herudover kritik af, at de grundlæggende fagelementer ikke var tilstrækkeligt klart beskrevet, således at også progressionen i uddannelsen fremstod uklar. Desuden blev det vurderet, at de undervisere, der skulle allokeres til det nye udbud, ikke ville være tilstrækkelige til at sikre et fagligt miljø.

the 1990s, the number of people in the world who are illiterate has increased from 1.2 billion to 1.5 billion.

There are many reasons for this. One is that the population of the world is growing so fast that the number of people who are illiterate is increasing. Another reason is that the quality of education is so poor that many people who are literate are unable to read and write.

There are many ways to improve literacy. One way is to provide more schools and teachers. Another way is to provide more books and reading materials. A third way is to provide more training for teachers and students.

It is important to improve literacy because it is the key to economic development. People who can read and write are able to find jobs and start businesses. They are also able to participate in the political process.

There are many organizations that are working to improve literacy. One of the most famous is the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). There are also many private organizations that are working to improve literacy.

It is important to continue to work to improve literacy. There are still many people in the world who are illiterate, and it is our responsibility to help them learn to read and write.

There are many ways to improve literacy. One way is to provide more schools and teachers. Another way is to provide more books and reading materials. A third way is to provide more training for teachers and students.

It is important to improve literacy because it is the key to economic development. People who can read and write are able to find jobs and start businesses. They are also able to participate in the political process.

There are many organizations that are working to improve literacy. One of the most famous is the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). There are also many private organizations that are working to improve literacy.

It is important to continue to work to improve literacy. There are still many people in the world who are illiterate, and it is our responsibility to help them learn to read and write.

There are many ways to improve literacy. One way is to provide more schools and teachers. Another way is to provide more books and reading materials. A third way is to provide more training for teachers and students.

It is important to improve literacy because it is the key to economic development. People who can read and write are able to find jobs and start businesses. They are also able to participate in the political process.

There are many organizations that are working to improve literacy. One of the most famous is the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). There are also many private organizations that are working to improve literacy.

It is important to continue to work to improve literacy. There are still many people in the world who are illiterate, and it is our responsibility to help them learn to read and write.

the 1990s, the number of people in the world who are illiterate has increased from 1.2 billion to 1.5 billion.

There are many reasons for this. One is that the population of the world is growing so fast that the number of people who are illiterate is increasing. Another reason is that the quality of education is so poor that many people who are literate are unable to read and write.

There are many ways to improve literacy. One way is to provide more schools and teachers. Another way is to provide more books and reading materials. A third way is to provide more training for teachers and students.

It is important to improve literacy because it is the key to economic development. People who can read and write are able to find jobs and start businesses. They are also able to participate in the political process.

There are many organizations that are working to improve literacy. One of the most famous is the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). There are also many private organizations that are working to improve literacy.

It is important to continue to work to improve literacy. There are still many people in the world who are illiterate, and it is our responsibility to help them learn to read and write.

There are many ways to improve literacy. One way is to provide more schools and teachers. Another way is to provide more books and reading materials. A third way is to provide more training for teachers and students.

It is important to improve literacy because it is the key to economic development. People who can read and write are able to find jobs and start businesses. They are also able to participate in the political process.

There are many organizations that are working to improve literacy. One of the most famous is the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). There are also many private organizations that are working to improve literacy.

It is important to continue to work to improve literacy. There are still many people in the world who are illiterate, and it is our responsibility to help them learn to read and write.

There are many ways to improve literacy. One way is to provide more schools and teachers. Another way is to provide more books and reading materials. A third way is to provide more training for teachers and students.

It is important to improve literacy because it is the key to economic development. People who can read and write are able to find jobs and start businesses. They are also able to participate in the political process.

There are many organizations that are working to improve literacy. One of the most famous is the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). There are also many private organizations that are working to improve literacy.

It is important to continue to work to improve literacy. There are still many people in the world who are illiterate, and it is our responsibility to help them learn to read and write.

Danmarks Akkrediteringsinstitution

Bredgade 38
DK-1260 København K
Telefon: +45 3392 6900
akkr@akkr.dk
www.akkr.dk

Danmarks
Akkrediteringsinstitution